

ALBO

Aktualności Lokalne Biuletyn Olsztyński

Nowa linia S7

rozkład jazdy na str. 32

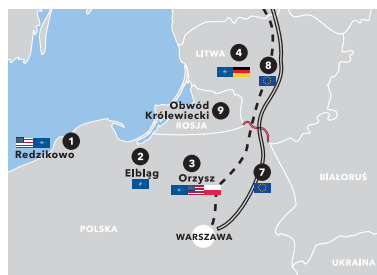
Od 1 września mieszkańcy gmin Olsztynek i Stawiguda mogą korzystać z nowego połączenia autobusowego łączącego obie miejscowości z Olsztynem. Nowa linia S7 obsługiwana przez firmę Inter Trans zastąpiła funkcjonującą przez siedem lat linię 129. Zmiana przewoźnika pozwoliła nie tylko ograniczyć koszty, ale także zwiększyć liczbę kursów. Nowoczesne autobusy kursują od poniedziałku do piątku (z wyłączeniem świąt), oferując pasażerom 13 kursów dziennie. Czas przejazdu między Olsztynem, a Olsztynkiem uległ kilkuminutowemu skróceniu i wynosi ok. 50 minut. Podróż na tej trasie kosztuje 3 zł lub 1,50 zł w przypadku biletu ulgowego. Pasażerowie zyskali więc bardziej rozbudowaną i tańszą ofertę przewozową.

foto UM Olsztynek

Olsztyńskie Święto Plonów w Królikowie / 5

NATO na Warmii i Mazurach / 18

Wywiad z Pawłem Figielskim / 22

Wiadomości z urzędu i nie tylko.

pobierz →
śledź informacje
z urzędu miasta

Nowi mieszkańcy w Gminie Olsztynek

30 lipca i 22 września w Urzędzie Miejskim w Olsztyнку odbyły się spotkania z najmłodszymi obywatelami naszej gminy i ich rodzicami.

W imieniu władz samorządowych Burmistrz Olsztyńka Robert Waraksa oraz Przewodniczący Rady Miejskiej w Olsztyńku Jerzy Głowacz powitali nowych mieszkańców ciepłymi słowami i symbolicznymi upominkami. Każde dziecko otrzymało spersonalizowany zestaw powitalny, przygotowany specjalnie z myślą o maluszkach, które właśnie rozpoczęły swoją przygodę z Olsztyńkiem. Rodzice odebrali gratulacje i serdeczne życzenia – zdrowia, spokoju i wielu pięknych chwil w rodzinnym gronie.

W maju, czerwcu, lipcu i sierpniu 2025 roku do naszej społeczności dołączyli: Alicja F., Aria G., Jan J., Teodor K., Ida K., Maja L., Michalina R., Aleksander R., Karolina T., Julian T., Gaja W., Gloria S., Piotr G., Jaśmina G., Leon G., Iga M., Marcelina N., Jan P., Franciszka P., Ola S., Nela Sz. i Leon G.

Z okazji narodzin serdecznie gratulujemy wszystkim rodzicom! Życzymy dużo zdrowia, nieustającej radości z każdego dnia oraz miłości i ciepła w domowym ognisku. Niech Wasze pociechy rosną szczęśliwe, otoczone troską i serdecznością całej wspólnoty lokalnej.

Przypominamy, że na łamach gazety ALBO Olsztynek prowadzimy rubrykę „noworodki”. Jeżeli chcą

foto: UM Olsztynek

państwo by zdjęcie nowo narodzonego dziecka znalazło się w ALBO wystarczy przesłać niezbędne informacje (imię i nazwisko dziecka, data i godzina urodzenia, waga, wzrost, imiona rodziców i miejscowość za-

mieszkania) na adres e-mail: albo@olsztynek.pl. Zachęcamy do aktywnego uczestnictwa i dzielenia się tą radosną nowiną z naszą społecznością!

UM OLSZTYNEK

Droży czytelnicy

Minął czas letniej kanikuły. Wakacje za nami. Dzieci wróciły do szkół, my do pracy. W oczekiwaniu na następne wakacje zapraszam do lektury kolejnego numeru naszej gazety. W tym wydaniu zaprezentowaliśmy Państwu informacje o rozpoczęciu

roku szkolnego (na str. 26), inwestycjach w gminie (str. 4) oraz sportowych osiągnięciach naszych mieszkańców. Natomiast na str. 3 możecie zapoznać się z wynikami Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego. Polecam szczególnie bardzo ciekawy tekst Andrzeja Harasimowicza o roli NATO w naszym regionie.

Po kilku latach nieobecności wraca do nas rubryka redagowana przez uczniów SP nr.1, pod czujnym okiem Małgorzaty Zapadki. Warto spojrzeć

jak radzą sobie młodzi redaktorzy. Jest również relacja z Gminnego Święta Plonów w Królikowie (str. 5). Jesienne wieczory sprzyjają częstszemu pozostawianiu w domu i przyjmowaniu znajomych. Polecam nasz kącik kulinarny, w którym każdy znajdzie coś dla siebie. Zachęcam do lektury i wykorzystania przepisów.

Alina Wołodkiewicz
redaktor naczelna

Wydawca i redakcja:

Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztyńku, tel. 89 519 27 12, ul. Ratusz 1, 11-015 Olsztynek, e-mail: albo@olsztynek.pl
Nakład: 500 egz.

Zgłoszenia reklam w siedzibie redakcji. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji tekstów i listów oraz nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń i artykułów sponsorowanych.

Wydawca zastrzega sobie prawo odmowy przyjęcia ogłoszenia sprzecznego z zasadami moralnymi lub prawem. Materiałów nie zamawianych redakcja nie zwraca.

Punkty dystrybucji:

- Kiosk Polpras (ul. Chopina 1B)
- Sklep SHP Nr 1 (ul. Niepodległości 21)
- Sklep SHP Nr 6 (ul. Kamienna 4)
- Sklep SHP Nr 8 (ul. Akacyjowa 8)
- Sklep SHP Nr 14 - sklep ogólnoprzemysłowy (ul. Mrongowiusza 30)
- Top Market (ul. Warszawska 6)

- Carrefour Express (ul. Kościuszki 4)
- Sklep "Przystań" (Waplewo)
- Sklepy Spożywczo-Przemysłowe Jolanty Gramś: Lichtajny 16 a, Drwęck 4 a, Pawłowo 8, Mierki 35 a, Królikowo 14 b)
- Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztyńku (ul. Ratusz 1)

OBO rozstrzygnięte – znamy zwycięskie projekty

Poznaliśmy zwycięskie projekty wskazane przez mieszkańców Olsztynka do realizacji w 2026 roku w ramach Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego. Głosować można było od 25 sierpnia do 12 września 2025 r. w 7 stacjonarnych punktach na terenie miasta oraz on-line na stronie www.obo.olsztynek.pl.

Łącznie w głosowaniu udział wzięło 1 254 osób. Z urn wyciągnięto 458 kart

do głosowania, natomiast elektronicznie swój głos oddało aż 796 osób. Tradycyjnie głosujący mieli do dysponowania 5 punktów na „małe projekty” do 50 tys. zł i 5 punktów na „duże projekty” do 200 tys. zł.

W kategorii na „duże projekty” wygrał projekt pn. „Olsztyńska Tężnia Solankowa!” (1 809 punktów). Projekt przewiduje wykonanie małej, kompaktowej tężni solankowej przeznaczonej do użytku w przestrzeni publicznej. Tężnia będzie wspomagać poprawę jakości powietrza oraz pozytywnie wpływać na zdrowie i samopoczucie użytkowników dzięki naturalnemu aerozolowi solankowemu.

Konstrukcja składać się będzie z drewnianego stelaża, systemu przepływu solanki (pompa, zbiornik, dysze) oraz wypełnienia z gałęzi tarniny lub wikliny. Projekt zakłada prostą, energooszczędną instalację i bezpieczne użytkowanie.

W kategorii „małe projekty” do realizacji wybrane zostały dwa projekty. Najwięcej punktów (1 571) zdobył projekt na **doposażenie**

placu zabaw w Parku Sportu, Kultury i Rozrywki na tzw. Przyzamczu. Drugim wskazanym do realizacji projektem (1 538 punktów) jest **strefa gier w Olsztyнку.** Przedsięwzięcie przewiduje zakup i montaż stołów do gry w ping-ponga oraz stołów do gry w szachy w ogólnodostępnej przestrzeni rekreacyjnej na terenie Olsztynka.

UM OLSZTYNEK

WYNIKI GŁOSOWANIA NA PROJEKTY ZAKWALIFIKOWANE DO OBO (zgodnie z kolejnością na karcie do głosowania)

Małe projekty do 50 000,00 zł

Lp.	Nazwa projektu	Punkty
1.	Modernizacja 55 - metrowego odcinka chodnika przy ul. Kolejowej (przy placu zabaw) wraz z budową schodów	796
2.	Strefy gier – stoły do pin-ponga i szachów w Olsztyнку	1 538
3.	Zadbajmy o maluchy - doposażenie placu zabaw w Parku Sportu, Kultury i Rozrywki na tzw. Przyzamczu	1 571
4.	Street Workout w Olsztyнку	584
5.	Plenerowe gry planszowe jako nowe formy wypoczynku – w kontekście relaksacyjnej rozrywki i uatrakcyjnienie oferty nad jeziorem Jemiołowskim	651

Duże projekty do 200 000,00 zł

Lp.	Nazwa projektu	Punkty
1.	Nigdy nie jesteś sam/a – pomoc psychologiczna. Wzmocnienie zdrowia psychicznego dzieci, młodzieży, dorosłych	1 303
2.	Miejskie punkty drobnych elektroodpadów	127
3.	Kolorowa Kraina Gier Chodnikowych – Kontynuacja Zagospodarowania Przyzamczu na jeszcze bardziej tętniący życiem Park Sportu, Kultury i Rozrywki	559
4.	Scena letnia na plaży miejskiej w Olsztyнку – etap II	1 426
5.	Olsztyńska Tężnia Solankowa (projekt połączony)	1 809
6.	Bibliobox dostępny 24 h przez 7 dni – Nowoczesna Biblioteka. Urządzenie do wydawania zbiorów bibliotecznych	212

Modernizacja sali gimnastycznej z dofinansowaniem rządowym i samorządowym

Ministerstwo Sportu i Turystyki rozstrzygnęło Program rozwoju infrastruktury sportowej w województwach – Edycja 2025. W całym kraju wsparcie otrzyma 114 inwestycji na łączną kwotę ponad 81,5 mln zł. Dofinansowanie otrzyma, m.in. sala gimnastyczna Szkoły Podstawowej im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Olsztyнку.

Obiekt powstał w 1974 roku, a termomodernizację przechodził ostatnio w 2008 roku.

Na ten cel Ministerstwo Sportu i Turystyki przyznało dofinansowanie w wysokości 440 tys. zł, a kolejne 440

foto: UM Olsztynek

tys. zł zadeklarował budżet Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Łącznie, więc modernizacja sali zostanie wsparta kwotą 880 tys. zł.

Prace obejmą kompleksową modernizację sali. Gmina już wcześniej angażowała

środki w przygotowanie inwestycji. W latach 2022–2024 sfinansowano m.in. dokumentację techniczną oraz wymianę pokrycia dachu zaplecza sanitarno-szatniowego.

Dzięki dofinansowaniu modernizacja sali stanie się realnym impulsem do poprawy warunków uprawiania sportu dla uczniów i mieszkańców Olsztynka. Odnowiona sala będzie bezpieczniejsza, bardziej funkcjonalna i dostosowana do współczesnych standardów. Przełoży się to na jeszcze lepsze warunki do rozwijania pasji sportowych w lokalnej społeczności. **UM OLSZTYNEK**

Inwestycje w gminie Olsztynek

Modernizacja strażnicy OSP

Już wkrótce strażacy ochotnicy z Olsztynek będą mogli korzystać z nowoczesnej i w pełni dostosowanej do potrzeb jednostki strażnicy. Rozpoczyna się długo wyczekiwana modernizacja budynku, która obejmie budowę nowej szatni, zaplecza socjalnego oraz punktu alarmowego.

Inwestycja o łącznej wartości 288 569,70 złotych, to znaczący krok w kierunku poprawy bezpieczeństwa mieszkańców. Projekt został sfinansowany z kilku źródeł: 200 000 zł pochodzi z Olsztyneckiego Budżetu Obywatelskiego, 50 000 zł przekazał Samorząd Województwa Warmiń-

sko-Mazurskiego, a pozostałą część Rada Miejska w Olsztyнку podejmując decyzję o zwiększeniu finansowania przedsięwzięcia.

Modernizacja ma na celu poprawę warunków pracy strażaków i zapewnienie im odpowiedniego zaplecza, które pozwoli jeszcze sprawniej reagować na sytuacje kryzysowe. Nowa szatnia umożliwi bezpieczne przechowywanie specjalistycznego umundurowania. Pomieszczenia socjalne zapewnią zaś lepsze warunki podczas długotrwałych akcji czy szkoleń. Ważnym elementem jest także nowy punkt alarmowy, który

foto. UM Olsztynek

usprawni koordynację działań ratowniczych. Dla mieszkańców gminy to nie tylko nowa infrastruktura, ale

i sygnał, że inwestowanie w bezpieczeństwo jest jednym z priorytetów lokalnych władz.

Największe od lat inwestycje w infrastrukturę wodno-ściekową

Gospodarka Komunalna Sp. z o.o. w Olsztyńku rozpoczyna realizację kluczowych inwestycji, które znacząco poprawią jakość usług wodno-ściekowych w całej gminie. Dzięki wsparciu z Krajowego Planu Odbudowy spółka pozyskała 19,3 mln zł w formie pożyczki na bardzo korzystnych warunkach. Środki te pozwolą nie tylko unowocześnić infrastrukturę, ale także ograniczyć jej wpływ na środowisko i zwiększyć efektywność energetyczną.

Najważniejsze zadania inwestycyjne:

- Modernizacja oczyszczalni ścieków w Wilkowie – wymiana całej technologii oczyszczania, montaż nowoczesnej automatyki, remont

wszystkich konstrukcji żelbetowych oraz budowa wiat z murami oporowymi na osady ściekowe. Dodatkowo zmodernizowany zostanie budynek socjalno-biurowy, w którym stare źródło ciepła zastąpi nowoczesna i ekologiczna pompa ciepła.

- Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy ok. 400 kW z magazynami energii – instalacja pozwoli obniżyć koszty zakupu prądu i zwiększyć niezależność energetyczną oczyszczalni.
- Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w rejonie ul. Mierkowskiej w Olsztyńku – przebudowany odcinek umożliwi przyłączenie nowych użytkowników i poprawi przesył ścieków do oczyszczalni.

foto. UM Olsztynek

Co zyskają mieszkańcy ?

Dzięki tej inwestycji poprawi się jakość świadczonych usług wodno-ściekowych, powstanie nowoczesna i bardziej ekologiczna infrastruktura, a spółka ograniczy koszty zakupu energii.

Inwestycje finansowane są z pożyczki wspierającej zieloną transformację miast oferowanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Jej wyjątkowo korzystne warunki umożliwiają realizację tak dużych przedsięwzięć bez nadmiernego obciążania budżetu gminy.

Przebudowa ulicy Kolejowej - II etap

Przebudowa ulicy Kolejowej – II etap znalazła się na liście zadań dofinansowanych z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na 2025 rok. To kolejny krok w kierunku poprawy infrastruktury komunikacyjnej w naszej gminie i zwiększenia komfortu oraz bezpieczeństwa kierowców i pieszych.

Szacowana wartość całego przedsięwzięcia to 655 000 złotych, z czego aż 327 500 złotych pochodzi z rządowego dofinansowania. Dzięki tym środkom możliwa będzie przebudowa odcinka o długości 150 metrów, który połączy ulicę Kolejową

z ulicą Szkolną, usprawniając układ komunikacyjny tej części miejscowości.

Planowana inwestycja obejmuje nie tylko wymianę nawierzchni jezdni, ale również dostosowanie infrastruktury do obowiązujących standardów bezpieczeństwa. Nowa, równa nawierzchnia zapewni komfort jazdy, a odpowiednie oznakowanie i rozwiązania techniczne zwiększą bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu.

Realizacja drugiego etapu to kontynuacja działań, które od kilku lat sukcesywnie poprawiają infrastrukt-

foto. UM Olsztynek

ture drogową w Olsztyńku. Inwestycja jest także przykładem skutecznego pozyskiwania środków ze-

wewnętrznych, które odciążają budżet gminy i pozwalają na realizację kolejnych potrzebnych zadań. ▶

Budowa zaplecza sanitarno-szatniowego na boisku w Mierkach

Mieszkańcy Mierek będą mogli cieszyć się z kolejnej inwestycji poprawiającej warunki korzystania z lokalnej infrastruktury sportowej. Gmina podpisała umowę z firmą „NOW-EKO” Biuro Projektów Sp. z o.o. z Olsztyna, która przygotowuje dokumentację projektowo-kosztorysową dla zadania „Budowa zaplecza sanitarno-szatniowego na boisku w Mierkach”.

Zakres zleconych prac obejmuje przygotowanie koncepcji projektowej, uzyskanie niezbędnych pozwoleń i decyzji administracyjnych, opra-

cowanie pełnej dokumentacji technicznej oraz kosztorysowej, a także sprawowanie nadzoru autorskiego w trakcie realizacji inwestycji. Zgodnie z umową kompletna dokumentacja wraz z pozwoleniem na budowę powinna być gotowa do grudnia 2025 roku.

Projekt powstanie we współpracy z drużyną Agricola Mierki, co ma zapewnić jak najlepsze dopasowanie przyszłego obiektu do potrzeb lokalnej społeczności i drużyn sportowych korzystających z boiska.

Pierwotnie na przygotowanie dokumentacji planowano przeznaczyć

foto. UM Olsztynek

50 tys. złotych, jednak najkorzystniejsza złożona oferta opiewała na kwotę około 55 tys. złotych. Dzięki przychylniej decyzji Radnych Rady

Miejskiej w Olsztyńku możliwe było zwiększenie środków i wyłonienie wykonawcy.

UM OLSZTYNEK

Olsztyneckie Święto Plonów w Królikowie

13 września mieszkańcy gminy i licznie przybyli goście spotkali się w Królikowie, aby wspólnie świętować zakończenie zniw podczas tegorocznych Dożynek Gminnych. To wyjątkowe wydarzenie, będące jednym z najważniejszych punktów w kalendarzu gminy, jak co roku zgromadziło rolników, lokalne społeczności i miłośników tradycji.

Uroczystości rozpoczęła Msza Święta dziękczynna, którą odprawił proboszcz ks. Remigiusz Klimkowski. Oprawę muzyczną zapewniła orkiestra dęta z partnerskiej gminy Łapsze Niżne, która następnie poprowadziła barwny korowód dożyn-

kowy na boisko, gdzie odbyła się dalsza część obchodów.

Podczas tegorocznych Dożynek Gminnych w Królikowie uroczystie uhonorowano najbardziej zasłużonych rolników. Ludzi, którzy swoją codzienną, ciężką pracą i niezłomnym zaangażowaniem przyczyniają się do rozwoju naszej gminy oraz pielęgnują jej bogate, rolnicze dziedzictwo. W tym roku wyróżnienia otrzymali: Agnieszka Cytowicz, Małgorzata Rostkowska, Marcin Giranowski i Paweł Hajduk.

Część artystyczna przyciągnęła tłumy. Na scenie wystąpiły zespoły z Miejskiego Domu Kultury, a na uczestników czekały liczne konkursy. W rywalizacji o tytuł najładniejszego

stoiska pierwsze miejsce zdobyło Koło Gospodyń Wiejskich z Królikowa. Drugie miejsce ex aequo przypadło KGW z Elgnówka i Lichtajna. Natomiast trzecie miejsce ex aequo zdobyły wspólnie Koła Gospodyń Wiejskich z Mierek i Łutynowa. Nie mniejsze emocje wzbudził konkurs na najsmaczniejszy jabłecznik. W tej kategorii zwyciężyła Justyna Kenig, drugie miejsce zajęła Magdalena Jankowska, a trzecie – Koło Gospodyń Wiejskich z Lichtajna.

Niestety tego dnia pogoda nie rozpieszczała uczestników gminnych dożynek. Mimo tych przeciwności wieczorem nadszedł czas na zabawę taneczną. Gwiazdą wieczoru był zespół Enjoy, który rozgrzał publicz-

ność energetycznym koncertem, a następnie do tańca porwał wszystkich DJ Ro-Ku. Mimo kapryśnej pogody uczestnicy bawili się do późnych godzin nocnych.

Tegoroczne dożynki były nie tylko okazją do wspólnego świętowania, ale również do pokazania siły lokalnej wspólnoty i dumy z rolniczych tradycji. Organizatorzy dziękują wszystkim, przede wszystkim Sołtysowi i całej społeczności Królikowa, którzy całym sercem zaangażowali się w przygotowanie wydarzenia i aktywnie wzięli w nim udział. Dzięki temu Królikowo na jeden dzień stało się sercem gminy.

UM OLSZTYNEK

foto. UM Olsztynek

Wizyty w partnerskich gminach

Gmina Ostercappeln

Na początku września przedstawiciele Olsztyńka odbyli wizytę w partnerskiej gminie Ostercappeln w Niemczech. W delegacji uczestniczyli m.in.: Bogusław Kowalewski, Zastępca Burmistrza Olsztyńka, radni Rady Powiatu i Rady Miejskiej, dyrektor Zespołu Szkół im. Krzysztofa Celestyna Mrongowiusza w Olsztyńku oraz przewodniczący Młodzieżowej Rady Miejskiej.

Podczas wizyty odbyły się liczne spotkania, które stały się okazją do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w różnych obszarach życia samorządowego. Rozmowy dotyczyły m.in. funkcjonowania transportu publicznego, systemu opieki zdrowotnej i społecznej, a także rozwoju odnawialnych źródeł energii. Szczególną uwagę poświęcono możliwościom wdrażania nowoczesnych rozwiązań ekologicznych, które mogą poprawić jakość życia mieszkańców obu gmin.

Wizyta zakończyła się obietnicami na pogłębienie więzi i plany na dalsze wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia. Partnerstwo między Olsztyńkiem a Ostercappeln, trwające od wielu lat, nieustannie się rozwija i stanowi przykład, jak współpraca międzynarodowa może wspierać rozwój tych obydwo lokalnych społeczności.

UM OLSZTYNEK

foto. UM Olsztynek

Gmina Walkenried

W dniach 25–28 września partnerską gminę Walkenried odwiedziła delegacja z Olsztyńka. W skład grupy weszli: Burmistrz Olsztyńka Robert Waraksa, radni różnych szczebli, przedstawiciel Młodzieżowej Rady Miejskiej oraz reprezentanci lokalnych instytucji kultury i organizacji pozarządowych.

Delegacja odwiedziła lokalną bibliotekę, która stała się przestrzenią do wymiany doświadczeń w zakresie animacji życia społecznego i promocji kultury. Wizyta w klasztorze w Walkenried, obejmująca zwiedzanie Muzeum Cystersów, Centrum Informacji o Światowym Dziedzictwie Kulturowym oraz wystawy upamiętniającej 500-lecie wojny chłopskiej. Pozwoliła uczestnikom zapoznać się z atrakcyjnymi formami opowiadania o historii i dziedzictwie kulturowym, które mogą posłużyć jako inspiracja do realizacji podobnych inicjatyw w Gminie Olsztynek.

W trakcie pobytu delegacji z Olsztyńka odbyło się spotkanie z przed-

stawicielami lokalnych instytucji kultury, edukacji oraz samorządu gminy Walkenried. Spotkanie umożliwiło konstruktywną wymianę wiedzy i dobrych praktyk w obszarze zarządzania instytucjami publicznymi, animacji społecznej oraz współdziałania różnych środowisk lokalnych.

Podczas wizyty omówiono również planowane wspólne przedsięwzięcia

związane z jubileuszem 30-lecia partnerstwa między Olsztyńkiem a Walkenried, który przypada w 2026 roku. Wstępne rozmowy dotyczyły zarówno wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych, jak i projektów angażujących mieszkańców obu gmin – w tym młodzież, instytucje kultury oraz organizacje pozarządowe. Wizyta zaowocowała rozpoczęciem współpracy nad między-

pokoleniowym koncertem, który odbędzie się w sierpniu 2026 roku w Walkenried z udziałem zespołu z Gminy Olsztynek. Strony wyraziły chęć zacieśnienia dalszej współpracy na kolejnych płaszczyznach i podkreśliły znaczenie wieloletnich relacji, które od trzech dekad łączą oba samorządy i społeczności lokalne.

UM OLSZTYNEK

foto. UM Olsztynek

Delegacja gminy Olsztynek w Danii

W dniach 10–12 września delegacja Urzędu Miejskiego w Olsztynku wraz z przedstawicielami młodzieży z gminy uczestniczyła w międzynarodowym spotkaniu partnerów projektu D-EFFECT – Lessons of Democracy in Civil Society, które odbyło się w duńskim Odsherred.

Pierwszy dzień wizyty poświęcony był na podróż oraz integrację przedstawicieli poszczególnych delegacji z kraju i z zagranicy. Program obejmował m.in. prezentację statusu projektu i działań pilotażowych, planowanie priorytetów na lata 2025/2026, a także dyskusje dotyczące upowszechniania rezultatów i sesje eksperckie z udziałem młodzieży.

Kulminacyjnym punktem wizyty był Młodzieżowy Festiwal Demokratyczny, który odbył się 12 września - wydarzenie przygotowane przez młodzież - dla młodzieży. W programie znalazły się debaty, warsztaty, koncerty oraz panele dyskusyjne dotyczące roli młodych ludzi

w demokracji, polityce, różnorodności i odpowiedzialnym korzystaniu z mediów.

Młodzież z Gminy Olsztynek nie tylko uczestniczyła

w festiwalu, ale także aktywnie włączyła się w jego przygotowanie i współprowadzenie wydarzeń. Dzięki temu młodzi mieszkańcy

zdołali cenne doświadczenie oraz umiejętności przydatne w życiu społecznym i zawodowym. Projekt D-EFFECT realizowany jest

w ramach Programu Interreg South Baltic i współfinansowany ze środków Unii Europejskiej.

UM OLSZTYNEK

REWOLUCYJNE ZMIANY w Młodzieżowej Radzie w Olsztynku

Młodzieżowa Rada Miejska w Olsztynku stoi przed ważnymi zmianami. Po ponad 20 latach funkcjonowania w dotychczasowej formule, władze gminy wraz z młodzieżą przeprowadziły konsultacje społeczne nad nowym statutem. Celem było dostosowanie zasad działania Rady do potrzeb młodych mieszkańców oraz zwiększenie jej efektywności.

Najważniejsze zmiany w statucie dotyczą zmniejszenia liczby młodzieżowych radnych z 15 do 11, wydłużenie kadencji z 2 do 3 lat oraz umożliwienia kandydowania do Młodzieżowej Rady także osobom mieszkającym w gminie, ale uczącym się poza nią. Mandat młodzieżowych radnych będzie od teraz powiązany

z wiekiem – wygaśnie w momencie ukończenia 21 roku życia, a nie jak dotychczas, z zakończeniem nauki w szkole działającej na terenie gminy. Najbardziej rewolucyjną zmianą jest zmiana sposobu wyboru radnych: z dotychczasowych wyborów bezpośrednich w szkołach na nabór prowadzony przez komisję konkursową na podstawie pisemnych zgłoszeń. W skład komisji mieliby wejść przedstawiciele młodzieżowej rady, szkół, w tym samorządów uczniowskich, organizacji pozarządowych oraz rady miejskiej i burmistrza.

Jak było do tej pory?

Obecnie Młodzieżowa Rada liczy 15 radnych, wybie-

ranych w tajnych wyborach w szkołach działających na terenie Olsztyńska. Kadencja trwa dwa lata, a prawo do kandydowania mają uczniowie, którzy ukończyli 13 lat. Mandat wygasa m.in. w przypadku skreślenia z listy uczniów danej szkoły.

Podsumowanie konsultacji społecznych

Z związku ze zmianami w sierpniu odbyły się konsultacje społeczne. Wzięło w nich udział 28 osób. Najważniejsze wnioski z konsultacji:

- zmniejszenie liczby radnych – poparło 54% uczestników, 36% było przeciw, a reszta nie miała zdania,

- wydłużenie kadencji do 3 lat – poparło 57%, 32% było przeciw. Część osób zwracała uwagę, że w przypadku uczniów szkół podstawowych kadencja może wykroczyć poza czas nauki,
- dolna granica wieku – 60% ankietowanych uznało, że obecny próg 13 lat jest odpowiedni, część proponowała podniesienie do 14–15 lat,
- kandydowanie osób uczących się poza gminą – aż 75% ankietowanych poparło tę propozycję,
- wygaśnięcie mandatu w wieku 21 lat – 60% uznało to za właściwe rozwiązanie, choć pojawiały się sugestie obniżenia do 18–20 lat,
- zmiana trybu wyboru rad-

nych – opinie były podzielone. Część uczestników wskazywała, że wybory w szkołach dają szansę większej liczbie uczniów i uczyć demokracji. Inni uznali, że nabór konkursowy pozwoli na wybór osób bardziej zaangażowanych i rzeczywiście chętnych do działania.

Zebrane opinie posłużyły do przygotowania projektu uchwały zmieniającej Statut Młodzieżowej Rady Miejskiej. Projekt zmian został przyjęty 2 października przez Radę Miejską w Olsztynku. Wybory (na nowych zasadach) do Młodzieżowej Rady odbędą się jeszcze w październiku 2025 r.

UM OLSZTYNEK

Uroczystości upamiętniające 86. rocznicę wybuchu II wojny światowej

1 września mieszkańcy naszej gminy tradycyjnie zgromadzili się na Cmentarzu Ofiar Faszyzmu w Sudwie, by oddać hołd i upamiętnić 86. rocznicę wybuchu II wojny światowej. To ważne wydarzenie było okazją do refleksji nad tragicznymi losami tamtych czasów oraz do oddania hołdu wszystkim, którzy poświęcili życie w walce o wolność i niepodległość Polski.

Uroczystości rozpoczęły się wprowadzeniem sztandarów oraz wspólnym odśpiewaniem hymnu państwowego. Następnie ksiądz proboszcz Sławomir Piniąha odprawił nabożeństwo w intencji wszystkich ofiar II wojny światowej. Kolejnym punktem uroczystości było wystąpienie Zastępcy Burmistrza Olsztynka, Bogusława Kowalewskiego, który w swoim przemówieniu podkreślił znaczenie pamięci o bolesnych wydarzeniach z przeszłości. Zwrócił także uwagę na znaczenie historii jako podstawy naszej tożsamości narodowej. Wyraził także wdzięczność wszystkim, którzy angażują się w zachowanie tradycji i wspólnych wartości. Po przemówieniu przybyłe delegacje złożyły wieńce i wiązanki kwiatów przed

fol. UM Olsztyniek

pomnikiem ofiar faszyzmu. W obchodach udział wzięli: przedstawiciele władz samorządowych - Burmistrz Olsztynka Robert Waraksa, Zastępca Burmistrza Olsztynka Bogusław Kowalewski, Wicestarosta Olsztyński Artur Wrochna,

radni Rady Miejskiej w Olsztynku, Jerzy Kozak reprezentujący Oddział Związku Kombatanów i Byłych Więźniów Politycznych, Danuta Filipek uczestniczka Powstania Warszawskiego, reprezentanci Rady Seniorów, Młodzieżowej Rady Miej-

skiej, nadleśnictw, dyrektorzy i pracownicy instytucji publicznych, przedstawiciele szkół, przedszkoli i żłobka oraz członkowie lokalnych organizacji, stowarzyszeń oraz zakładów pracy.

UM OLSZTYNEK

Uroczyste obchody Święta Wojska Polskiego

15 sierpnia mieszkańcy Olsztynka uczcili jedno z najważniejszych świąt państwowych - Święto Wojska Polskiego. Ustanowione ono zostało na pamiątkę zwycięstwa w Bitwie Warszawskiej w 1920 roku. To dzień, w którym z szacunkiem wspominamy bohaterstwo polskich żołnierzy walczących o wolność naszej Ojczyzny.

Tradycyjnie uroczystości w Olsztynku rozpoczęła Msza Święta

w Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa, podczas której modlono się w intencji Ojczyzny, Wojska Polskiego oraz wszystkich, którzy poświęcili życie dla wolnej Polski. W dalszej części ceremonii przedstawiciele władz samorządowych złożyli wiązanki kwiatów przy tablicach pamiątkowych, oddając hołd bohaterom naszej historii. Po mszy uczestnicy obchodów przemaszer-

wali ulicami miasta pod obelisk Orła Białego – symbol niepodległości i dumy narodowej. Kolumnę prowadził Poczet Sztandarowy ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Olsztynku. Uroczystość przy pomniku rozpoczęto odśpiewaniem Mazurka Dąbrowskiego, po czym władze samorządowe i delegacje złożyły wieńce i wiązanki kwiatów przed obeliskiem.

Wspólne świętowanie było wyrazem pamięci i wdzięczności wobec tych, którzy poświęcili się dla niepodległości, a także okazją do refleksji nad współczesnym znaczeniem patriotyzmu i rolą Wojska Polskiego w zapewnianiu bezpieczeństwa kraju w tych jakże trudnych czasach.

UM OLSZTYNEK

fol. UM Olsztyniek

Pamięć pokoleń

fol. UM Olsztyniek

24 sierpnia w Wierszach w gminie Czosnów odbyła się uroczystość patriotyczno-religijna z okazji 81. rocznicy walk Grupy Armii Krajowej Kampinos. Wydarzenie odbyło się pod Patronatem Honorowym Ministerstwa Obrony Narodowej i zgromadziło licznych uczestników – weteranów, harcerzy, przedstawicieli wojska oraz mieszkańców regionu.

Wśród obecnych znalazła się była sanitariuszka Armii Krajowej, Danuta Filipek, ps. „Lala”, która w czasie II wojny światowej niosła pomoc rannym żołnierzom w szeregach AK. Jej obecność była szczególnym symbolem pamięci i ciągłości pokoleń. Pani Danuta wzięła udział w uro-

czystości wspólnie z harcerzami z ZHP Chorągiew Warmińsko-Mazurska, oddając hołd poległym bohaterom. Harcerze nieśli sztandary i złożyli kwiaty przed pomnikiem, a następnie uczestniczyli w modlitwie i apelu pamięci.

Obchody miały nie tylko charakter upamiętniający, ale także edukacyjny. Były okazją, by młodsze pokolenia mogły bezpośrednio spotkać świadków historii i usłyszeć ich świadectwo. Takie wydarzenia pokazują, że pamięć o bohaterach i wartościach, o które walczyli, jest wciąż żywa. To piękna lekcja patriotyzmu dla nas wszystkich.

UM OLSZTYNEK

Nowa Dyrektor

Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Waplewie

Z dniem 1 września stanowisko dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Waplewie objęła Pani Kalina Wolszczak, wyłoniona w drodze ogłoszonego wcześniej konkursu na to stanowisko. Nowa dyrektor od wielu lat związana jest ze szkołą w Waplewie, gdzie z pełnym zaangażowaniem pracowała z dziećmi, doskonale poznając potrzeby, wyzwania i realia funkcjonowania placówki.

Z okazji objęcia nowej funkcji, Pani Kalinie gratulacje oraz życzenia złożyli Burmistrz Olsztynka Robert Waraksa oraz Przewodniczący Rady Miejskiej w Olsztynku Jerzy Głowacz. Samorządowcy życzyli dyrektor powodzenia, wytrwałości, a także wielu sukcesów w kierowaniu placówką i realizacji powierzonych obowiązków.

fol. UM Olsztyniek

Władze gminy oraz cała społeczność lokalna wyrażają nadzieję, że nowa dyrektor z energią i pasją podejmie wyzwania, które stoją przed szkołą. Życzą jej również satysfakcji z pracy, dobrej współpracy z gro-

nem pedagogicznym, uczniami i rodzicami, a także realizacji ambitnych celów edukacyjnych, które będą służyć dobru dzieci i rozwojowi placówki.

UM OLSZTYNEK

Wyjątkowy jubileusz mieszkańca gminy

10 sierpnia mieszkaniec Olsztynka, pan Bolesław Staszewski, obchodził swoje setne urodziny! Z dumą podkreślamy, że jest on obecnie najstarszym mieszkańcem naszej gminy. Pogodny, serdeczny i pełen życiowej mądrości, pan Bolesław stał się prawdziwym bohaterem dnia. Z tej wyjątkowej okazji Jubilata odwiedzili przedstawiciele władz samorządowych: Burmistrz Olsztynka Robert

Waraksa, Przewodniczący Rady Miejskiej Jerzy Głowacz oraz Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego Edyta Zaręba. Delegacja złożyła panu Bolesławowi serdeczne życzenia, gratulacje oraz wręczyła pamiątkowy upominek w imieniu całej społeczności gminy.

Pan Bolesław urodził się w 1925 roku w Trzciance. Od 1946 roku związany jest z Olsztynkiem, gdzie spędził całe swoje dorosłe życie. To właśnie tutaj założył rodzinę, pracował i aktywnie uczestniczył w życiu lokalnej społeczności. Dziś cieszy się obecnością dzieci, wnuków i prawnuków, którzy otaczają go miłością i szacunkiem.

Gratulujemy panu Bolesławowi pięknego jubileuszu i życzymy wielu kolejnych lat w zdrowiu, spokoju i w gronie najbliższych. Niech każdy dzień przynosi radość i wdzięczność za tak bogate życie.

UM OLSZTYNEK

fol. UM Olsztyniek

fol. UM Olsztyniek

„UCZYMY SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE”

7 września Park Sportu, Kultury i Rozrywki w Olsztynku zamienił się w przestrzeń pełną radości, wspólnej zabawy i twórczej energii. Wszystko za sprawą Pikniku Rodzinnego pod hasłem „Uczymy się przez całe życie”. Wydarzenie zgromadziło całe rodziny, które mogły skorzystać z licznych atrakcji przygotowanych w specjalnych strefach.

Na uczestników czekały m.in. Strefa Zdrowia i Relaksu, gdzie można było wziąć udział w zajęciach jogi, masażach relaksacyjnych czy konsultacjach fizjoterapeutycznych, a także porozmawiać ze specjalistami o zdrowiu psychicznym i fizycznym. Poprzez różnorodne działania edukacyjne m.in. z Federacją Fosa i Fundacją „Przyszłość dla dzieci” omawiane były postawy empatii i wsparcia wolontariackiego. Tutaj była także możliwość wirtualnego poznania anatomii człowieka, struktur budowy ciała i narządów poprzez gogle VR z Atlaselem Biologicznym oraz pokaz Humanoidalnego Robota NAO przygotowane przez TeB Edukacja w Olsztynie. Sporą popularnością cieszyła się także Strefa Sportu i Rekreacji, w której odbywały się treningi, gry, zabawy oraz warsztaty dotyczące bezpieczeństwa, a chętni mogli zagrać w siatkówkę z Pawłem Papke - wielokrotnym reprezentantem Polski w piłce siatkowej mężczyzn.

Najmłodsi mieli okazję zanurzyć się w wyobraźnię i zabawę w Strefie Fantazji,

fol. Facebook / Wolontersi

gdzie przygotowano warsztaty plastyczne, sensoryczne, a także kolorowe atrakcje w postaci malowania kredą czy zabaw z bańkami mydlanymi. Zagościł też wyjątkowy teatrzyk „Rower Walentynki”! przygotowany specjalnie z myślą o najmłodszych widzach – pełen barwnych postaci, mądrych historii i humoru. To nie tylko rozrywka, ale także wartościowe doświadczenie artystyczne dla dzieci i ich rodzin.

Nie zabrakło również Alei Sztuki – wyjątkowej wystawy prac malarskich, przedstawiających lokalne pejzaże i architekturę, stworzonych przez miejscowe artystki pod

okiem pani Katarzyny Waluk – Dyrektorki Miejskiego Domu Kultury w Olsztynku - instruktorki, która od lat wspiera rozwój artystyczny w naszej społeczności. Prace te ukazują piękno naszego regionu widziane oczami mieszkańców – pasjonatów malarstwa. To nie tylko obrazy, ale opowieści o naszej tożsamości, emocjach i miejscach, które łączą pokolenia.

Wyczekiwany punkt programu była także Strefa Tańca i Śpiewu. Na scenie zaprezentowali się m.in. Trio gitarowe z Domu Kultury, zespół Swojska Nutka oraz perkusjonista. Publiczność zachwycił koncert „Pod dachami Paryża” w wykonaniu

Roberta Fursa, a do wspólnej zabawy porwała nauka tańca prowadzona przez Dominikę Kłosowską. Choć pogoda nie rozpieszczała, to nie zdołała ona popsuć atmosfery. Wręcz przeciwnie – uśmiechy, wzajemna życzliwość i otwartość sprawiły, że wydarzenie było dowodem na to, że wspólne inicjatywy mają ogromną moc.

Ponadto w Zabytkowej Wieży Ciśnień w godz. 13.00 -16.00 odbyła się muzyczna przestrzeń czyli granie na pianinie z przeszłością, które zostało przekazane w ramach akcji „Ministerstwa Adopcji Pianin”.

Wydarzenie zostało zorganizowane przez Klub Wo-

lontariatu LOWE w myśl projektu „modelOWE przestrzenie edukacji i integracji w Gminie Olsztynek”, mającego na celu wspieranie inicjatyw edukacyjnych podnoszących kompetencje dorosłych. Projekt jest realizowany przez Federację Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSA w partnerstwie z Gminą Olsztynek i współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus Programu w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur.

UM OLSZTYNEK

fol. Facebook / Wolontersi

Utalentowana młodzież wyróżniona

26 września w Olsztynie odbyła się XXIII Gala Stypendialna Fundacji Fundusz Ziemi Olsztyńskiej. Podczas uroczystości wyróżniono utalentowaną młodzież z całego powiatu olsztyńskiego, w tym ośmioro mieszkańców z terenu Gminy Olsztynek. Nagrodzeni zostali za osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe.

W Gali uczestniczył Zastępca Burmistrza Olsztynka Bogusław Kowalewski, który wraz z Prezesem Fundacji Pawłem Jarząbkiem, Starostą Olsztyńskim Andrzejem Abako i Wicestarostą Olsztyńskim Arturem Wrochną wręczył stypendystom dyplomy i upominki oraz złożył serdeczne gratulacje. Poniżej laureaci z Gminy Olsztynek.

Stypendia naukowe: Kinga Maria Sawczuk, Wiktoria

foto. Monika Nowakowska

Tworowska, Maja Dumka, Mateusz Kaźmierczak.

Stypendia artystyczne w kategorii muzyka: Dagmara Julia Michalak, Zuzanna Rochoń.

Stypendia sportowe: Zofia Waśk, Alan Turowski.

Wyróżnionym stypendystom serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów

oraz realizacji marzeń. Cieszy fakt, że młodzież z naszej gminy z pasją rozwija swoje talenty i jest dostrzegana na forum powiatowym. Wyrazy uznania na-

leżą się również rodzicom, nauczycielom oraz wszystkim, którzy wspierają młodych ludzi w realizacji ich ambicji.

UM OLSZTYNEK

Dom Dziecka w Olsztynku zyska nową sportową jakość!

W ramach tegorocznego rozdania środków z programu „Małe Granty Sportowe” nasza gmina otrzymała 40 tysięcy złotych. Pozyskane dofinansowanie umożliwi kompleksową modernizację infrastruktury sportowej przy Domu Dziecka w Olsztynku. Poprawi to znacząco warunki do uprawiania sportu

i rekreacji jego wychowankom.

To jeden z 22 projektów z województwa warmińsko-mazurskiego, które łącznie otrzymały wsparcie w wysokości 650 tysięcy złotych. Dzięki tym inwestycjom lokalne społeczności zyskują nowe możliwości do aktywnego spędzania czasu, co

sprzyja integracji i rozwojowi młodych ludzi.

Modernizacja obiektów sportowych przy Domu Dziecka ma szczególne znaczenie, gdyż wychowankowie placówki to młodzież wymagająca nie tylko wsparcia edukacyjnego, ale również przestrzeni do bezpiecznej aktywności fizycznej

i budowania relacji. Realizacja tego zadania to ważny krok w kierunku stworzenia przyjaznego i sprzyjającego rozwojowi środowiska dla tych młodych ludzi.

Program „Małe Granty Sportowe”, realizowany przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego od 2019 roku, umożliwił

realizację 188 lokalnych inicjatyw sportowych. Na ten cel przeznaczono już 5,7 mln złotych z budżetu województwa, a uwzględniając wkłady samorządów i organizacji lokalnych, łączna wartość inwestycji przekroczyła 16 mln złotych.

UM OLSZTYNEK

foto. UM Olsztynek

Z CYKLU - WĘDRÓWKI Z HISTORIĄ

Pomnik Grunwaldzki - „Prajcom na chwałę - Braciom na otuchę”

Bitwa pod Grunwaldem, stoczona 15 lipca 1410 roku, należy do największych i najważniejszych starć średniowiecznej Europy. Nie była jedynie spektakularnym triumfem militarnym, lecz także wydarzeniem, które na długie lata ukształtowało stosunki polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej. Korzenie starcia sięgały jeszcze XIII wieku, kiedy to książęta mazowieccy sprowadzili zakon krzyżacki, by wspomógł ich w walce z pogąńskimi Prusami. Krzyżacy z czasem stworzyli jednak własne, silne państwo, które z sojusznika przekształciło się w rywala. Ekspansja zakonu nad Bałtykiem i jego rosnące ambicje polityczne coraz mocniej zagrażały Polsce i Litwie. Sytuację zaogniła unia polsko-litewska zawarta po chrzcie Litwy i koronacji Jagiełły na króla Polski w 1386 roku. Dla Krzyżaków był to cios – dotychczas usprawiedliwiali swoje działania „misją chrystianizacyjną”. Teraz,

gdy Litwa oficjalnie przyjęła chrześcijaństwo, argument ten stał się nieaktualny. Zakon zaczął więc sięgać po inne środki – prowokacje polityczne, najazdy, a także propagandę, przedstawiając Litwę jako kraj nawrócony „niedostatecznie”. Spornym punktem była również Żmudź – region istotny strategicznie, łączący Litwę z Bałtykiem, o który toczyły się liczne walki. Wreszcie spory handlowe i gospodarcze, jak kontrola nad szlakami handlowymi, pogłębiały konflikt. Na początku 1410 roku Władysław Jagiełło i wielki książę litewski Witold podjęli decyzję o wspólnej ofensywie. Siły sprzymierzone były imponujące: obok rycerstwa polskiego i litewskiego w armii znalazły się oddziały tatarskie, ruskie, a nawet ochotnicy z Czech i Moraw. Marsz wojsk polsko-litewskich przez ziemie zakonne

Uroczystość odsłonięcia Pomnika Grunwaldzkiego dnia 15 lipca 1910 r.

był dobrze przemyślany – zamiast rozpraszać siły na zdobywaniu zamków, Jagiełło zmierzał ku walnemu starciu. Krzyżacy również nie chcieli unikać bitwy. Wielki mistrz Ulrich von Jungingen, pewny wyszkolenia i dyscypliny swoich rycerzy, wyszedł naprzeciw przeciwnikowi.

Do starcia doszło 15 lipca 1410 roku. Bitwa rozpoczęła się od ataku wojsk litewskich prowadzonych przez Witolda. Litewska jazda, po krótkim starciu, zaczęła się wycofywać. Część kronikarzy oceniła to jako ucieczkę, lecz coraz więcej historyków wskazuje, że był to celowy manewr mający wciągnąć Krzyżaków w pościg i rozciągnąć ich szyki. W tym czasie ciężkozbrojne chorągwie polskie pod wodzą Jagiełły i jego hetmanów podjęły zasadniczą walkę. Bitwa trwała wiele godzin. Walka

była niezwykle zacięta – padały kolejne chorągwie, a pole zasłane było ciałami rycerzy. Kluczowy moment nastąpił, gdy w walce poległ wielki mistrz Ulrich von Jungingen, osaczony przez przeciwników. Śmierć wodźcy doprowadziła do załamania morale wojsk zakonnych. Ostatecznie armia krzyżacka została rozbita, a jej obóz zdobyty.

Zwycięstwo pod Grunwaldem miało ogromne znaczenie polityczne i militarne. Zakon, dotąd uznawany za niezwyciężony, poniósł klęskę, której echo odbiło się w całej Europie. Choć oblężenie Malborka, stolicy zakonu, zakończyło się niepowodzeniem, a pokój toruński z 1411 roku nie przyniósł Polsce i Litwie wszystkich oczekiwanych korzyści, mit potęgi krzyżackiej został złamany. Bitwa stała się też dowodem skuteczności unii

polsko-litewskiej – wspólne działania militarne i polityczne przyniosły wymierne efekty. Zakon, mimo że przetrwał jeszcze ponad sto lat, od tego momentu znajdował się w defensywie, a jego wpływy stopniowo malały. Grunwald szybko wszedł do świadomości jako symbol zwycięstwa nad potężnym przeciwnikiem. Stał się także elementem budowania tożsamości narodowej, szczególnie w czasach późniejszych, gdy Polska musiała walczyć o swoją niezależność. To, co wydarzyło się latem 1410 roku, do dziś przypomina, jak istotna była siła wspólnoty i sojuszu w obliczu zagrożenia.

Pamięć o zwycięstwie Władysława Jagiełły żywa w umysłach Polaków. Bitwa pod Grunwaldem zyskała szczególne znaczenie pod koniec XIX wieku, gdy

wzrosła agresywna antypolska polityka władz rosyjskich i pruskich. Ku pokrzepieniu serc rodaków historycy, malarze i pisarze zaczęli nawiązywać w swoich dziełach do epoki jagiellońskiej, uważanej za symbol rozkwitu i potęgi Rzeczypospolitej. Zaowocowało to pojawianiem się wielu znaczących dzieł artystycznych oraz literackich. W 1872 roku Józef Ignacy Kraszewski opublikował powieść „Krzyżacy 1410. Obrazy z przeszłości”. W 1878 roku w Krakowie po raz pierwszy wystawiono obraz „Bitwa pod Grunwaldem” Jana Matejki, a w 1900 roku Henryk Sienkiewicz opublikował jedną ze swoich najbardziej znanych powieści, czyli „Krzyżaków”.

Działania polskiej elity intelektualnej miały na celu rozbudzenie w Polakach nastrojów patriotycznych i nadziei na to, że w końcu uda

► się pokonać zaborców i odbudować Rzeczpospolitą. Jedną z inicjatyw podjętych w tym celu była organizacja w Krakowie obchodów 500-lecia bitwy pod Grunwaldem. Pomysł urządzenia uroczystości właśnie pod Wawelem narodził się w 1907 roku. Rzucił go w formie konkretnej propozycji publicysta i literat Kazimierz Bartoszewicz. Przygotowania rozpoczęto na początku XX stulecia. W tym celu powołano do życia Komitet dla Obchodu pięćsetlecia Zwycięstwa pod Grunwaldem, w skład którego weszli Polacy pochodzący ze wszystkich zaborów, przedstawiciele różnych stanów społecznych, reprezentanci samorządów terytorialnych. Na czele komitetu stanął prezydent Krakowa Juliusz Leo. Wspierania komitetowi udzieliły nie tylko władze miejskie Krakowa, lecz także zwykli Polacy, którzy chętnie wspierali inicjatywę finansowo.

Uroczystości rocznicowe zaplanowano na 15-17 lipca 1910 roku w Krakowie, a kulminacją obchodów miało być odsłonięcie pomnika króla Władysława II Jagiełły, zwanego też Pomnikiem Grunwaldzkim.

Fundatorem Pomnika Grunwaldzkiego został znany polski pianista i kompozytor, mąż stanu i polityk Ignacy Jan Paderewski – premier polskiego rządu od stycznia do grudnia 1919 r. Paderewski wybrał Kraków z kilku ważnych powodów:

- polityczne realia zaborów – w 1910 roku Polska była podzielona między Rosję, Niemcy i Austrię. W zaborze rosyjskim i zaborze pruskim władze nie dopuściłyby do odsłonięcia tak patriotycznego pomnika, przypominającego o polskim zwycięstwie nad Niemcami i jedności narodowej. Natomiast w zaborze austriackim panowała większa swoboda życia kulturalnego i politycznego, a władze austriackie były stosunkowo liberalnie nastawione do Polaków,
- symboliczna rola Krakowa – miasto było uważane za duchową stolicę Polski –

Postać oracza, która pojawiła się na pomniku w 1912 r.

tutaj znajdował się Wawel z grobami królów, tutaj przechowywano najważniejsze pamiątki narodowe, a w oczach Polaków miasto pełniło rolę „polskiej stolicy” pod zaborami,

- bezpieczeństwo i możliwość zgromadzenia tłumów – uroczystości w Krakowie mogły się odbyć stosunkowo legalnie i stać się wielką manifestacją jedności narodowej.

Paderewski chciał, żeby pomnik był wspólnym, ogólnopolskim symbolem, a Kraków – dzięki swojej historii i warunkom politycznym – był jedynym miejscem, gdzie było to możliwe.

Paderewski był już w tym czasie artystą światowej sławy, cieszącym się opinią pianistycznego geniusza. Był też człowiekiem zamożnym, co pozwalało mu na hojny gest. Na krakowski pomnik wyłożył potężną

sumę 300 tys. franków, czyli pół miliona austriackich koron. W pozostawionych przezeń wspomnieniach możemy przeczytać, że już od najmłodszych lat zwycięstwo grunwaldzkie zajmowało szczególne miejsce w jego sercu. W połowie 1908 roku kompozytor poznał młodego, mało znanego rzeźbiarza Antoniego Wiwulskiego, któremu zlecił zaprojektowanie konnego pomnika Władysława Jagiełły. Budowę monumentu sfinansował Paderewski. Jesienią tego samego roku Wiwulski przystąpił do pracy, która zajęła mu kolejne dwa lata. Pomagali mu inni artyści – Franciszek Ksawery Black, Bolesław Bałzukiewicz i Jan Sas Zubrzycki, który kierował pracami budowlanymi przy wznoszeniu pomnika. Do pierwszych prac przystąpił Wiwulski w lipcu 1908 roku, w Morges – szwajcarskiej posiadłości Paderewskiego – w przysposobionej na pracownię oranżerii. Kolejne wersje pomnika powstawały zaś w Paryżu. Na życzenie fundatora wszelkie sprawy związane z tworzeniem monumentu utrzymywano w ścisłej tajemnicy. Granit na cokół pochodził z kamieniołomów w Vanevick w Szwecji, które posiadała firma Le Granit z Abainville pod Gondrecourt we Francji. Granit ze Szwecji do Polski wieziono najpierw koleją, a następnie żaglowcem przez Bałtyk do Szczecina.

Stamtąd wieziono go ponownie koleją do Krakowa. Prace nad konnym posągiem Jagiełły prowadził Wiwulski w Paryżu. Nagła choroba artysty spowodowała czasowe przerwanie tych prac. Ponieważ mijał już ostateczny termin oddania modeli gipsowych do odlania w brązie, postanowiono posłać do odlewni pozostałe figury pomnika, a posąg Jagiełły i chłopca w odpowiednio spactynowanym na brąz i utwardzonym modelu gipsowym przekazać do Krakowa. Po spełnieniu roli zastępczej podczas odsłony, miały być one wymienione na rzeźby z brązu. Zamontowano je dopiero pół roku później. Odlewy rzeźb zostały wykonane w starej i znanej francuskiej firmie J. Malleset et Cie (dawniej Thiébaud Freses) w Paryżu. Nawet tam jeszcze ukrywano prawdziwe przeznaczenie pomnika, głosząc, że jest on przeznaczony dla jednego z miast szwajcarskich. Pod koniec czerwca 1910 roku brązowe elementy pomnika wysłano z Paryża przez Szwajcarię do Krakowa. Wieziono je w siedmiu specjalnie skonstruowanych wagonach o obniżonych dnach. Powstaniu pomnika towarzyszył spór o miejsce jego lokalizacji. Proponowano Wawel, plac św. Ducha (zwolennikiem tej lokalizacji był Paderewski) oraz plac przed kościołem Bernardynów. Padła również kandydatura placu Szczyńskiego i w końcu placu Matejki. Za tą ostatnią kandydaturą przemawiała bliskość murów obronnych, odpowiadających swoim charakterem stylowemu epoce wczesno jagiellońskiej. Tam też pod koniec kwietnia 1910 roku położono kamień węgielny pod pomnik. Ponoć zamierzeniem Paderewskiego było umieszczenie pomnika na polu Bitwy pod Grunwaldem, jednak strefy zaborowe uniemożliwiły ten zamiar.

Pracami budowlanymi przy cokole pomnika kierował majster budowlany Sokołowski, a na jego ustawienie zużyto blisko 300 ton granitu.

Pomnik Grunwaldzki, pl. Jana Matejki, Kraków, 1910 r.

► Pomnik Grunwaldzki jest bogaty w symbolikę i składa się z kilku elementów, z których każdy ma swoje znaczenie historyczne i patriotyczne:

- na szczycie monumentu znajduje się 3,6 metrowa postać króla Władysława II Jagiełły - symbolizuje wodza i stratega bitwy, a zarazem siłę i jedność państwa polsko-litewskiego,
- od przodu z dołu widoczna jest figura litewskiego księcia Witolda, brata stryjecznego króla Jagiełły, dowodzącego Litwinami w bitwie pod Grunwaldem - symbolizuje odwagę, męstwo i wkład Litwy w zwycięstwo,
- poniżej księcia Witolda znajduje się postać poległego pod Grunwaldem mistrza krzyżackiego Ulricha von Jungingena - postać symbolizuje klęskę wojsk krzyżackich i upadek ich potęgi,
- po prawej stronie na pomniku przedstawiona jest postać polskiego rycerza i giermka zabierającego krzyżackie chorągwie, a pod nimi znajduje się napis „Prajcom na chwałę” - symbolizuje zwycięstwo, triumf i wolę walki,
- od zachodu znajduje się litewski rycerz dmący w róg i trzymający jeńca krzyżackiego. Pod postaciami znajduje się napis „Braciom na otuchę” - symbolizuje zwycięstwo i odwet za lata krzyżackiej przemocy, a zarazem wyraża radość i dumę z odniesionego triumfu,
- z tyłu pomnika znajduje się polski chłop zwrócony twarzą w kierunku kościoła św. Floriana. Chłop zrywa kajdany, co jest dodatkowym elementem patriotycznym i symbolicznym - to symbol wyzwolenia narodu spod jarzma zaborów, walki o wolność i odzyskanie niepodległości. W 1912 roku postać ta znika z cokołu, a jego miejsce zajmuje figura „oracza”.

Uroczystości jubileuszowe - zwane „Triduum Grunwaldzkim” - odbywały się w dniach 15-17 lipca 1910 roku w Krakowie. Wydarze-

Zniszczenie pomnika przez Niemców w listopadzie 1939 r.

nie zostało bardzo starannie przygotowane i ściągnięło tysiące Polaków z terenów wszystkich zaborów. Prasa lokalna donosiła o dziesiątkach tysięcy widzów na odsłonięciu pomnika. Szacuje się, że uroczystość zgromadziła 150 tysięcy osób. Wielu z nich przywdziało tradycyjne, regionalne stroje. W mieście - specjalnie z tej okazji ozdobionym kwiatowymi girlandami - panowała radosna atmosfera, a przybyłym czas umilały liczne orkiestry i chóry wykonujące polskie pieśni patriotyczne. Centralnym punktem święta było odsłonięcie pomnika Władysława Jagiełły, które odbyło się 15 lipca w samo południe.

Po odsłonięciu pomnika, na zgromadzonych czekały kolejne atrakcje - pokazy gimnastyczne, zawody strzeleckie, wykłady okolicznościowe, spektakle i zabawy ludowe. W Pałacu Sztuki została otwarta wystawa zabytków z epoki jagiellońskiej, podczas której można było podziwiać miecze krzyżackie, naczynia i klejnoty pochodzące z tamtego okresu, a także biblię krzyżacką zdobytą pod Grunwaldem.

Podczas uroczystości odsłonięcia monumentu doszło do jeszcze jednej premiery dzieła mającego swój początek również w roku 1908. Po raz pierwszy została wykonana publicznie „Rota” Marii Konopnickiej z muzyką

Feliksa Nowowiejskiego. Pieśń została wykonana przez kilkuset chórzystów z terenów objętych zaborami. Połączonymi chórmi dyrygował kompozytor. Było to niezwykle podniosłe wydarzenie. „Rota” od razu została odebrana jako mocny manifest sprzeciwu wobec germanizacji i symbolem narodowej jedności w czasach zaborów.

W 1925 r. bezpośrednio otoczenie pomnika wzbogaciło się o nowy element. W nocy z 13 na 14 czerwca w pobliżu pomnika pojawiła się płyta z wrytym napisem: „Niezanemu żołnierzowi polskiemu poległemu za Ojczyznę 1914-1920”. Miała ona pełnić rolę Grobu Niezanego Żołnierza. Fundator płyty pozostał anonimowy, ale ukazujące się w „Ilustrowanym Kurjerze Codziennym” artykuły pochwalne nie pozostawiały wątpliwości, że był nim właściciel gazety red. Marian Dąbrowski. W przeciwieństwie do Grobu Niezanego Żołnierza w Warszawie, gdzie pochowano szczątki niezanego żołnierza - obrońcy Lwowa, w Krakowie znajduje się jedynie płyta upamiętniająca. W dwudziestolecie międzywojennym pod pomnikiem odbywały się manifestacje patriotyczne, obchody świąt narodowych, ale również antyrządowe demonstracje i pochody. Pomnik służył też do mniej formalnego demonstrowania poglądów po-

litycznych. 6 maja 1939 r. na jego cokole ktoś umieścił swastykę z napisem „1410 Jagiełło - 1939 Marszałek Śmigły-Rydz”.

W listopadzie 1939 r. Niemcy zwieźli na pl. Matejki stopy desek, a robotnicy pod nadzorem żołnierzy zasłonili nimi pomnik. Za parkanem przystąpiono do rozbiórki. Trwała ona etapami do kwietnia 1940 r. Okupanci pocięli figury i wywieźli do śląskich hut, gdzie je przetopiono. Cokół wysadzili przy użyciu dynamitu. Niemcy, burząc pomnik nie zapomnieli o akcie erekcyjnym, który po wydobywaniu prawdopodobnie został zniszczony.

Zimą 1940 r. Feliks Dziuba z trzema kolegami (Józef Mika, Adam Klocek, Tomasz Perski) wykradł ze strzeżonego placu trzy tarcze herbowe i fragment miecza. Uratowane fragmenty pomnika ukryto w wytwórni Precyzyjnych Wyrobów Szklarskich „Spectrum” przy ul. Grzegórzeckiej w Krakowie w starym, nieużywanym kanale służącym niegdyś do naprawy samochodów, przykrywając go szmatami, żelastwem i starą ciężką tokarką. Pod koniec wojny z inż. Dziubą i jego ludźmi często spotykał się Józef Zając, działacz PPR. Wtajemniczone go w sprawę kryjówki w garażu i jej zawartości. Dosłownie kilka dni po odbiciu Krakowa z rąk niemieckich żołnierzy, J. Zając zaproponował inżynierowi Dziubie, by pokazał krakowianom uratowane i przechowywane szczątki pomnika Grunwaldzkiego. Furmankami przewieziono je na plac Matejki i przekazano w ręce oficerów Wojska Polskiego podczas manifestacji w dniu 28 stycznia 1945 roku. Właśnie w tym dniu padła deklaracja, że Pomnik Grunwaldzki zostanie odbudowany dokładnie w tym samym miejscu. Wówczas na ocalałych z cokołu pomnika blokach granitowych umieszczono płytę upamiętniającą istnienie pomnika w tym miejscu. Kilka ocalałych fragmentów cokołu pomnika z 1910 r. można zobaczyć u wejścia na plac Matejki. Część ►

Transport nowej figury Jagiełły na odbudowany pomnik - rok 1976

► z nich trafiła także na cmentarz w Grębałowie, gdzie utworzono z nich pomnik na kwaterze kombatanckiej. Zaś z najbardziej uszkodzonych fragmentów cokołu uformowano „skalniak” przed Nowohuckim Domem Kultury na osiedlu Zgody. Jeden z zachowanych bloków wmontowano w cokół odbudowanego pomnika.

Przez trzydzieści lat nieznane były losy uratowanych przez Feliksa Dziubę fragmentów pomnika! Uznano je za zaginione po wojnie, ale w roku 1975 odnalazły się w zakamarkach podziemi Muzeum Narodowego w Krakowie. Tarcze po wielu latach powróciły na swe dawne miejsca na postumencie odbudowanego pomnika.

W innych okolicznościach uratowano dwa kolejne fragmenty: głowę Witolda i buławę rycerza z tzw. grupy polskiej. Nie znane są bliżej okoliczności zachowania się tych elementów, zwłaszcza głowy Witolda, która w roku 1955 trafiła do Muzeum Historycznego m. Krakowa. W karcie inwentarzowej buławy zawarto informację, że przekazana została ona do muzeum przez Piotra Borka – długoletniego tramwajarza krakowskiego. Z ustaleń historycznych wynika, że Piotr Borek zimą 1940 r. wraz z grupą 18 robotników został skierowany do rozbiórki Pomnika Grunwaldzkiego. Wykorzystując nieuwagę niemieckich żołnierzy wykradł z drewnianej skrzyni buławę i zaniósł do swojego domu, gdzie w ukryciu oczekiwała końca wojny. Piotr Borek wielokrotnie zmieniał miejsce zamieszkania i przenościł się wraz z dobytkiem i buławą ukrytą pod blatem stołu. Po wielu latach, gdy myślano, że buława gdzieś przepadła, została odnaleziona podczas sprzątania piwnicy. W maju 1967 r. została przekazana do muzeum, gdzie zajmuje dzisiaj poczesne miejsce wśród wielu pamiątek miasta Krakowa.

Pomnik Grunwaldzki w postaci tablicy umieszczonej na granitowych blokach, a w zasadzie pamięć o nim,

przetrwiała do roku 1972, kiedy to został powołany Komitet Odbudowy Pomnika Grunwaldzkiego i w oparciu o przechowywaną miniaturę zaczęto go odtwarzać. Misję odtworzenia monumentu zlecił komitet rektorowi krakowskiej ASP prof. Marianowi Koniecznemu – uznanemu lokalnemu rzeźbiarzowi. Politechnika Krakowska przygotowała dokumentację architektoniczno-budowlaną, na generalnego wykonawcę zgłosiło się Przedsiębiorstwo Robót Przygotowawczych i Budowlano-Montażowych Kamieniołomów Drogowych. Spółdzielnia Pracy „Żłom-Stal” zadeklarowała patronat nad zbórką metali kolorowych, potrzebnych do odlania pomnika. Ponieważ nie zachowała się grunwaldzka dokumentacja, odlewy ani projekty Wiwulskiego, profesor postanowił nie tworzyć kopii pomnika, lecz jego nową wersję na podstawie zachowanej dokumentacji fotograficznej. Gliniane rzeźby powstawały w pracowni Koniecznego na krakowskim Salwatorze. Potem ich gipsowe odwzorowania pojechały do Gliwickich Zakładów Urządzeń Technicznych, gdzie wykonano odlewy. W trakcie prac postanowiono, aby oryginalną postać chłopca – oracza z pługiem, zastąpić ponownie figurą chłopca zrywającego kajdany, tak jak to było w pierwszej wersji pomnika z roku 1910. Tym razem cokół pomnika wykonano z granitu sprowadzonego z okolic Szklarskiej Poręby. Zespół z Politechniki Krakowskiej kierowany przez prof. Wiktora Zina przygotował z kolei plan zagospodarowania pl. Matejki i nadzorował budowę cokołu. Tym razem nie udało się zdążyć na rocznicę bitwy. 15 lipca 1976 r. wmurowano

Granitowe bloki z oryginalnego pomnika na polach grunwaldzkich

Pomnik Grunwaldzki obecnie

tylko akt erekcyjny pod monument. Konny posąg Jagiełły przyleciał do Krakowa trzy miesiące później. Do transportu i montażu figury króla Jagiełły wykorzystano śmigłowiec Mi-6 którym dysponowała firma Instal. Całą akcję montażu transmitowała telewizja. 16 października 1976 roku – dokonano uroczystego odsłonięcia pomnika. Przed nim umieszczono także Grób Nieznanego Żołnierza – symboliczną marmurową płytę projektu architekta profesora Wiktora Zina.

Pomnik Grunwaldzki w Krakowie, odsłonięty w 1910 roku, miał ogromne znaczenie dla Polaków żyjących pod zaborami. Przypominał o zwycięstwie pod Grunwaldem i jedności narodowej, a jednocześnie był manifestacją patriotyzmu i nadziei na odzyskanie wolności. Jego fundator, Ignacy Jan Paderewski, chciał w ten sposób podtrzymać ducha narodowego i wiarę w siłę Polaków. Pomnik stał się miejscem pamięci, spotkań i uroczystości, przypominającym o chlubnej przeszłości i potrzebie walki o niepodległość.

Kilka fragmentów pierwotnego pomnika zostało w 1976 roku przewiezione na pole Bitwy pod Grunwaldem, co było wyrażeniem wdzięczności Paderewskiemu, którego życzeniem było postawienie po-

mnika właśnie na polu bitwy. Spojone cementem fragmenty cokołu ustawiono w 1983 roku przy alejce prowadzącej do zespołu pomnikowego.

Przewieziono je, aby symbolicznie połączyć Kraków – miejsce, gdzie monument został wzniesiony – z rzeczywistym polem bitwy. Dzięki temu pamięć o zwycięstwie z 1410 roku nabierała bardziej bezpośredniego i namacalnego wymiaru. Był to też gest patriotyczny i edukacyjny, podkreślający wagę Grunwaldu w dziejach narodu. Szczególne znaczenie miała tu postać Ignacego Jana Paderewskiego, fundatora pomnika, który pragnął wzmacniać ducha narodowego i przypominać, że Polacy, nawet pod zaborami, mają wspólną historię, która daje siłę do walki o wolność.

ADAM NAWACKI

Opracowano na podstawie:
 - <https://polskieradio24.pl/artykul/2773014>
 - <https://wielkikrakow.pl/pomnik-grunwaldzki-krakow/>
 - <https://histmag.org>
 - <https://zabytek.pl/pl/obiekty/grunwald-grunwald-pole-bitwy>
 - <https://muzeum.olsztyn.pl>
 - <https://naszahistoria.pl>
 - https://pl.wikipedia.org/wiki/Pomnik_Grunwaldzki_w_Krakowie
 - <https://cudnapolska.pl/pomnik-grunwaldzki-w-krakowie/>
 - <https://www.photoblog.pl/przewodnikpokrakowie/15224101>
 - Andrzej Urbańczyk "Pomnik Grunwaldzki w Krakowie" (Wydawnictwo Literackie, Kraków 1974).
 - Andrzej Urbańczyk "Pomnik Grunwaldzki w Krakowie 1910-1976" (Krajowa Agencja Wydawnicza, Kraków 1976).

Okiem numizmatyka

Od księcia do króla - część 1

Fryderyk Wilhelm, zostając suwerenem w Prusach Książęcych, realizował politykę umacniania państwa i budowania rządów absolutnych. Budowa absolutyzmu rozpoczęła się od utworzenia stałej armii, podległej wyłącznie elektorowi. Organizując stałą armię, należało zapewnić jej systematyczny dopływ pieniędzy i złamać stanowe wolności o stanowieniu podatków. Elektor najpierw wymusił stałe podatki na stanach w Klewe i hrabstwie Mark. Łamiąc opór stanów, posunął się do aresztowania przywódcy opozycji, von Willicha. Nie miał kłopotów Fryderyk Wilhelm w Brandenburgii, gdzie stany szybko zaakceptowały stałą armię. W 1653 roku złamał przywilej stanów do uchwalania nowych podatków. Bardziej dramatycznie potoczyły się spory elektora ze stanami Prus Książęcych. Budowanie tu absolutyzmu rozpoczął Fryderyk Wilhelm od ustanowienia urzędu namiestnika i pogodzenia się z królem Rzeczypospolitej. Po bydgoskim zjeździe elektor 14 października 1657 roku mianował Bogusława Radziwiłła namiestnikiem i naczelnym wodzem, z roczną pensją nie byle jaką, bo sięgającą 20 tysięcy talarów. Armia brandenburska nie kwapiła się do walki z nie tak dawnym sojusznikiem - Szwecją. Oddziały brandenburskie Radziwiłł trzymał głównie po to, aby wprowadzić absolutne rządy elektora w Prusach Książęcych. Spadło znaczenie regentów i sejmu. Sejm zwołany po bardzo długiej przerwie, okazał się uległy i posłuszny elektorskim nakazom. Uchwalił podatki, godził się na obecność wojsk brandenburskich i bardzo nieśmiało protestował przeciw łamaniu praw krajowych. W Księstwie rosło jednak rozgoryczenie mieszkańców. Coraz odważniej

■ Prusy, Fryderyk Wilhelm, Ort Królewiec 1651 - littery CM

■ Niemcy, Brandenburgia-Prusy, Fryderyk Wilhelm (Wielki Elektor), dukat 1663 HM, Królewiec

■ Prusy Książęce. Fryderyk Wilhelm 1640-1688, Ort 1657, Królewiec

protestowano przeciw poczynaniom elektora i jego namiestnika. Opozycja skupiała się w Królewcu. Jej trzon stanowili mieszczenie królewieccy, świadomi swej roli w życiu stanowym i gospodarczym Księstwa. W 1658 roku urzędnicy elektorscy rozlepili na murach miejskich, kościelnych i budynkach urzędów osobliwy dokument. Był to manifest oznajmiający, że król Polski Jan Kazimierz uznaje suwerenność elektora w Prusach Książęcych i zwalnia ludność od przysięgi lennej, dotychczas składanej na wierność królowi i Rzeczypospolitej. Wiosną 1660 roku wpływały, pochodzący ze znakomitego rodu szlachcic Wal-

lenrod, zdecydował się złożyć przysięgę wierności elektorowi. W nagrodę otrzymał nominację na prezesa regencji. Urzędnicy wysokiej rangi, bojący się stracić posady poszli w ślady Wallenroda. Nie było ich jednak wielu, garstka zaledwie. W Prusach Książęcych zaczęto uważać Wallenroda za zdrajcę. Wydawało się stanom, że gdy skończy się wojna, zostanie zawarty pokój ze Szwecją i wojska brandenburskie opuszczą Prusy Książęce, elektor przestanie jawnie łamać przywileje stanowe. Oczekiwania te jednak nie sprawdziły się. Po zawarciu pokoju w Oliwie, kończącego wojnę polsko-szwedzką, elektor ani myślał zmniejszyć

szac armię. Rozpuścił tylko część żołnierzy. W Księstwie utrzymywały się rządy militarne. Ściąganiu wysokich podatków towarzyszyły rewizycje, rabunki i gwałty. Ucisk zrodził opór. Królewiec i Bartoszyce zamknęły bramy przed wojskami elektorskimi. Coraz silniejsze były żądania zwołania sejmiku krajowego. Głównym motorem opozycji był Królewiec. Mieszczanie skwapliwie spoglądali na Rzeczypospolitą, licząc na jej wsparcie. Nic więc dziwnego, że gdy dotarły wieści, że wojska polskie uprzedziły Brandenburczyków i zajęły Elbląg, na ulicach Królewca świętowano!!! Elbląg pozostał przy Polsce, a Królewiec cieszył się. Odpowiedź elektora była szybka, wydał rozkaz o budowie nad Pregolą cytadeli Friedrichsburg. Wprowadził do niej załogę wojskową i groził opornym mieszczeniom represjami. Tymczasem obudziła się z bezczynności szlachta. Cztery lata rządów bez sejmiku i odsuwania od władzy starych rodów pchnęło szlachtę pruską do działania. Zimą 1661 roku zorganizowała ona zjazd w Królewcu. W Berlinie zdecydowano, że czas zwołać sejm. 30 maja 1661 roku zebrał się on w Królewcu. Przeszedł do historii pod nazwą wielkiego Landtagu, jako że z małymi przerwami, obradował do maja 1663 roku. Sejm, jak było do przewidzenia, przerosł się w opozycję antyelektorską. Debatowano nie tylko o podatkach, jak chciał elektor, ale również o jego suwerenności. Gorące to były dni w Prusach Książęcych, obrady sejmiku burzliwe. Rozognienie umysłów przygasało, gdy do Królewca doszła wiadomość, że król potwierdził suwerenność elektora. Wiara opozycji w pomoc Rzeczypospolitej upadła, wielu zwątpiło we własne siły. Nieugięci pozostali mieszczenie królewieccy, którym przewodził ławnik miejski Hieronim Roth. Fryderyk Wilhelm domagał się uznania jego suwerenności i uchwalenia stałych podatków, obiecując redukcję wojska i rozpatrzenie skarg poddanych. Posłowie zgadzali się uznać suwerenność elektora, ale

pod warunkiem, że sejm będzie zwoływany co dwa lata i że przy hołdzie stanów będą polscy komisarze. Stanowisko sejmiku było nie do przyjęcia dla Fryderyka Wilhelma. Elektor prowokował, wydał zgodę na budowę kościoła kalwińskiego, czym podniósł jeszcze bardziej gniew mieszczen królewieckich i nastąpił wybuch. Nastąpiło pierwsze krwawe starcie tłumów z żołnierzami brandenburskimi. Padły strzały. Zagrożony aresztowaniem Hieronim Roth w przebraniu mnicha opuścił Królewiec. Przedostał się na Warmię, a stamtąd do Warszawy. Miasto tymczasem zbroiło się, ludność sypała szanice i ustawiała armaty. W Królewcu szykowano się do walki z rajtarami Radziwiłła. Elektor domagał się, aby ukarał zbuntowane miasto i uwięził Rotha. 20 lipca 1662 roku ogłoszona została deklaracja, że król Polski zamierza dotrzymać traktatu weltausko-bydgoskiego i ostrzega ludność przed buntem. W październiku okręt z Fryderykiem Wilhelmem zawiązał do Pilawy. Oczekiwał go Radziwiłł z 2 tysiącami żołnierzy. Połączone siły ruszyły na Królewiec. 25 października 1662 roku oddziały brandenburskie wkroczyły do miasta, nie napotykając na opór. Jedynie Knipawa, dzielnica Królewca, w której mieszkał Roth, nie została zajęta przez wojska elektorskie. Roth wezwany przed oblicze elektora, nie myślał usłuchać wezwania i został aresztowany. 29 października Brandenburczycy zajęli Knipawę. Fryderyk Wilhelm triumfował. Roth, więziony najpierw w Królewcu, a potem w Pilawie, został skazany na dożywotnie więzienie. Wywieziono go z Prus Książęcych, a na koniec trafił do miejscowości Petz pod Magdeburgiem. Straciwszy przywódcę, miasto uległo. Uznało elektora za najwyższego władcę i gratulowało mu uzyskania prawa zwierzchniego w Prusach Książęcych. W maju 1663 roku stany pruskie uznały oficjalnie Fryderyka Wilhelma za zwierzchniego władcę. Zgodziły się na podatki oraz na równouprawnienie wyznania

► kalwińskiego z luterańskim. Mając suwerenność uznaną przez przedstawicieli swych poddanych, elektor czekał niecierpliwie na przyjazd polskich komisarzy, którzy przybyli dopiero we wrześniu 1663 roku. Polskimi komisarzami byli biskupi warmińscy: Jan Stefan Wydźga i podkanclerzy koronny Jan Leszczyński. 18 października 1663 na zamku królewskim odbył się uroczysty hołd stanów Prus Książęcych. Gdy stany złożyły hołd elektorowi, biskup Wydźga upomniał się o złożenie przysięgi Rzeczypospolitej, co też stany pruskie zdobyły. Hołd złożony elektorowi kończył

w dziejach Prus Książęcych okres rządów stanowych i rozpoczął rządy absolutne, które wzmacniały się z każdym rokiem. Fryderyk Wilhelm opuszczał Królewiec w przekonaniu, że choć zdławił zbrojenie opozycje, to nie stłumił całkowicie dążeń społeczeństwa do odzyskania utraconej wolności. Centralną mennicą Państwa Pruskiego była mennica Berlińska. Monety bito również, często na potrzeby lokalne, w kilkunastu regionalnych mennicach ulokowanych m.in. w miastach: Królewiec, Krosno Odrzańskie, Minden, Malberstadt, Bielefeld, Lumen, Magdeburg, Emmen-

rich i Stargard. Ze względu na wielkość i różnorodność emisji monet mennica w Królewcu zaliczona była do jednej z największych mennic pruskich XVII wieku. Dostarczała na rynek ogólnokrajowy dukaty, talary, półtalary, 2/3 i 1/3 talara. Lokalizacja mennicy blisko granicy z Rzeczpospolitą sprzyjała także rozwinięciu produkcji trzech innych rodzajów monet: ortów, szóstaków i szelągów. Pewną niewielką liczbę ortów wybito w 1674 roku także w mennicy berlińskiej. Emisję ortów w mennicy królewskiej należy podzielić na sześć ortów, w których emitowano orty

o jednakowym wizerunku władcy. Orty pierwszego awersu z lat 1651-1658 zawierały wizerunek Fryderyka Wilhelma w mitrze elektorskiej i w płaszczu z gronostajów. W prawej ręce elektor trzyma berło elektorskie, a w lewej rękojeść miecza. Orty z takim wizerunkiem były lennymi, mimo że nie zawierały litery 5 na piersi orła Brandenburskiego. W drugim okresie emisji od 1660 do 1663 wizerunek władcy pozbawiony jest mitry i atrybutów władzy elektorskiej. Elektor przedstawiony jest w zbroi z wykładanym koronkowym kołnierzem. W 1664 roku dochodzi

do trzeciej emisji ortów, gdzie elektor przedstawiony jest dość szczegółowo: w zbroi z folkowym naramiennikiem i rapieniem w prawej ręce. Emisja ta kończy się w 1667 r.

**WOJCIECH
KARKULOWSKI**

Źródła:

- WCN Aukcja 50 „Podobna jest moneta nasza do urodnej panny” – Borys Paszkiewicz (2012 r.)
- „Historia Warmii i Mazur tom I” Pradzieje – 1772 – Stanisław Achremczyk
- „Orty pruskie Fryderyka Wilhelma Wielkiego Elektora” – klasyfikacja i analiza heraldyczna. Dr Dariusz Pączkowski

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Olsztynku

„Koleją w Beskidy - szlakiem Nikifora”

W dniach 1-5 września uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej wraz z opiekunami wzięli udział w niezwykłej wyprawie do Krynicy-Zdroju oraz słowackiego Popradu w ramach projektu „Koleją w Beskidy”. Został on dofinansowany ze środków gminy Olsztynek na realizację zadań publicznych.

Już sama forma podróży była dla wielu uczestników przełomowa. Uczestnicy po raz pierwszy mieli okazję skorzystać z transportu ko-

lejowego. Dzięki zapewnionej asyście dla osób z niepełnosprawnościami, podróż przebiegła bezpiecznie, komfortowo i bez stresu. Pomoc w przesiadkach, organizacja miejsc, życzliwość obsługi i opiekunów sprawiły, że podróż stała się nie tylko środkiem do celu, ale też ważnym doświadczeniem społecznym i osobistym. Pierwszym przystankiem była Krynica-Zdrój – jedno z najstarszych i najbardziej znanych uzdrowisk w Polsce, położone

w sercu Beskidu Sądeckiego. Zwiedzanie centrum Krynicy z przewodnikiem pozwoliło uczestnikom poznać historię miasta, jego uzdrowiskową tradycję oraz ciekawostki związane z postaciami, które rozślały to miejsce – jak choćby Jan Kiepusza czy tytułowy malarz prymitywista Nikifor. Nie zabrakło też innych atrakcji, np. wjazd kolejką na Górę Parkową, który był dla wielu emocjonującym przeżyciem. Na szczycie czekała Polana Muzyki

i Światła – nowa przestrzeń turystyczna, która zachwycała kolorowymi instalacjami, muzyką retro i atmosferą lat 30. XX wieku. Krynica-Zdrój to także źródła wód leczniczych, które od lat przyciągają kuracjuszy z całej Polski. Uczestnicy mieli okazję spróbować wód mineralnych prosto ze źródeł, poznając ich właściwości i znaczenie dla zdrowia. Spacer po deptaku, kontakt z naturą, piękna pogoda i górskie widoki sprzyjały relaksowi i regeneracji sił. Po kilku dniach w Krynicy przyszedł czas na kolejny etap podróży – Poprad na Słowacji. Miasto położone u stóp Tatr Wysokich zachwycało nas swoim urokiem. Zwiedzanie centrum z przewodnikiem pozwoliło poznać historię regionu, jego kulturę i architekturę. Szczególnym punktem programu była panorama Tatr – widok, który zapierał dech w piersiach i na pewno na długo pozostanie w pamięci uczestników. Dodatkową atrakcją był pobyt w AquaCity Poprad, nowoczesnym kompleksie, który oferuje baseny z wodą geotermalną. Kąpiele w ciepłych wodach, hydromasaże i chwile odprężenia były doskonałym dopełnieniem intensywnego dnia.

Realizacja projektu udowodniła, że turystyka może być dostępna dla każdego, że bariery można pokonywać, a nowe doświadczenia budują pewność siebie i otwierają na świat. Integracja, wspólne przeżycia, edukacja i kontakt z naturą sprawiły, że uczestnicy wrócili nie tylko z bagażem wspomnień, ale też z nową energią i motywacją.

WTZ OLSZTYNEK

foto. WTZ Olsztynek

Sojusz Północnoatlantycki na Warmii i Mazurach

„Nie jesteśmy w stanie wojny, ale z pewnością w stanie pokoju również nie.”

Mark Rutte, Sekretarz Generalny NATO, grudzień 2024 r.

Kto czuje się zaskoczony tym, że w lokalnym Biuletynie piszemy o globalnych decyzjach Szczytu NATO w Hadze, niech uwzględni proszę, że akurat te decyzje wprost dotyczą naszego regionu - Warmii i Mazur - a ich wykonanie byłoby w naszym żywotnym interesie. Proszę śledzić w tym wielowątkowym tekście *informacje o 1,5 proc. Produktu Krajowego Brutto na wzmocnienie odporności cywilnej*, bo to cichy bohater artykułu. Na to miano zasługuje, bo współczesne wojny najkrwawsze żniwa niosą właśnie ... cywilom, którzy stanowią do 90 proc. ofiar wśród zabitych, rannych i zaginionych. Polski ekspert wojskowy ostrzega: „W koncepcji wojny, którą prowadzi Putin, jest w pierwszej kolejności zabijanie cywilów”. W Hadze potwierdzono, że to rządy narodowe są głównie odpowiedzialne za lokalne bezpieczeństwo, ochronę ludności. NATO jest od koordynacji militarnych działań obronnych państw członkowskich. W sferze odporności cywilnej panuje powszechna zasada: *jak sobie pościelisz, tak się wyśpisz*. To jest także test postaw obywatelskich – myślenia i działania w ogólnym i własnym interesie. Myśl globalnie, działaj lokalnie. **Przyszedł czas pełen chaosu i niepewności – liczą się wartości i postawy!**

Szczyt Sojuszu Północnoatlantyckiego w Hadze / czerwiec 2025

Na szczycie NATO w Hadze 24-25 czerwca 2025 roku podjęto cztery decyzje:

Po pierwsze, potwierdzono „niezłomne i żelazne zobowiązanie” z Artykułu 5 Traktatu:

Strony zgadzają się, że zbrojna napaść na jedną lub więcej z nich w Europie lub Ameryce Północnej będzie uznana za napaść przeciwko nim wszystkim...

Art. 5 Traktatu to rdzeń polityczny Sojuszu obronnego, wyraża zasady kolektywnej obrony i doktryny odstraszania. W praktyce oznacza on militarne gwarancje USA dla bezpieczeństwa całego obszaru północnoatlantyckiego.

Po drugie, uznano Rosję za główne długoterminowe zagrożenie dla bezpieczeństwa Sojuszu. To odważna i rozważna deklaracja, konieczna, jeśli nie chcemy poddać się Rosji i dopuścić do zaboru Ukrainy – ma żywotne znaczenie dla Ukrainy, strategiczne dla Polski.

Po trzecie, zdecydowano o 5 proc. corocznym wzroście wydatków obronnych do 2035 r., w proporcji 3,5 proc. PKB na armię i **1,5 proc. PKB na wzmocnienie odporności**

cywilnej. Może to oznaczać – przy 3 proc. wzroście gospodarczym - nawet ich potrojenie od 1,5 biliona dolarów w 2024 do 4,5 biliona w 2035 r.

Po czwarte, status Ukrainy – „której bezpieczeństwo przyczynia się do naszego” – jak napisano w Deklaracji, został podniesiony do formatu strategicznego, choć o członkostwie w NATO brak wzmianki. To jednak zmienia dołączając pomoc frontową dla Ukrainy w inwestycyjne wsparcie systemowe - atrakcyjną zachętą do inwestycji w ukraiński sektor obronny, opatrzoną gwarancją rządów państw członkowskich.

Decyzje są doniosłe, pozostają w logicznym związku i mają szczególne znaczenie dla Ukrainy i dla Polski. Natomiast dla regionu Warmii i Mazur, graniczącego na odcinku 210 km z Obwodem Królewieckim Federacji Rosyjskiej, są realną szansą na wzmocnienie obronności i odporności cywilnej.

Transakcja stulecia – Europa się zbroi

Prezydent Donald Trump przeforsował na Szczycie w Hadze swoją dewizę w polityce bezpieczeństwa wobec Europy: **pląć albo brońcie się sami**. Od lat, pytany o swój stosunek do NATO, konsekwentnie powtarzał, że bogata Europa w sprawach wojskowych chowa się za plecami amerykańskiego podatnika

i jedzie na gapę a tymczasem Ameryka też by chciała mieć silnych sojuszników! To brutalne, ale coś w tym jest! Prezydent już wcześniej sygnalizował wagę Artykułu 3 Paktu, stawiając go nawet - nieco prowokacyjnie - przed Artykułem 5. Transakcja w Hadze polegała na tym, że Prezydent potwierdził militarne gwarancje USA dla Europy wynikające z Art. 5 Traktatu, a ta odpowiedziała solennym zobowiązaniem do znacznego zwiększenia wydatków obronnych do 2035 r., w myśl **Art. 3 Traktatu**:

Dla skutecznego osiągnięcia celów niniejszego Traktatu, Strony, każda z osobna i wszystkie razem, poprzez stałą i skuteczną samopomoc i pomoc wzajemną będą utrzymywały i rozwijały swoją indywidualną i zbiorową zdolność do odparcia zbrojnej napaści.

Jeśli Artykuł 5 jest sercem Sojuszu, to jego głową i zbrojnym ramieniem jest właśnie Artykuł 3. Kluczowe znaczenie Artykułu 3 i jego logika polegają na tym, że im lepiej za dbasz o własne siły obronne, tym szybsze i silniejsze dostaniesz wsparcie. Jak w życiu. Celowo eksponuję Art. 3, bo wyraża on głębszą ideę sojuszu obronnego: **obywatele bronią swojej wolności i praw „każdy z osobna i wszyscy razem”**. Art. 5 dotyczy państw, na-

tomiast Art. 3 dotyczy nas, jest o ludziach – o odporności cywilnej! Prezydent USA jest dynamicznym i kontrowersyjnym politykiem, ma zwolenników i krytyków swego stylu negocjowania, ale ta haska „transakcja”, choć nieco feudalna i merkantylna w stylu, jednak jest w duchu założycielskim NATO. Zawiera jednolite gwarancje bezpieczeństwa dla strefy północnego Atlantyku i wskazuje Rosję, jako główne trwałe zagrożenie dla Sojuszu oraz podnosi wagę własnych narodowych (tzw. suwerennych) wysiłków obronnych. To zgodne z wieloletnimi zabiegami Polski, by w Sojuszu uznano, że realne, militarne bezpieczeństwo Europy zaczyna się na północno wschodnich granicach Polski.

Zgodnie z haską decyzją, skumulowane wydatki wojskowe członków Sojuszu w latach 2025–2035 mogą wynieść nawet **27 520 000 000 000 dolarów (27,5 biliona)**. Prawdopodobnie, niemal połowa tego strumienia wydatków trafi do przemysłu zbrojeniowego USA, zwłaszcza za prezydentury Trumpa w latach 2025–2030, dopóki Europa nie rozwinie bardziej własnych zdolności produkcyjnych. USA mają 35-40 proc. udziału w światowym rynku broni a Prezydent Trump z zaangażowaniem powtarza: „nasza broń jest najlepsza”. Gotów jestem wierzyć. Państwa członkowskie NATO, w tym Polska, kupią od USA najnowsze systemy uzbrojenia za ponad 10 bilionów dolarów^[1].

¹ Walka w nowoczesnym systemie broni oznacza sposób prowadzenia działań zbrojnych z wykorzystaniem zaawansowanych technologicznie narzędzi, systemów i strategii. Np. sieciocentryczność pola walki polega na zintegrowaniu informacji z różnych źródeł, co umożliwia natychmiastową reakcję, dowodzenie i współdziałanie w czasie rzeczywistym wszystkich rodzajów wojsk, od lądowych, powietrznych, wodnych po kosmiczne. W tym tkwi przewaga US Army: dowódca ma pełny obraz pola walki, widzi wcześniej i więcej, może się zasłonić lub strzelić celniej i szybciej, zażądać pomocy lub jej udzielić, ew. wycofać się...Abrams jest super czołgiem, ale lepszym od innych głównie dlatego, że jest sieciocentryczny; podobnie jak F-16, Patriot czy HIMARS.

Haska transakcja Prezydenta Trumpa - *Wywiązywanie się z Artykułu 3 jest warunkiem wywiązywania się z Artykułu 5* - może być kosztowna dla Europy, ale na biednego nie trafiło a wyboru po latach zaniedbań nie było żadnego. Kto oferuje lepszą broń? Europa kupuje nie tylko sprawdzoną broń, ale – co równie ważne – atlantycką zwartość obronną Sojuszu, gwarancje bezpieczeństwa oraz pewność dostaw. W pakiecie uzgodniono także wsparcie dla Ukrainy, ujęte w kategoriach zysku strategicznego. Kontrowersyjny element tej transakcji stulecia to idąca za nią możliwość zwiększenia zależności technologicznej UE od USA, nie tylko militarnej, ale i w gospodarce, finansach, handlu, kulturze – tu jest pole napięcia, z nie lubianą przez Trumpa Unią Europejską. A UE konsekwentnie podkreśla, że Europa wyprzedziła Stany Zjednoczone pod względem wartości pomocy wojskowej dla Ukrainy, zapewniając ok. 95 miliardów dolarów w porównaniu z 75 miliardami dolarów od Waszyngtonu.

ODPORNOŚĆ CYWILNA – co to takiego?

Cytuję deklarację Komitetu NATO ds. Odporności: „Każde państwo członkowskie NATO musi być odporne na militarne i niewojskowe zagrożenia i wyzwania dla bezpieczeństwa Sojuszu, takie jak klęski żywiołowe, zakłócenia infrastruktury krytycznej lub ataki hybrydowe lub zbrojne. Odporność jest zarówno odpowiedzialnością narodową, jak i zbiorowym zobowiązaniem zakorzenionym w art. 3 Traktatu Północnoatlantyckiego.”

Deklaracja NATO z Hagi: „Pozostajemy zjednoczeni i niezłomni w naszej determinacji, aby **chronić miliard naszych obywateli, bronić Sojuszu i chronić naszą wolność i demokrację.**” Tę deklarację przełożono wprost na zobowiązanie budżetowe państw członkowskich Sojuszu, aby 1,5 proc. PKB przeznaczyć na wzmocnienie ochrony ludności i odporności cywilnej. Bodaż pierwszy raz w historii coś ta-

kiego ustalono między 32 państwami!

Odporność cywilna (ang. – Civil Resilience) to indywidualna i zbiorowa zdolność do przygotowania się na sytuacje kryzysowe, takie jak katastrofy naturalne, awarie infrastruktury krytycznej czy działania hybrydowe lub zbrojne prowadzone przez przeciwnika.^[2]

Na szczycie NATO w Warszawie w 2016 roku członkowie Sojuszu zobowiązali się do wzmocnienia narodowej i zbiorowej odporności oraz gotowości cywilnej poprzez realizację **siedmiu podstawowych wymogów, opracowanych przez Komitet NATO ds. Odporności:**

- 1) Zapewnienie ciągłości działania rządu i krytycznych usług rządowych...
- 2) Zdolność do skutecznego radzenia sobie z niekontrolowanym przemieszczaniem się ludzi oraz do niezależnienia tego przemieszczania się od rozmieszczenia wojsk NATO,
- 3) Odporność zasobów żywności i wody...
- 4) Zdolność do radzenia sobie z masowymi wypadkami i kryzysami zdrowotnymi...
- 5) Odporność dostaw energii...
- 6) Odporność systemów łączności cywilnej...
- 7) Odporność systemów transportowych: zapewnienie, że siły NATO mogą szybko przemieszczać się po terytorium Sojuszu, a służby cywilne mogą polegać na sieciach transportowych, nawet w sytuacjach kryzysowych.

10 lat zabrało uznanie, że to są zadania w dużej części niewojskowe i że ich rzetelne wykonanie wymaga pieniędzy z budżetów narodowych oraz lokalnej aktywności. W końcu, plany odpornościowe doczekały się jednak solidnego finansowania dzięki naciskom Prezydenta Trumpa i talentom dyplomatycznym Marka Rutte, Sekretarza Generalnego NATO! Przyjęty w Hadze podział wydatków zbrojeniowych na 2 kategorie: 3,5 proc. PKB na armię; **1,5 proc PKB na cele związane z obronnością i odpornością cy-**

Biały pierścień symbolizuje jedność, róża kompasowa dążenie do zapewnienia bezpieczeństwa ze wszystkich stron / https://pl.wikipedia.org/Flaga_NATO

wilną, jest przełomem w podejściu do spraw obronności a w dodatku jakby skrojonym na potrzeby Warmii i Mazur, mających – ze względu na sąsiedztwo - szczególnie duże potrzeby w zakresie odporności ogólnej.^[3]

Ze wstępnych prognoz wynika, że 1,5 proc. PKB Polski, szacowanego w 2026 r. na tysiąc miliardów dolarów, daje w skali kraju 15 miliardów dolarów rocznie na wzmocnienie cywilnej odporności państwa i obywateli na wypadek zagrożeń. To wielka szansa dla naszego regionu – równa wielkim potrzebom!

Do celów powiązanych z obronnością i odpornością kwalifikują się m.in. inwestycje w infrastrukturę krytyczną podwójnego zastosowania ważną dla potrzeb wojskowych i cywilnych np. energia, woda, transport, łączność, służby zdrowia i porządkowe; nakłady na edukację i certyfikowane szkolenia (np. obsługa dronów cywilnych, ratownictwo med., prowadzenie i obsługa pojazdów), zakupy specjalistycznego sprzętu dla służb medycznych i ratowniczych, wyposażenie szkół prowadzących zajęcia sportowo-obronne, straży pożarnych, kolejowych, leśnych. To z pewnością był się nam przydało!

Możliwe są też inwestycje trwałe w schrony lub budynki ochronne wielofunkcyjne podwójnego przeznaczenia.^[4] To nie są tanie inwestycje, ale mogą przynieść duży zysk społeczny, także i materialny a przy tym mogłyby stać się trwałym sym-

bolem państwa i wspólnoty! To szczególnie ważne dla małych społeczności wiejskich, gdzie nie ma budynków publicznych, mogących dać nawet krótkie schronienie. Te inwestycje nie obrosną mchem a w lepszych czasach stworzą cywilną przestrzeń społeczną - *schron wolności i kultury oraz ciepłej wody* - miejsce zebrań i spotkań mieszkańców, sklep - tam, gdzie go nie ma – z małym zapleczem gastronomicznym itp. To może stanowić wręcz impuls rozwojowy dla wielu wsi.

Planowanie oraz finansowanie celów obronnych oraz odpornościowych odbywa się na styku sfery cywilnej i wojskowej, czyli nie należy do łatwych. Czy możliwe jest takie inwestowanie w obronność i odporność, aby nie stało się to głównie obciążeniem dla budżetu, ale stymulowało wzrost i przyszły rozwój gospodarczy? To istotne pytanie zadawane od przeszło 100 lat przyniosło tysiące obszernych rozpraw, ale nie otrzymaliśmy jednoznacznej odpowiedzi. Zdrowy rozsądek podpowiada jednak ostrożność z bronią. Zamiast się mądrzyć, zacytuję byłego zastępcę Sekretarza Generalnego NATO, przestrzegającego przed brakiem koordynacji i rozproszeniem środków **1,5 proc. Produktu Krajowego Brutto na wzmocnienie odporności cywilnej:** „Jeżeli masz dobrą kartę kredytową, znalezienie pieniędzy nie jest trudne, ale tak naprawdę liczy się właściwe wykorzystanie tych pieniędzy. (podkreślenie AH) Osiągnięcie celów zdolności obronnych – z poprawką na typowe biurokratyczne problemy związane z przemyśleniem i zaopatrzeniem - jest tym, co naprawdę będzie kluczowym wyzwaniem dla NATO. Nie strzela się banknotami 100 Euro.”^[5]

Problem ochrony ludności i odporności cywilnej będzie już stałym elementem strategii obronnej państw członkowskich NATO. Odporność społeczna jest niewojskowym elementem polityki obronnej, może wspomagać lub obniżać potencjał obronny przez zapewnienie, lub nie, podstawowych potrzeb ludności cywilnej i działania infrastruktury krytycznej.

² Polecam wykładowcom, nauczycielom, instruktorom, podręcznik dostępny w Internecie: Odporność. Referencyjny program nauczania, 2025, oprac. Piotr Gawliczek i i., UWM, filia w Elku.

³ Raport Banku Gospodarstwa Krajowego: Samorządy wobec współczesnych zagrożeń – odporność polskich gmin i miast, Departament Badań i Analiz BGK, 2025; Indeks odporności ogólnej BGK: najwyższy poziom odporności odnotowano w województwie mazowieckim (48,9), a najniższy w warmińsko-mazurskim (39,6).

⁴ Termin podwójne zastosowanie (ang. - dual use) odnosi się do przedmiotów lub działań, mających podwójne zastosowanie, obronne lub ofensywne, np. nóż, dynamit albo atom, samolot transportowy lub np. szkolenia w zakresie cyberbezpieczeństwa, czy rozwijanie sportów obronnych, strzeleckich itp.

⁵ Jamie Shea, brytyjski dyplomata, m. i. w roli rzecznika prasowego Kwatery Głównej NATO, mówiono o nim, że wie wszystko o Sojuszu, podkreślał znaczenie Polski dla bezpieczeństwa Europy i NATO.

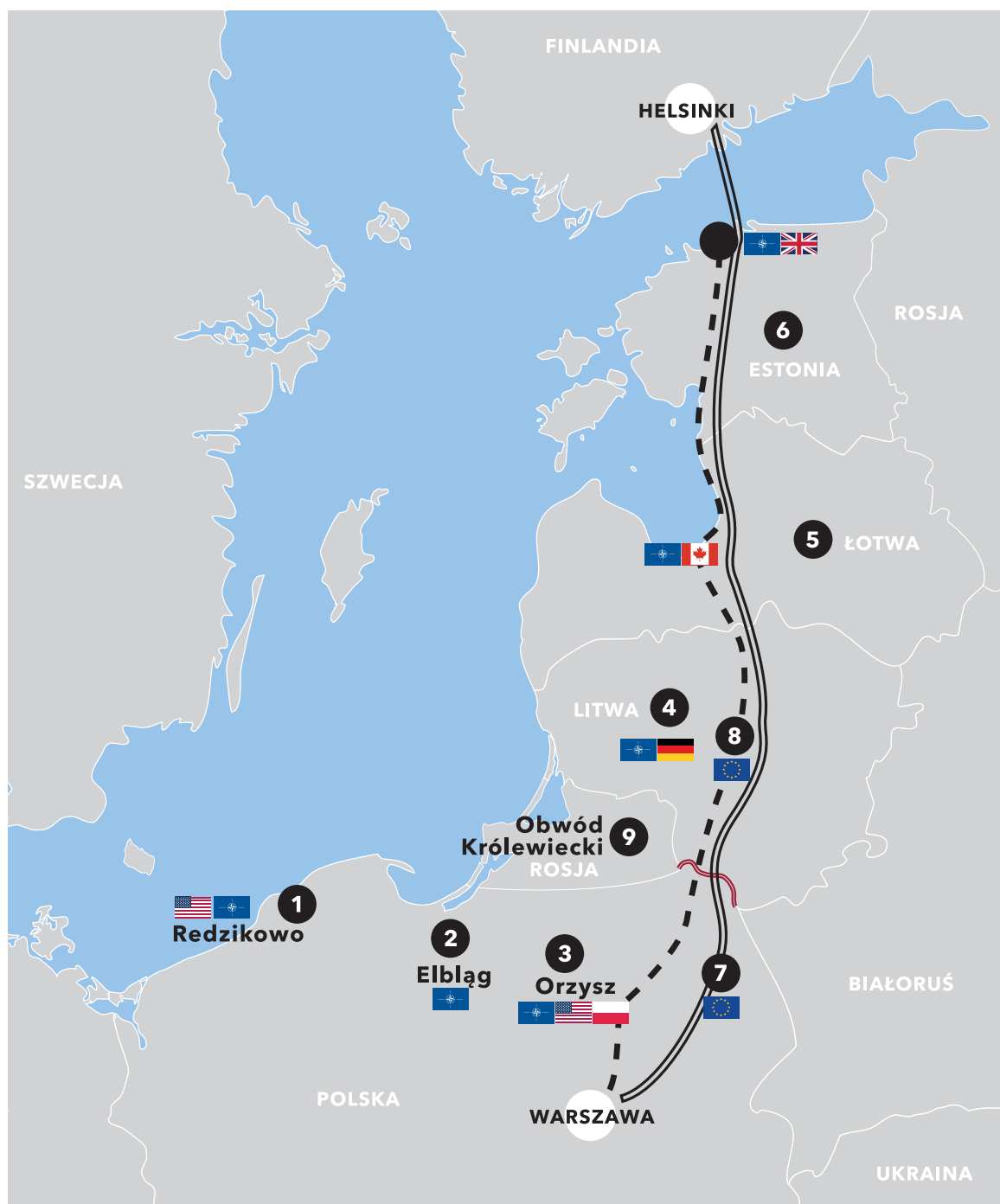
Sojusz Północnoatlantycki na Warmii i Mazurach

Województwo warmińsko-mazurskie graniczy na północy z Obwodem Królewieckim Federacji Rosyjskiej, który należy do najbardziej zmilitaryzowanych obszarów na świecie i jest punktem wypadowym dla działań dywersyjnych i wywiadowczych Rosji. Raketowy potencjał Obwodu stanowi podstawę odstraszenia nuklearnego Rosji wobec NATO. W Obwodzie znajduje się jedyny niezamarzający port wojenny i dowództwo Floty Bałtyckiej, trzy duże lotniska wojskowe, wyrzutnie raket nuklearnych Iskander M o zasięgu 500 km, sięgającym Warszawy! Polski ekspert wojskowy ocenia: „Rozbudowa potencjału militarne Rosji w obwodzie kaliningradzkim od 2016 r. koncentrowała się na zwiększeniu zdolności ofensywnych.” Dowódca wojsk lądowych USA w Europie, nazwał Przesmyk Suwalski jednym z najbardziej zapalnych punktów na mapie świata, wskazując, że właśnie tam może wybuchnąć otwarty konflikt pomiędzy Rosją a NATO.

Przesmyk Suwalski ma strategiczne znaczenie dla infrastruktury gospodarczej i transportowej Unii Europejskiej a także dla siły obronnej NATO! Jeśli Rosja zdołałaby przeciąć lub przejąć linie komunikacyjne Warszawa - Helsinki: drogą **Via Baltica** lub kolejową **Baltic Rail**, to odcięłaby znaczną część zaopatrzenia i pomocy wojskowej dla pięciu bałtyckich członków Sojuszu. Polska, członek NATO od 1999 r., od dawna zabiegała o wzmocnienie wschodniej flanki Sojuszu, co zaczęło być realizowane w okresie pierwszej prezydentury Donalda Trumpa, 2015-2020.

Mapka pokazuje rozmieszczenie wielonarodowych sił NATO w ramach strategii tzw. **Wysuniętej Wzmocnionej Obecności NATO** na obszarze północno wschodniej Polski i państw Nadbałtyckich. Służą w nich żołnierze z niemal wszystkich państw członkowskich, co tworzy rodzaj silnej gwarancji zaangażowania sojuszników, którzy wysłali **swoich chłopców** do walki i nie mogą ich zostawić bez wsparcia w razie potrzeby. To jest wojskowa logika koncepcji tzw. wysuniętej na wschód obecności NATO.

Bezpieczeństwo Polski i regionu Warmii i Mazur jest od 2016 r. systematycznie rozbudowywane pod względem wojskowym i jest ujęte w ramy planowania obronne NATO.

LEGENDA: SZKICOWA MAPA REGIONU I PRZESMYKU SUWALSKIEGO

- 1 Polska, Redzikowo k. Słupska** - tarcza antyraketowa US Navy, element systemu antyraketowego NATO, zapewnia kontrolę nieba w promieniu 5500 km.
- 2 Polska, Elbląg** - Wielonarodowa Dywizja „Północny Wschód”, koordynuje działania czterech Batalionowych Grup Bojowych NATO w Polsce i krajach nadbałtyckich, działających w ramach tzw. Wzmocnionej Obecności NATO na wsch. flance Sojuszu.
- 3 Polska, Orzysz** - państwo ramowe USA, trzon wielonarodowej grupy bojowej NATO stanowi kontyngent US Army: batalion czołgów Abrams i 800 żołnierzy oraz 15 Giżycka Brygada Zmechanizowana, ponadto żołnierze z W. Brytanii, Rumunii, Chorwacji.
- 4 Litwa** - państwo ramowe Niemcy, uczestniczą: Belgia, Czechy, Islandia, Holandia, Norwegia i Luksemburg; trzon stanowi niemiecka „Brygada Litwa”, powstaje na bazie 45 Brygady Pancerniej Bundeswehry, posiadać będzie 100 czołgów Leopard, 5000 żołnierzy.
- 5 Łotwa** - państwo ramowe Kanada, uczestniczą m.in.: Polska, Dania, Szwecja; planowany jest poziom brygady, ponad 3500 żołnierzy.
- 6 Estonia** - państwo ramowe W. Brytania, uczestniczą Francja, Islandia, łącznie ponad 1000 żołnierzy.
- 7 Rail Baltica** - Kolej Dużych Prędkości (230km/godz), połączy Warszawę poprzez Kowno, Rygę, Tallin z Helsinkami - ta północno-wschodnia część transeuropejskiej sieci transportowej (TEN) będzie oddana w 2025 r.
- 8 Via Baltica** - droga ekspresowa Warszawa - Helsinki (TEN), przebieg j/w, długość ok. 1000 km, na ukończeniu.
- 9 Obwód Królewiecki** - eksklawa Federacji Rosyjskiej, obszar silnie zmilitaryzowany:
 - dwa duże porty wojenne: Królewiec - Dowództwo Floty Bałtyckiej oraz oddziały wsparcia lądowego; Bałtyjski (Piława, niem. Pillau) - zmodernizowany port wojenny, także dla łodzi podwodnych, też w wersji mini.
 - dwa duże lotniska wojskowe: Czałowski i Czerniachowski, przyjmujące wszystkie typy samolotów i mogące obsługiwać wyrzutnie raket z głowicami jądrowymi.
 - wielkie magazyny amunicji, w tym jądrowej; czołgi - ok. 300, artyleria przeciwlotnicza i nadbrzeżna, radiolokacja i wiele innych instalacji wojskowych.

Ukraina – Ameryka – Polska

Wróćmy do Ukrainy, bo to wokół niej zbiegają się w istocie wszystkie decyzje haskie NATO. Zbigniew Brzeziński, doradca d/s bezpieczeństwa międzynarodowego Prezydenta USA Jimmy'ego Cartera, pisał w 1997 roku o geostrategicznych implikacjach upadku Ukrainy:

„Ukraina, nowe, ważne pole na szachownicy eurazjatyckiej jest stworzeniem geopolitycznym, ponieważ samo istnienie niepodległego państwa ukraińskiego pomaga przekształcać Rosję. Bez Ukrainy Rosja przestaje być imperium eurazjatyckim. Utrata niepodległości przez Ukrainę miałaby natychmiastowe konsekwencje dla Europy Środkowej, przekształcając Polskę w sworznię geopolityczną na wschodniej granicy zjednoczonej Europy.” – inaczej mówiąc, w państwo frontowe, obrotowe.^[6]

Ta opinia brzmi po ćwierćwieczu jak gotowe uzasadnienie dla Pokojowej Nagrody Nobla dla tego, kto w decydującym stopniu przyczyni się do pokoju dla Ukrainy. W mojej opinii zasłuży na nią ten, kto potrafi doprowadzić do pokoju dla Ukrainy wedle ewangelicznie prostej i genialnej formuły nowo wybranego amerykańskiego papieża Leona XIV:

"Niech się uczyni to, co możliwe, by jak najszybciej osiągnąć autentyczny, sprawiedliwy i trwały pokój." (maj 2025)

Kto dostanie Pokojową Nagrodę Nobla w 2025 roku? Czy Polacy i Ukraińcy powinni trzymać za kimś kciuki? Jeśli tak, to raczej w 2026 roku, bo termin zgłoszeń na 2025 rok minął wiosną a przede wszystkim pokoju w Ukrainie nie widać! Jeśli Donald Trump zdołałby doprowadzić do autentycznego, sprawiedliwego i trwałego pokoju dla Ukrainy w 2026 roku, to należałoby zgłosić jego kandydaturę. Byłbym gotów poprzeć, bo **wolna Ukraina to bardziej bezpieczna Polska i Europa.**

Napaść Rosji na Ukrainę wytworzyła/ujawniła sieć współzależności między Polską, Ukrainą i Stanami Zjednoczonymi. Co je tak wiąże? **Wspólnota losu!** Jeśli Ukraina padnie, to cała trójka wiele straci a kolejne kryzysy na horyzoncie! Ukraina straci wolność a Rosja urosnie w siłę - a do sąsiedniego Obwodu Królewieckiego, wróci poturbowana, ale zwycięska Armia Czerwona. Ameryka i Donald Trump stracą prestiż i światowy prymat a Chiny zyskają najwięcej. Jeśli Ukraina padnie, to Polska - tak jak obawiał się Zbigniew Brzeziński 30 lat temu, - **stanie się sworznią geopolityczną na wschodniej granicy zjednoczonej Europy.**

Upadek Ukrainy oznaczałby porażkę i słabość całego świata zachodniego: Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Unii Europejskiej, Sojuszu Północnoatlantyckiego, paraliż decyzyjny ONZ,

Rady Europy. To jest stawka „operacji specjalnej” Rosji przeciw Ukrainie – wstęp do następnej agresji? Zgoda na oddanie Kremlowi wschodniego sąsiada Polski i NATO byłaby hańbiącym przyzwoleniem na zwycięstwo agresji i pogardy dla prawa międzynarodowego, na triumf Rosji i Chin. Otwiera to wiele wojennych scenariuszy w Europie wschodniej i północnej oraz na Morzu Chińskim.

W najlepszym własnym interesie winniśmy obronić Ukrainę i dodać siły papieskiemu przesłaniu Leona XIV, proszącemu o **autentyczny, sprawiedliwy i trwały pokój dla Ukrainy.** Nasz stosunek do Ukrainy walczącej to jeden z tych wielkich polskich testów sąsiedzkich. Można nie lubić Ukraińców, ale nie można ich zostawić w potrzebie a tym bardziej ignorować mapę. Napoleon Bonaparte, Cesarz Francuzów prosił o mapy, by lepiej rozumieć sąsiedzkie interesy. Jeśli Ukraina się obroni przy pomocy wolnego świata, to Polska i Sojusz zyskają silnego sojusznika na wschodniej granicy. Prezydent Ameryki potwierdzi swój światowy prymat i przywództwo w NATO. Dla Polski - Ameryka i Ukraina - to bardzo ważne filary bezpieczeństwa. A dla Warmii i Mazur, to mniej bojowo nastawiona Armia Czerwona na północnej granicy, przy Przesmyku Suwalskim. To także czas na wzmocnienie cywilnej odporności.

Wolna Ukraina wzmacnia bezpieczeństwo Polski, Ameryki, NATO i UE – i to jest prawdziwa stawka tej wojny!

Zamiast podsumowania

Nie uwierzysz Czytelniku, co się stało w chwilę potem, gdy postawiłem końcowy wykrzyknik i zabrałem się do podsumowania. Zacząłem od ponownego zacytowania Marka Rutte: „Prezydent Putin nie działa jak ktoś zainteresowany pokojem”, chcąc dodać, że istotnie nie wykonał ani jednego pokojowego gestu a przeciwnie, ciągle zabija, głównie cywilów... I wtedy usłyszałem w radio, że Prezydent Putin mnie wyręczył w podsumowaniu i potwierdził, że żadnym pokojem nie jest zainteresowany i chce kontynuować wojnę: w przestrzeń powietrzną Polski/NATO w nocy 9/10 września wleciało od strony Rosji i Białorusi 20 rosyjskich dronów, z których 4 zidentyfikowane jako bojowe, zostały zestrzelone przez stacjonujące w Polsce myśliwce F-35 Królewskich Holenderskich Sił Powietrznych. W akcji towarzyszyły im polskie F-16. Padły strzały, nikt nie zginął.^[7]

PS. Skończyłem pisanie 13 września 2025 roku. Tekst ukaże się za 2 – 3 tygodnie. Ciekawe, co czas z nim zrobi?

W stosunkach międzynarodowych nie ma nic bardziej niebezpiecznego niż udzielenie gwarancji, które nie są wiarygodne — Radosław Sikorski, wrzesień 2025 r.

ANDRZEJ HARASIMOWICZ

⁶ Zbigniew Brzeziński, urodzony w Warszawie w 1928 r. Żaden inny Polak nie pełnił tak wpływowej funkcji w amerykańskiej administracji. Dał początek polityce powstrzymywania komunizmu pod hasłem obrony praw człowieka i narodów. Zbigniew Brzeziński, *Wielka szachownica (Grand Chessboard. American Primacy and Its Geostrategic Imperatives)*, 1997, Warszawa 1999.)

⁷ Dodatkowo, zezwalając na atak dronów, Prezydent Rosji zniszczył szansę na Pokojowego Nobla dla Prezydenta USA w 2025 r. – pokazując brutalnie, że to on, a nie Trump, decyduje o pokoju dla Ukrainy, co jest przedmiotem tej nagrody. Prawdziwe i smutne, ale Donald Trump sam sobie założył tego nelsona, chętnie zapowiadając „pokój w 24 godziny”, jakby nie zdawał sobie sprawy, że „oddaje Putinowi zegarek”, czyli traci kontrolę nad tempem i zakresem negocjacji. Natomiast, dla cara chaosu to idealna sytuacja, nieklarowna, chybotliwa i zarazem sterowalna, dezorientująca demokratyczne społeczeństwa i władze, ale przyciągająca lubiących siac zamęt! I tu powraca na arenę nasz cichy bohater - odporność cywilna.

polecamy

Wywiad z Pawłem Figielskim

Ratownikiem Medycznym Gminnego Centrum Zdrowia ZPZOZ w Olsztynku

Ratownicy Medyczni Gminnego Centrum Zdrowia ZPZOZ w Olsztynku (Paweł Figielski - pierwszy od prawej strony) / fot. Wojciech Ostrowski

„Zawsze czułem wewnętrzną potrzebę niesienia pomocy innym”

Zespoły Ratownictwa Medycznego to jednostka Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM), który powstał, aby zapewnić pomoc każdej osobie w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia. System PRM działa 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu, przez cały rok.

Zespół Ratownictwa Medycznego Gminnego Centrum Zdrowia Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej to zespół podstawowy tzw. „P” i składa się z dwóch ratowników medycznych. Zespół wysyła do pacjenta dyspozytor medyczny z Olsztyna po przyjęciu zgłoszenia na numer alarmowy 999 lub 112.

Swoje święto Ratownicy Medyczni obchodzą 8 września.

Wywiad z Pawłem Figielskim Ratownikiem Medycznym, który od 20 lat pracuje w Zespole Ratownictwa Medycznego Gminnego Centrum Zdrowia w Olsztynku.

— **Paweł, jakie posiadasz wykształcenie?**

— Ukończyłem szkołę policealną, uzyskując tytuł ratownika medycznego, a następnie zdobyłem dyplom licencjata na kierunku Ratownictwo Medyczne na Gdańskim Uniwersytecie Medycznym. Swoją edukację kontynuowałem na studiach magisterskich z pedagogiki, specjalność promocja zdrowia. Ukończyłem także studia podyplomowe z zarządzania w ochronie zdrowia oraz zarządzania BHP.

— **Co Cię skłoniło do wybrania zawodu Ratownika Medycznego?**

— Zawsze czułem wewnętrzną potrzebę niesienia pomocy innym. Już jako nastolatek działałem w ratowniczej drużynie harcerskiej, a później w Ochotniczej Straży Pożarnej. Wtedy też odbyłem pierwsze kursy z zakresu pierwszej pomocy. Te do-

świadczenia ukształtowały moją drogę życiową i zawodową. Wiedziałem, że chcę być blisko ludzi i w sytuacjach, gdzie od decyzji i reakcji zależy czyjeś życie.

— **Jakie cechy/predyspozycje są niezbędne według Ciebie w tym zawodzie?**

— Trzeba być odpornym psychicznie, zdecydowanym i potrafić pracować w stresie. Ważna jest też empatia – nie można być obojętnym na ludzkie cierpienie, ale też nie można pozwolić, by emocje nami kierowały. Do tego potrzebne są umiejętności techniczne, dobra komunikacja i gotowość do nauki przez całe życie.

— **Opowiedz nam, na czym dokładnie polega praca Ratownika Medycznego?**

— Naszym głównym zadaniem jest

podejmowanie działań ratowniczych w stanach nagłych zagrożenia zdrowia i życia. Ocenia się stan pacjenta, podejmuje działania na miejscu zdarzenia, a następnie przekazuje go do dalszej opieki w szpitalu. Praca ratownika to również działania profilaktyczne, edukacyjne oraz pomoc w sytuacjach masowych zdarzeń.

— **Opisz proszę, jak wyglądają dyżury Ratownika Medycznego.**

— Dyżur zaczynamy zawsze od sprawdzenia gotowości ambulansu – przeglądamy wyposażenie, uzupełniamy brakujące środki medyczne, sprawdzamy działanie sprzętu, np. defibrylatora, ssaka czy butli z tlenem. Następnie logujemy się do systemu dyspozytorskiego, żeby być gotowym do przyjęcia wezwania.

Jeśli nie ma natychmiastowego wyjazdu, po prostu czekamy, ale to czekanie nie jest bierne. Jesteśmy czujni, bo w każdej chwili możemy zostać zadysponowani do wyjazdu – czasem w dzień, czasem w środku nocy. Czasem z przerwami, a czasem z wyjazdu na wyjazd, bez chwili na posiłek czy odpoczynek.

► Pracujemy w systemie 12- lub 24-godzinnym. I co ważne – **pełnimy dyżury przez cały rok, niezależnie od świąt, weekendów, wakacji czy pogody.** Gdy większość ludzi spędza czas z rodziną przy świątecznym stole, my jesteśmy w gotowości, żeby nieść pomoc. To jedna z cen tego zawodu – ale też jego sens.

— **Co jest najtrudniejsze w pracy Ratownika?**

— Zdecydowanie bezsilność – kiedy mimo wysiłku i zaangażowania nie udaje się uratować pacjenta. Trudne są też sytuacje z udziałem dzieci oraz nagłe zgony. W takich chwilach ciężko oddzielić emocje od działania.

— **Jak sobie radzisz z trudnymi, ciężkimi zdarzeniami medycznymi po zakończeniu akcji ratunkowej?**

— Trudne sytuacje zostają w głowie – nie da się ich tak po prostu wymazać. Dlatego bardzo ważne jest wsparcie zespołu. Po akcjach, które szczególnie nas poruszają, rozmawiamy ze sobą, analizujemy, co się wydarzyło. To pomaga rozładować emocje i nie zostawiać wszystkiego „w środku”.

Poza pracą najwięcej siły daje mi czas z rodziną. Obecność dzieci, rozmowa z żoną, wspólne chwile – to wszystko przywraca równowagę po nawet najcięższym dyżurze. Mam też swoją osobistą „ucieczkę” od stresu – wędkarstwo. Wyjście nad wodę, cisza, kontakt z naturą – to dla mnie forma terapii. Wędka w ręce, szum rzeki i brak telefonu –

tak wygląda mój sposób na oczyszczenie głowy.

— **Czy łatwo jest oddzielić życie zawodowe od życia prywatnego w przypadku wykonywania tak odpowiedzialnego zawodu?**

— Nie jest łatwo, ale z biegiem lat uczymy się stawiać granice. Mimo że głowa czasem zostaje „w akcji”, w domu staram się być po prostu mężem i tatą. Dla mojej trójki dzieci staram się być obecny i pokazywać im, że warto pomagać, ale też dbać o siebie.

— **Kiedy czujesz spełnienie, satysfakcję podczas wykonywania zawodu Ratownika?**

— Gdy uda się uratować życie, gdy pacjent wraca do zdrowia, albo gdy rodzina powie zwykle „dziękuję” – to momenty, które dają sens naszej pracy. Czasem nawet uścisk ręki pacjenta mówi więcej niż tysiąc słów.

— **Ratownictwo Medyczne to praca zespołowa. Jak to wygląda w Twoim zespole?**

— Zgrany zespół to podstawa. Z moimi kolegami i koleżankami pracuję od wielu lat. Znamy się, ufamy sobie i wspieramy w każdej sytuacji. Każdy zna swoje zadania, ale też potrafimy działać elastycznie. W trudnych chwilach to właśnie ludzie wokół nas są największą siłą.

— **Czy zdarzają się sytuacje niebezpieczne dla Ratowników podczas pełnienia obowiązków służbowych?**

— Tak, i niestety coraz częściej. Agresywni pacjenci, trudne warunki pracy, miejsca zagrożone – wszystko to może stanowić realne niebezpieczeństwo. Dlatego ważne są procedury, współpraca z policją i nasze bezpieczeństwo, bo bez niego nie możemy pomagać innym.

— **Czy praca Ratownika Medycznego jest doceniana?**

— Praca ratownika medycznego jest coraz bardziej doceniana przez pacjentów i lokalne społeczności, co bardzo cieszy. Coraz częściej widzimy wdzięczność i szacunek, zarówno w codziennych kontaktach, jak i podczas różnych akcji edukacyjnych czy zabezpieczeń imprez. To ważne, bo daje poczucie, że to, co robimy, ma sens i jest zauważane. Jednak bardzo ważne jest również zapewnienie nam odpowiedniego wsparcia psychologicznego. W tym zawodzie spotykamy się z trudnymi sytuacjami, które mogą odbijać się na naszej psychice. Bez takiej pomocy trudno jest zachować zdrowie psychiczne i efektywnie wykonywać obowiązki.

— **Jak reagujesz, kiedy słyszysz, że Ratownicy Medyczni to bohaterowie?**

— To bardzo miłe, ale osobiście uważam, że jesteśmy przede wszystkim profesjonalistami, którzy wykonują swój zawód najlepiej, jak potrafią. Jeśli komuś pomogliśmy i zostaliśmy zapamiętani jako bohaterowie – to wielki zaszczyt. Jednak chciałbym podkreślić, że prawdzi-

wymi bohaterami są także wszyscy ludzie, którzy udzielają pierwszej pomocy przedmedycznej. Często to właśnie ich szybka reakcja ratuje życie zanim my dojedziemy na miejsce.

Każdy z nas wie, ile wyrzeczeń i ciężkiej pracy wiąże się z tym zawodem, dlatego takie słowa dodają nam siły, ale przede wszystkim motywują do dalszej pracy.

— **Co chciałbyś przekazać czytelnikom jako Ratownik Medyczny, pracownik ochrony zdrowia, ale również jako mąż i tata trójki dzieci?**

— Żyć świadomie, uczyć się pierwszej pomocy, nie bójcie się reagować. Wasze działanie może uratować komuś życie. Dbajcie o zdrowie – fizyczne i psychiczne. I pamiętajcie, że każdy ratownik to też człowiek, ojciec, mąż, sąsiad, który po służbie wraca do domu i chce po prostu przytulić swoje dzieci i żonę. To daje największą siłę.

— **Dziękuję za wywiad.**

Z Pawłem Figielskim rozmawiała Anna Drabińska / Gminne Centrum Zdrowia ZPZOZ w Olsztynku

W Zespole Ratownictwa Medycznego Gminnego Centrum Zdrowia ZPZOZ w Olsztynku pracuje obecnie 17 Ratowników Medycznych.

II Bój Sołectw

W sobotę, 9 sierpnia, na boisku w Lichtajnach odbył się II Bój Sołectw o Puchar Burmistrza Olsztynka. Wydarzenie zgromadziło mieszkańców z całej okolicy i stało się okazją do wspólnej rywalizacji sołectw oraz ich integracji.

Organizatorami imprezy było Sołectwo Lichtajny oraz Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich w Lichtajnach. Program wydarzenia został przygotowany tak, aby zarówno dzieci, jak i dorośli znaleźli coś dla siebie.

Wydarzenie rozpoczęły zawody skierowane do najmłodszych, a dla pozostałych uczestników przygotowano dmuchaniec. Po godzinie 17:00 rozpoczęła się główna

część imprezy – Bój Sołectw. Drużyny zmierzyły się w takich konkurencjach jak: spacer farmera, toczenie opony, przeciąganie liny, rzut beretem oraz korowanie wałka drewna.

Zawody przyciągnęły liczną publiczność, a sportowe emocje towarzyszyły uczestnikom przez cały czas. Po zakończeniu zmagani sportowych nadszedł czas na koncerty. Na scenie wystąpili: Zespół COMBO, zespoły z Miejskiego Domu Kultury w Olsztynku oraz Zespół Ludowy Dybaki, który zaprezentował się o godzinie 20:00. Wydarzeniu towarzyszyły również stoiska z jedzeniem przygotowane przez Koła Gospodyń Wiejskich z naszej Gminy.

Organizatorzy skierowali podziękowania do wszystkich sołectw i KGW, które wzięły udział w rywalizacji. Patronat nad wydarzeniem objęli Bur-

mistrz Olsztynka Robert Waraksa oraz Wicestarosta Olsztyński Artur Wrochna.

II Bój Sołectw w Lichtajnach pokazał, że tego typu

wydarzenia sprzyjają integracji mieszkańców oraz wzmacniają lokalne więzi.

UM OLSZTYNEK

MARIA DĄBROWSKA

- humanizm i twórcze życie to Jej ideały

STANISŁAWA ZIĄTEK

W tym roku przypada 60. rocznica śmierci Marii Dąbrowskiej z domu Szumskiej. Maria Dąbrowska była powieściopisarką, eseistką, dramatopisarką i tłumaczką dzieł literatury duńskiej, angielskiej i rosyjskiej. Była jedną z najważniejszych polskich powieściopisarek XX wieku. Autorka 4-tomowej powieści „Noce i dni”, za którą była pięciokrotnie nominowana do Nagrody Nobla w dziedzinie literatury.

Maria Dąbrowska początkowo poświęcała się publicystyce, od której przeszła do literatury pięknej, dając w niej studia psychologiczne o ludziach, często z nizin, wysnute z własnej obserwacji.

W latach 1931-1934 literatura polska wzbogaciła się o cykl powieściowy „Noce i dni”, arcydzieło klasy najwyższej. Ta epicka powieść stała się od razu wydarzeniem literackim. Powstała w czasie, gdy świat ogarnięty był kryzysem gospodarczym i inflacją. W Niemczech oficjalnie trwał już faszyzm, a w Związku Radzieckim szalały stalinowskie czystki. Miało to niewątpliwie wpływ na dzieło Dąbrowskiej, która przypominała o ideałach humanistycznych, miłości do człowieka, szacunku dla jego życia i wolności osobistej. Zwracała też w „Nocach i dniach” uwagę na wartość codziennej twórczej pracy i wierność wobec własnego kraju. Epoka, która odeszła w przeszłość, posłużyła pisarce do przekazania myśli o ponadczasowych i uniwersalnych wartościach istniejących w ludziach.

Maria Dąbrowska urodziła się w Russowie pod Kaliszem. Jej rodzice, podobnie jak bohaterowie „Nocy i dni”, Barbara i Bogumił, pochodzili ze zubożałej szlachty. Powieściowy Kaliniec, to odwzorowany Kalisz. Bogumił i Barbara, główni bohaterowie powieści, wzorowani byli na administratorach majątku w Płonnem. Wątek Agnieszki Niechcicówny i działacza socjalistycznego Marcina Śniado-

Maria Dąbrowska / fot. Devel, http://www.komorow.net/maria_dabrowska CC-BY-SA-3.0

wskiego, to sportretowany Marian Dąbrowski, mąż autorki i autorka z okresu studiów. „Noce i dni” miały wiele wznowień i przekładów na języki obce. W latach siedemdziesiątych XX wieku reżyser, Jerzy Antczak tę piękną prozę Dąbrowskiej przełożył na język kina. Antczak trzy lata pracował nad scenariuszem do tego wielkiego przedsięwzięcia filmowego. „Noce i dni” okazały się sukcesem artystycznym. Zarówno film, jak i serial cieszyły się wielką popularnością. Film nagradzany był wielokrotnie w Polsce oraz za granicą. Na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni w 2015 roku otrzymali nagrody - Jerzy Antczak za najlepszy film 40-lecia oraz Jadwiga Barańska za najlepszą rolę żeńską 40-lecia. Muzykę do pięknego walca z „Nocy i dni” napisał Waldemar Kazanecki.

Walc otrzymał słowa od Agnieszki Osieckiej i jako piosenka pod tytułem „Od nocy do nocy” stał się romantycznym przebojem śpiewanym przez Halinę Kunicką. Oto fragment tego pięknego tekstu:

„... Nim kłos, nim las,
Nim noc dojrzeje,
Masz jeszcze czas,
By pokochać mnie
Bo jak to jest, jak to tak,
Że wiednie bez, cichnie ptak,
Zegary tak spieszą się,
Gasną dni i noce.
Pokochaj mnie, lesie mój,
Kochajcie mnie, ranne mgły,
Darujcie mi biały strój,
Tak mało już nocy i dni...”

Maria Dąbrowska studiowała w Szwajcarii i Belgii nauki przyrodnicze, ekonomię i socjologię. W latach 1913-1914 przebywała na

stypendium w Angli. Pisarka była oddanym zwolennikiem spółdzielczości. Jedną ze swoich książek poświęciła twórcy spółdzielczości, Edwardowi Żebrowskiemu. Bliskie jej były również sprawy wsi. Po kilku pierwszych powieściach, w 1925 roku ukazał się tom „Ludzi stamtąd”. Była to pierwsza znacząca książka Dąbrowskiej poświęcona wsi i jej problemom. Ma ona optymistyczne zakończenie. Okazuje się, że „ludzie stamtąd” potrafią mocą ducha wznieść się ponad nędzę materialną. Nieobca była Dąbrowskiej miłość wielka, wszechogarniająca, granicząca z szaleństwem. „Dzikie ziele”, „Noc ponad światłem” to utwory, które Dąbrowska poświęciła miłości. Prywatnie Maria Dąbrowska była żoną Mariana Dąbrowskiego, którego poznała w Brukseli podczas studiów. Pobrali się w 1911 roku, ale obiecali sobie związek nowoczesny, bez prawa wyłączności. W „Dziennikach”, które mogły być wydane dopiero 40 lat po śmierci pisarki, Dąbrowska śmiało opisuje swoje miłości. A byli to liczni mężczyźni oraz kobiety. Sama Dąbrowska nie postrzegала siebie za osobę homoseksualną, ani biseksualną. Po śmierci męża na 20 lat związała się z Anną Kowalską, a potem ze Stanisławą Blumenfeldową.

Wracając do dorobku twórczego pisarki warto zwrócić uwagę na jej tom nowel pt. „Znaki życia” wydane tuż przed wybuchem wojny. W noweli „Szkiełko” ukazują autorka ludzi, którzy nie ulegli, okazali hart ducha i nieugiętość postawy. Raczej śmierć niż zdrada jako ważne przesłanie autorki, które wkrótce okazało się niezwykle aktualne i jakże krzepiące w trudnych chwilach. W czasie wojny, od 1940 roku, Dąbrowska przebywała w Warszawie, gdzie przeżyła powstanie i skąd wyszła wraz z innymi mieszkańcami stolicy do Pruszkowa. W latach PRL-u napisała tom nowel o życiu w nowych, odmiennych warunkach ustrojowych pt. „Gwiazda zaranna”, a także „Na wsi wesele” traktujące o przemianach zachodzących na wsi. Była również Maria Dąbrowska ▶

► znacząco twórczości Josepha Conrada. Dokonała także świetnych przekładów literatury angielskiej.

Angażowała się też w sprawy społeczne - podpisała „List 34” sprzeciwiając się ograniczaniu wolności słowa w PRL.

Jej ostatnim, nie dokończonym dziełem, są „Przygody człowieka myślącego”, drukowane na łamach „Przeglądu Kulturalnego” przerwane

śmiercią autorki. Zmarła 19 maja 1965 w Warszawie. Maria Dąbrowska zajmowała się również malarstwem. Jej prace cieszyły się wysoką oceną znawców tematu.

Ordery i odznaczenia:

- Krzyż Niepodległości (16 marca 1933),
- Złoty Krzyż Zasługi (trzykrotnie: 11 listopada 1934, 15 czerwca 1946, 17 września 1946),

- Złoty Wawrzyn Akademicki (5 listopada 1935).

Nagrody i wyróżnienia:

- Nagroda Państwowa I stopnia za całokształt twórczości literackiej (1955),
- Tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Warszawskiego (1957),
- Honorowe obywatelstwo miasta Kalisza.

STANISŁAWA ZIĄTEK

Źródła:

- Culture. pl (<https://culture.pl>) Maria Dąbrowska- życie i twórczość. Artysta
- WP Kobieta (<https://kobieta.wp.pl>;) Bujne życie intymne Marii Dąbrowskiej - WP Kobieta
- Wikipedia (<https://pl.wikipedia.org>) Maria Dąbrowska - Wikipedia, wolna...

Z ŻYCIA SZKOŁY

SP nr 1 im. Noblistów Polskich w Olsztynku

ŚLADAMI NOBLISTÓW POLSKICH

Olga Nawoja Tokarczuk czyli P³

Podróż - Przyroda - Przyglądanie Się (Uważność)

W naszej szkole od wielu lat realizowany jest projekt Śladami Noblistów Polskich, w którym corocznie przybliżamy sylwetkę oraz dorobek wybranego patrona. W roku szkolnym 2025/2026 będziemy z uwagą przyglądać się myślom i przesłaniom zawartym w tekstach naszej najmłodszej noblistki. Olga Nawoja Tokarczuk należy do grona najwybitniejszych twórców. Zdobyła uznanie czytelników na całym świecie.

Urodziła się 29 stycznia 1962 roku w Sulechowie. Studiowała psychologię na Uniwersytecie Warszawskim, a w młodości fascynowała się twórczością Carla Gustava Junga, co wpłynęło na jej wrażliwość literacką i zainteresowanie symboliką oraz mitami. Jest to również widoczne w głębokiej analizie psychologicznej relacji między bohaterami jej powieści.

Debiutowała w latach 80. jako autorka opowiadań, a jej pierwsza powieść „Podróż ludzi Księgi” ukazała się w 1993 roku. Prawdziwy rozgłos przyniósł jej jednak „Prawiek i inne czasy” wydany trzy lata później. Fabuła opowiada o losach bohaterów zamieszkujących fikcyjną miejscowość, w której odbija się historia XX wieku. Tokarczuk konsekwentnie rozwija swój styl, łączący realizm, realizm magiczny z elementami filozofii, mitu i psychologii.

Szczególne uznanie przyniosły jej kolejne powieści „Bieguni” (2007), za których angielskie tłumaczenie („Flights”) otrzymała w 2018 roku

Olga Tokarczuk / fot. Lukasz Giza

Międzynarodową Nagrodę Bookera. Siedem lat później wydała obszerne, wielowolumenowe „Księgi Jakubowe”, za które została nagrodzona m.in. Nagrodą Nike. Popularność wśród czytelników zdobyła również powieść „Prowadź swój pług przez kości umarłych”, która została zekranizowana przez Agnieszkę Holland jako film „Pokot”. Tokarczuk była

autorką scenariusza do tej produkcji.

W 2018 roku Olga Tokarczuk została uhonorowana Nagrodą Nobla w dziedzinie literatury. Akademia Szwedzka przyznała jej nagrodę w roku 2019, ponieważ gala w roku 2018 nie doszła do skutku. Kapituła doceniła jej twórczość za narracyjną wyobraźnię, która z encyklopedyczną

pasją prezentuje przekraczanie granic jako formę życia.

Była to druga w naszej historii pisarka nagrodzona literacką Nagrodą Nobla. Wcześniej otrzymała ją Wisława Szymborska. Proza Tokarczuk jest tłumaczona na wiele języków i inspirowała czytelników na całym świecie. Jej dzieła pokazują, że literatura może być jednocześnie artystycznym przeżyciem i filozoficzną refleksją nad światem, historią i kondycją człowieka. Jest także zaproszeniem czytelnika do bycia aktywnym, poszukującym kontekstów i do bycia uważnym w odbiorze wykreowanego przez nią literackiego świata.

W ramach projektu uczniowie z klas 1-8 oraz kadra pedagogiczna będą realizować szereg działań oraz pracować w trzech obszarach. Stąd hasło P³. Pierwszy to **podróżowanie** jako poznawanie świata, bliskich i dalszych terenów, badanie dziedzictwa kulturowego „małej ojczyzny”. Chodzi tu również o **podróżowanie** w głąb siebie i dokonanie wiwisekcji własnych myśli i przekonań na różne tematy obecne w twórczości noblistki. Drugi zakres – **przyroda** - dotyczy szeroko pojętej tematyki ekologicznej oraz kształtowania postawy szacunku wobec darów natury i otaczającego nas środowiska. Olga Tokarczuk to zdeklarowana wegetarianka. W jej utworach ekologia, poszanowanie prawa do życia wszystkich istot stanowi ważny element literackiej rzeczywistości. Ostatni obszar, to **przyglądanie się (uważność)**, czyli praca nad tym, aby przestać myśleć nawykowo, schematycznie, a skupić się na treningu uważności, poobserwować otaczającą rzeczywistość, zatrzymać się w rutynie dnia i poddać krótkiej refleksji, spróbować celebrować momenty i cieszyć się doświadczeniami, które przynosi nam każdy dzień. Zatem ten rok szkolny niechaj trwa pod hasłem **Carpe Diem!**

Szkolny koordynator projektu
MAŁGORZATA ZAPADKA

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Waplewie

Inauguracja roku szkolnego

Jak co roku, 1. września odbył się uroczysty apel inauguracyjny nowego roku szkolnego 2025/2026. To dla całej społeczności szkolnej dzień szczególny i podniosły.

Było nam niezmiernie miło, że w tak ważnym dniu swoją obecnością zaszczytili nas: Robert Waraksa - Burmistrz Olsztyńka, Jerzy Głowacz - Przewodniczący Rady Miejskiej w Olsztynku, Piotr Kolek - Dyrektor Wydziału Oświaty, Kultury i Kultury Fizycznej w Olsztynie, Krzysztof Szot - Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w latach 1998-2017, przedstawiciele Rady Rodziców na czele z przewodniczącą - Moniką Maziec, Ks. Proboszcz Jerzy Mazur oraz rodzice przedszkolaków i uczniów. Z dniem 1. września 2025 roku stanowisko Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Waplewie objęła pani Kalina Wolszczak. Decyzja została podjęta na drodze konkursu ogłoszonego przez organ pro-

fol. UM Olsztynek

wadzący szkołę. Robert Waraksa - Burmistrz Olsztyńka - wręczył Pani Kalinie Wolszczak nominację na stanowisko Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Waplewie

i życzył owocnej współpracy i sukcesów.

W swoim wystąpieniu inauguracyjnym Pani Dyrektor podkreśliła, że jej priorytetem będzie tworzenie

bezpiecznego, inspirującego środowiska do nauki, rozwój kompetencji uczniów i nauczycieli oraz pogłębianie współpracy z rodzicami i społecznością lokalną. Pani Dyrektor powiedziała do przedszkolaków i uczniów, że są sercem i dumą naszego Zespołu. Obiecała, że dołoży wszelkich starań, by czuli się bezpieczni, uśmiechnięci, ciekawi świata i odnosili sukcesy, a nasza placówka była miejscem przyjaznym, inspirującym, takim, do którego chce się wracać każdego dnia.

Objęcie funkcji dyrektora szkoły to ogromna odpowiedzialność, ale też szansa na realny wpływ na rozwój placówki. Społeczność Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II wierzy, że pod nowym kierownictwem szkoła będzie się dalej rozwijać, oferując uczniom nie tylko wysoki poziom nauczania, ale także wsparcie w ich osobistym rozwoju.

Wszyscy goście i pracownicy szkoły życzyli Pani Dyrektor powodzenia w realizacji zamierzonych celów, satysfakcji z pracy i wielu sukcesów w nadchodzących latach.

J. RUTKIEWICZ

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Waplewie

Łapsze Niżne 2025

Podczas tegorocznych wakacji grupa uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Waplewie uczestniczyła w kolonii letniej w Łapszach Niżnych. Wyjazd został zorganizowany we współpracy rodziców oraz Uczniowskiego Klubu Sportowego „AS-Waplewo”.

Na uczestników czekało mnóstwo atrakcji, a pogoda na szczęście nam sprzyjała. Podczas wyjazdu odwiedziliśmy pobliską Niedzicę, gdzie byliśmy na zaporze wodnej na Zbiorniku Czorsztyńskim. Poszliśmy także pod zamek Dunajec. Mieliśmy również czas na spacer i relaks nad je-

ziorem Czorsztyńskim. Nie obyło się też bez wielu górskich wędrowek i wycieczek do pobliskiego Zakopanego. W tym roku zdobyliśmy Sarnią Skałę, gdzie mogliśmy podziwiać piękny widok na Giewont, a w przerwie odpocząć na Polanie Strążyskiej. Kolejną wjechaliśmy na Kasprowy Wierch skąd wróciliśmy do Kuźnic przez Przełęcz nad Kopą Kondracką i Halę Kondratową. Byliśmy również na Gubałówce, na którą wjechaliśmy kolejką z Polany Szymoszkowej. Spacerowaliśmy Do-

liną Chochołowską i oczywiście wyruszyliśmy na zakupy na słynnych Krupówkach. Odwiedziliśmy tam manufakturę Ciu Ciu Artist i zobaczyliśmy jak powstają robione ręcznie cukierki. Poza tym aktywnie spędziliśmy czas w goszczącej nas szkole w Łapszach Niżnych, spacerowaliśmy i korzystaliśmy z wolnego czasu.

Wspólnie uznaliśmy nasz wyjazd za udany. Zrobiliśmy tysiące kroków, mnóstwo pięknych zdjęć. Zdobyliśmy wiele nowych doświadczeń i przeżyliśmy moc radości. To był wspaniały, bardzo aktywny czas pełen wrażeń, nowych relacji i doświadczeń. Pogoda na szczęście nam dopisywała i mogliśmy poznać piękno naszych Tatr, podziwiać malownicze widoki i delektować się pięknem przyrody.

Dziękujemy wszystkim, którzy nas wsparli i przyczynili się do organizacji tego wyjazdu. Jesteśmy wdzięczni firmie Tymbark za wsparcie pożywnymi musami i sokami, a także Gminie Olsztynek za dofinansowanie naszego wyjazdu w ramach Programu „Całoroczne upowszechnianie kultury fizycznej i sportu”. Niech te piękne wspomnienia i nowe umiejętności zostaną z nami i sprawią, że szkoła nie będzie kojarzyła się tylko z tablicą i ławką, a przede wszystkim z cudownym czasem spędzonym z rówieśnikami.

HANNA CIEŚLA

fol. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Waplewie

SP SPSK im. św. Jana Pawła II w Olsztynku

Rozpoczynamy nowy rok szkolny!

fort. SP SPSK im. św. Jana Pawła II w Olsztynku

Z radością i nadzieją rozpoczynamy kolejny rok nauki w naszej szkole. To wyjątkowy czas – pełen nowych możliwości, spotkań, a także szansa, by rozwijać się w atmosferze wiary, szacunku i wzajemnej życzliwości.

Jesteśmy, działamy, mamy się dobrze.

Przed nami czas pełen nauki, nowych wyzwań i ciekawych zajęć, które będą okazją nie tylko do zdobywania wiedzy, ale także do rozwijania talentów i budowa-

nia przyjaźni. W naszej szkole staramy się łączyć solidne przygotowanie edukacyjne z wychowaniem w duchu wartości chrześcijańskich, tak by młodzi ludzie wzrastali w mądrości i dojrzałości.

Zapraszamy do śledzenia naszych działań i wydarzeń w ciągu całego roku – będzie się działo!

Przedszkole Miejskie w Olsztynku

Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka

*Dziś w przedszkolu wielki szal,
Zeszły się dzieci ze wszystkich sal.
Już od rana wielka draka
Bo dziś dzień jest Przedszkolaka!*

20 września, to szczególna data dla społeczności przedszkolnej. Tego dnia przedszkolaki w całej Polsce świętują Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka. Święto zostało ustanowione przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w 2013 r., by podkreślić wagę edukacji przedszkolnej w rozwoju każdego młodego człowieka. Dzień ten wpisał się już na stałe w harmonogram wydarzeń wielu polskich placówek. My również nie mogliśmy zapomnieć o tak ważnym dniu.

19 września wszystkie przedszkolaki z Przedszkola Miejskiego w Olsztynku spotkały się w sali ruchowej, by wspólnie celebrować. Tego dnia nie mogło zabraknąć żadnego prawdziwego przedszkolaka! Starszaki wspólnie z maluchami bawiły się, tańczyły i śpiewały. Nie zabrakło zadań, wyzwań i zagadek.

W naszym przedszkolu tradycją stało się wielkie pasowanie na przedszkolaka naszych najmłod-

fort. Przedszkole Miejskie w Olsztynku

szych dzieci. Maluszki zdały egzamin na szóstkę! Pięknie zaśpiewały, pięknie zatańczyły i przyrzeczenie dzielnego przedszkolaka również złożyły.

Na zakończenie tego niezwykłego dnia wszyscy wzięli udział we wspólnej mini dyskoteczce. W salach każda z Pań przygotowała dla swych podopiecznych miłe niespodzianki.

Jak co roku był to dzień wyjątkowy, pełen radości i zabawy. Za rok znów świętujemy!

KAROLINA NOWACKA

Co nowego w Klubie HDK Elgnówko?

13 września zorganizowaliśmy kolejną, cykliczną akcję poboru krwi. Wzięły w niej udział 32 osoby. Od 30 osób pobrano krew – łącznie oddano 13,5 l czyli 30 jednostek krwi.

fort. Klub HDK Elgnówko

Przykładowe zapotrzebowanie na krew: proste zabiegi - około 2 jednostek krwi, operacje serca - około 6 jednostek krwi, przeszczepienie wątroby - około 20 jednostek krwi, pacjenci onkologiczni - tygodniowo potrzebują około 3 jednostek krwi, ofiary wypadków drogowych - mogą wymagać nawet 10-12 jednostek krwi, najtrudniejsze przypadki - jeden pacjent może potrzebować nawet 50 jednostek krwi. Każdy sam może sobie przeliczyć, ile dzięki naszym akcjom możemy uratować ludzkich żyć. Podczas akcji była prowadzona zbiórka pieniędzy na wsparcie działań Grupy Ratownictwa PCK Olsztyn. Zebraną kwotę 600 zł wpłaciliśmy na konto Grupy. Wcześniej już przekazaliśmy 1000 zł z zasobów finan-

fort. Klub HDK Elgnówko

sowych Klubu. Mimo tego, iż Klub działa z finansów, które są pozyskiwane od Darczyńców, a także z 1,5% przekazywanego podatku staramy się wspierać tak ważne inicjatywy, jakimi są ratownictwo medyczne, ponieważ każdy z nas może potrzebować ich pomocy. Ponadto, od po-

czątku naszej działalności, wspierają działania Klubu. Od lat Grupa Ratownictwa PCK Olsztyn zabezpiecza nasze wszystkie imprezy sportowo-rekreacyjne. Organizują z nami szkolenia i pokazy udzielania pierwszej pomocy. Teraz to oni potrzebują pomocy, stąd nasza zbiórka.

► 20 września w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym ZHP „Perkoz” odbyła się XXXIV Okręgowa Spartakiada Klubów HDK PCK zorganizowana przez Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Olsztynie. Do zawodów przystąpiło 6 drużyn Klubów HDK, którym przyszło się zmierzyć w kilku ciekawych konkurencjach takich jak: rzut gumakiem, rzut łotką do tarczy, strzał na mini bramkę piłką do rugby, bieg z jajkiem, budowanie wieży za pomocą sznurków, bieg w potrójnych portkach i bieg na nartach. Pogoda dopisała, a uczestnicy przywieźli nad jezioro Pluszne wyśmienite humory. Nasza ekipa w składzie: Marzena Kowalewska, Krzysztof Kowalewski, Jacek Filipek, Mariusz Warchoń oraz Krzysztof Klocek zajęła zaszczytne II miejsce. Podium jest nasze i nie planujemy już z niego schodzić. Emocje na najwyższym poziomie, wspaniała atmosfera i cu-

for. Klub HDK Elgnówko

downie spędzony czas. Dziękujemy wszystkim uczestnikom za rywalizację w formie zabawy. Zwycięstwa gratulujemy Klubowi HDK Michelin, chłopacy jesteście wielcy. Czasem

taka przegrana jest największym zwycięstwem. Gratulujemy raz jeszcze naszej drużynie sprytu, zaangażowania i tego, że po prostu bawiliście się podczas tych zawodów.

Po zakończonych zawodach zaproszono wszystkich przybyłych do wspólnej biesiady przy kiełbaskach z grilla, bigosie i innych smakołykach przygotowanych przez członków Klubów HDK z Elgnówka, Ostródy oraz Jedwabna.

Teraz chwila oddechu i ruszą przygotowania związane, z jak zwykle bardzo uroczystą, świąteczną akcją poboru krwi. Mnóstwo gości, upominki, dekoracje, przebrania i mamy nadzieję coroczny koncert kolęd w wykonaniu przyjaciół z Ostródy. Wszystko to już 13 grudnia w budynku po byłej szkole w Elgnówku. Wszystkich chętnych do pomocy w organizacji tego wydarzenia i wsparcia prosimy o kontakt z Prezesem Klubu – Piotrem Ogonowskim (tel. 608 616 139). Już teraz serdecznie zapraszamy wszystkich!

PIOTR OGONOWSKI
PREZES KLUBU HDK PCK
W ELGNÓWKU

MAŁGORZATA ZAPADKA

MŁODZI MAJĄ GŁOS

Witajcie Drodzy Czytelnicy po dłuższej przerwie. Nasza rubryka *Młodzi mają głos* przez pewien czas nie była redagowana, jednak nadchodzi zmiana. Nowa ekipa choć dopiero raczkuje na dziennikarskim polu, to wykazuje się już dużym zapalem i ogromnymi chęciami do rozwijania swojego warsztatu i szlifowania językowych talentów.

Moi czwartoklasiści podjęli rękawicę i postanowili pisać artykuły na różnorodne tematy. Mamy nadzieję, że przypadną one Państwu do gustu. Startujemy z tematem pasji, wszak życie bez niej jest nudne, monotonne i jednobarwne. Szukajcie zatem swoich zainteresowań, rozwijajcie aktywności, bądźcie otwarci na nowe doświadczenia, a może właśnie któ-

reś z nich okaże się miłością na lata. Pewni dwaj panowie M. z klasy 4b, choć poznają świat zaledwie od dekady, to z pełną stanowczością twierdzą, że swoją już odnaleźli. A cóż tak zauroczyło Miłosza i Mieszka? Przeczytajcie sami!

Opiekun koła redakcyjnego
Małgorzata Zapadka

M&M i piłka nożna

Są ludzie, którzy uważają, że futbol to sprawa życia i śmierci. Jestem takim podejściem rozczarowany. Futbol jest dużo ważniejszy.

BILL SHANKLY

Naszym zdaniem piłka nożna jako sport i aktywność jest bardzo popularna i kochają ją niemal wszyscy. My też oczywiście! Football to przede wszystkim emocje, każdy mecz to coś innego, niepowtarzalne. To jest pasja, uczucia i poczucie bycia w tym razem. Co bardzo ważne to sport drużynowy, który ma wielu bohaterów, nie tylko piłkarzy na boisku. Każdy członek sztabu ma znaczenie, stanowi ważny element, który pozwala na odniesienie wspólnego sukcesu. Przecież to trenerzy obmyślają taktykę, wybierają

skład, zarządzają piłkarzami i zespołem. Trenerzy to również legendo i ikony sportu. Ekipa medyczna dba o zdrowie i kondycję zawodników. A oprócz tego są przecież ci najważniejsi, którzy nas wspierają – czyli kibice. Gdyby nie było kibiców, to piłkarze nie mieliby motywacji do działania. Jesteśmy zawodnikami i wtedy czujemy związek z drużyną, trenerem i kibicami. Kiedy sami oglądamy mecz jako widzowie jest podobnie, po prostu czujemy to połączenie z innej perspektywy.

for. archiwum prywatne

Piłka nożna to przede wszystkim nasi idole. Zawodnicy, którzy swoim talentem, ambicją i charakterem pokazują nam jak wiele można osiągnąć jeśli połączy się ciężką pracę, zdolności i ogromną dyscyplinę. Najlepsi zawodnicy oddają boisku całe swoje siły, poświęcają zdrowie i podporządkowują tryb

życia. Cristiano Ronaldo, Leo Messi, Neymar Jr, Lamine Yamal, Kylian Mbappe, Erling Haaland oraz Bruno Fernandes sprawiają, że każdy mecz jest inny. A to tylko mała częśćka piłkarskiego świata i kilka przykładów wybitnych sportowców.

Piłka nożna to też marzenia i plany. Każdy z nas chciałby zagrać na wielkim stadionie, zaprezentować się u boku Messiego czy Ronaldo. Czy to możliwe? Różnie bywa, ale nikt nie zabroni nam marzyć. Wiara w siebie i w realizację swoich pragnień to na pewno coś, co napędza i motywuje do działania. Nawet jeśli nie uda się osiągnąć całego planu, to realizacja kolejnych małych kroków i pośrednich celów to też wielki wyczyn i piękna przygoda. A my zdecydowanie lubimy przygody!

oprac.
Miłosz Arcipowski
Mieszko Gawliński

Co słychać w domu kultury...

2 sierpnia – I Festiwal Piosenki Drogi „Na skraju Warmii i Mazur”. Na nowej scenie letniej przy Plaży Miejskiej nad Jeziorem Jemiołowskim w Olsztynku odbyła się pierwsza edycja Festiwalu Piosenki Drogi. Do finału zakwalifikowało się 30 osób z całej Polski, w tym mieszkańcy Olsztynka, którzy zajęli wysokie miejsca na podium. Festiwal obejmował konkurs piosenki, koncert laureatów oraz występ gwiazdy wieczoru – zespołu Babsztyl. Atrakcje towarzyszące: rejsy żaglówką BoWarmia, pokazy ratownictwa wodnego OSP Olsztynek, prezentacje modeli pływających, ognisko, zabawy dla dzieci, stoliska, występ Orkiestry Dętej ZHP-OSP z Uniejowa oraz bezpłatne kajaki, rowery wodne i łódki.

Laureaci konkursu:

Dzieci: I m. Nataniel Partyka, II m. Maria Majdoszka, III m. Zamir Kasprzyk.

Młodzież: I m. Emilia Pokrzywnicka, II m. Laura Szymła, III m. Zofia Moszczyńska.

Dorośli: I m. Marta Wiadrońska, II m. Dorota Partyka, III m. Ewa Gostkowska.

Zespoły: I m. Dezk Band, II m. Marimba, III m. Maja Band. **Grand Prix:** Danyah Bougsiaa.

4–8 sierpnia – Cykl pięciu dni spotkań dla dzieci. Zajęcia pełne atrakcji, roz-

Lato z kulturą / MDK Olsztynek

fol. MDK Olsztynek

wijające pasje uczestników: Dzień I – wyjazd do Parku Trampolin JumpWorld (Ostróda).

Dzień II – warsztaty teatralne z Hanną Banasiak i seans w kinie „Grunwald”.

Dzień III – podróż do Kosmoparku w Olsztynie.

Dzień IV – wycieczka do Nidzicy (zamek, wystawa, lody, pizza).

Dzień V – teatrzyk edukacyjny, ognisko i zabawa przeskami holi.

14 sierpnia – Letni Koncert Czwartkowy. Na dziedzińcu Ratusza w Olsztynku wystąpił zespół „Między Dźwiękami” z koncertem „Różne odcienie miłości”. W programie znalazły się utwory m.in. Alicji Majewskiej, Edyty Geppert, Kayah i Varius Manx.

28 sierpnia – Letni Koncert Czwartkowy. Ostatni

koncert z letniego cyklu odbył się na dziedzińcu Ratusza. Duet Bolewski & Tubis przypomnieli w jazzowej interpretacji twórczość Grzegorza Ciechowskiego i Republiki.

28–29 sierpnia – Ogólnopolski Festiwal Piosenki „Polak i Polka” (Malbork). Olsztynek reprezentowali: Dawid Kotwicki, Zuzia Kohler i zespół Tonacja. Do finału zakwalifikowała się Tonacja, zdobywając III miejsce. Jury nie przyznało I i II nagrody.

30 sierpnia – Festiwal „Cicha Woda” (Sławkowo). Reprezentanci Olsztynka przywieźli 9 pucharów.

Indywidualnie: Zuzanna Kohler (I m., kl. 1–3), Dawid Kotwicki (III m., kl. 1–3), Laura Szymła (I m., kl. 4–6), Emilia Pokrzywnicka

(III m., kl. 7–8), Agata Pastuszko (I m., szkoły ponadpodstawowe), Dorota Partyka (I m., dorośli). Zespoły: Tonacja (I m. + Nagroda Publiczności), Marimba (II m.). Wystąpiły także Gabrysia Wilk i Lena Sośnicka.

5–7 września – Ogólnopolski Festiwal Rock&Rolla im. Ady Rusowicz (Dzierżoń). Olsztynek reprezentowali: Dawid Kotwicki, Emilia Pokrzywnicka i Nataniel Partyka (instruktorka – Dorota Partyka). Wszyscy przeszli do finału. I miejsce zdobył Nataniel Partyka, śpiewając i grając na saksofonie przy akompaniamencie swojego taty Krzysztofa.

7 września – Piknik Rodzinny „Uczymy się przez całe życie”. W Parku Sportu, Kultury i Rozrywki w Olsztynku odbył się pik-

nik rodzinny z koncertami (m.in. trio gitarowe, zespół „Swojska Nutka”, Robert Furs), wspólną nauką tańca, wystawą i warsztatami plastycznymi w „Alei Sztuki”. Mimo deszczu wydarzenie zgromadziło wielu uczestników.

13 września – Olsztyneckie Dożynki Gminne 2025. Tegoroczne święto plonów przygotowało Sołectwo Królikowo. W programie znalazła się msza święta celebrowana przez ks. proboszcza Remigiusza Klimkowskiego oraz barwny korowód dożynkowy. Część oficjalna i artystyczna odbyła się na placu przy scenie przygotowanej przez Miejski Dom Kultury.

Starostami dożynek byli Anna i Krzysztof Chmielewscy. Na scenie wystąpili: zespoły wokalne MDK, Tonacja, Marimba, wokaliści

Letni Koncert Czwartkowy - zespół „Między Dźwiękami”

Festiwal „Cicha Woda” (Sławkowo)

fol. MDK Olsztynek

► indywidualni, zespół Combo, Orkiestra Dęta z Łapsz Niżnych oraz kapela „Trzy Czwarte” z Ełku. Gwiazdą wieczoru był zespół Enjoy, a zabawę zakończył DJ Roku.

W konkursie na najlepszy jablecznik zwyciężyli: I m. Justyna Kenig, II m. Magdalena Jankowska, III m. KGW Lichtajny. Pomimo kapryśnej aury wydarzenie zgromadziło wielu mieszkańców i gości, stając się okazją do wspólnego świętowania i integracji.

18 września – Spektakl „Herstorie” w Kinie Grunwald. Publiczność obejrzała monodram Izabeli Mańkowskiej-Salik w reżyserii Agnieszki Reimus Kneżević –

opowieść o sile kobiet i ich codzienności. Po spektaklu odbyły się warsztaty teatralne „Poznaj swoje korzenie” organizowane przez Fundację Kangoor. Projekt został dofinansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

20 września – Extreme Jam 2025. W skateparku w Olsztynku odbyło się święto sportów ekstremalnych. W rywalizacji wzięło udział 11 riderów na hulajnogach i 6 na deskorolkach.

Wyniki:

Przejazdy (deskorolka): I m. Ignacy Sieniawski, II m. Jan Poko, III m. Kornelia Skorobogata. Wyróż-

nienia: Kajetan Chmurkowski, Weronika Wierzbicka
Best Trick (deskorolka): I m. Ignacy Sieniawski.

Przejazdy (hulajnoga): I m. Ignacy Trębicki, II m. Kacper Woźniak, III m. Shanti Roz. Wyróżnienia:

Marcel Godlewski, Wadym Radke.

Best Trick (hulajnoga): I m. Bartosz Grzyb.

Wydarzenie odbyło się pod patronatem Burmistrza Olsztynka, przy wsparciu Warmia Riders Olsztyn i Młodzieżowej Rady Miejskiej.

22 września – Finisaż wystawy Barbary Zelmańskiej. Uczestniczki grupy plastycznej projektu ModeLowe wzięły udział w finisażu wystawy malarskiej w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Olsztynku. Spotkanie było okazją do rozmów o sztuce i inspiracji twórczych.

MDK OLSZTYNEK

Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynku

Narodowe Czytanie

Jak co roku Miejska Biblioteka Publiczna zgłosiła swój akces do ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie. To już 14 edycja tego pięknego wydarzenia.

8 września 2012 roku Prezydent Bronisław Komorowski wraz z Małżonką zainaugurował w Warszawie „Narodowe czytanie Pana Tadeusza”. Od tego roku impreza ta stała się coroczną

akcją wspólnego czytania, do której przyłączyć się mogą wszystkie chętne osoby, placówki edukacyjne i kulturalne oraz instytucje publiczne i społeczne w kraju i za granicą.

Podczas tegorocznej odsłony akcji zaplanowano wspólne czytanie poezji Jana Kochanowskiego. Jego finał odbył się w sobotę 6 września. Nasza biblioteka Narodowe Czytanie zorganizowała

5 września. Odbyło się ono tym razem na dziedzińcu olsztyneckiego Ratusza. Tradycyjnie już zaprosiliśmy do współpracy szkoły z terenu miasta i gminy. Były to Szkoła Podstawowa nr 1 im. Noblistów Polskich, Szkoła Podstawowa nr 2 im. rotmistrza Witolda Pileckiego, Katolicka Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II, Zespół Szkół im. Krzysztofa Celestyna Mrongowiusza oraz Szkoła

Podstawowa im. Jana Pawła II w Waplewie. Wspólnie z nami czytały także po raz kolejny panie z Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Olsztynku. Muzyczny akcent wprowadził zespół Swojska Nutka, który rozpoczął nasze spotkanie wykonaniem Psalmu 97, znanym jako pieśń kościelna. Nie wszyscy jednak zapewne wiedzą, że autorem tekstu jest właśnie Jan Kochanowski. Do udziału

w Narodowym Czytaniu zaprosiliśmy także gości. Byli to: Burmistrz Robert Waraksa, Radny Rady Miejskiej Ryszard Lachowicz, Teresa Ziółkowska, Iwona Jóźwicka z Nadleśnictwa Olsztynek oraz nasi czytelnicy Joanna Jakubek i Artur Grzywiński. Spotkanie poprowadziły Wioletta Dywizjusz i Małgorzata Zapadka.

Tegoroczna akcja Narodowego Czytania wypadła znakomicie. Dopisała nam piękna pogoda, mili widzowie oraz wspaniali uczestnicy. A i miejsce było niezwykle urokliwe. Mamy nadzieję, że jeszcze nie raz uda nam się zorganizować tam kolejne edycje tej akcji.

Dziękujemy serdecznie wszystkim osobom zaangażowanym w organizację imprezy i oczywiście wszystkim czytającym poezję Jana Kochanowskiego.

Do zobaczenia za rok.

Finisaż wystawy prac Barbary Zelmańskiej

Barbara Zelmańska, urodzona na Mazurach, mieszkanka Olsztyna, miłośniczka Warmii – „Maluję przede wszystkim portrety kobiet – silnych, odważnych i kolorowych, inspirując się spotkaniami z kobietami, czerpię

Narodowe Czytanie poezji Jana Kochanowskiego odbyło się na dziedzińcu ratusza / fot. MBP Olsztyn

► ich pozytywną energię. Lubie intensywne kolory i uwielbiam malować kobiety w różnych odsłonach. Obrazami chcę kolorować świat, dodawać energii codzienności i nadawać intencje. Dużo dobrej energii zawieram w mandalach i ozdobach u namalowanych kobiet, gdzie umieszczam różne symbole i znaki. Wyróżnia mnie indywidualna technika, oprócz malowania farbami, używam również kolorowych kobiecych kosmetyków, m.in. podkładów, pudrów, szminek, kredek do ust i oczu, cieni do oczu, róż. A są to kosmetyki od przyjaciółek, koleżanek i znajomych, których już nie używają”.

Za nami finisaż wystawy prac Barbary Zelmańskiej. Była to doskonała okazja, by obejrzyć ekspozycję po raz ostatni i porozmawiać z autorką o inspiracjach, procesie powstawania dzieł oraz ich ukrytych znaczeniach.

Pani Barbara bardzo chętnie rozmawiała z osobami, które przyszyły na finisaż. Każdy, kto zadawał pytania, otrzymywał wyczerpujące odpowiedzi. Autorka prac, to bardzo energetyczna osoba i taką też aurę rozciągała wokół siebie. Przy kawie i słodkim co nieco czas spotkania szybko upłynął.

Spotkanie odbyło się 22 września o godz. 17:00 w Wypożyczalni i Czytelni dla Dorosłych Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynku.

Olsztyńska Rada Biblioteczna

23 września powołany został nowy skład Olsztyńskiej Rady Bibliotecznej. Tego dnia, podczas spotkania w Miejskiej Bibliotece Publicznej z rąk Burmistrza Olsztynka, Roberta Warakсы akty nominacji otrzymali: Justyna Bromberg, Halina Dąbrowska – przedstawicielka Rady Seniorów w Olsztynku, Wioletta Dywizjusz – przedstawicielka Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynku, Michał Hermański – przedstawiciel Młodzieżowej Rady Miejskiej w Olsztynku, Dawid Miszczak – przedstawiciel Rady Miejskiej w Olsztynku i Elżbieta Obrębska - przedstawicielka Uniwersytetu Trzeciego Wie-

ku w Olsztynku. Wszystkim nominowanym serdecznie gratulujemy i życzymy owocnej współpracy.

Nowa wystawa w Wypożyczalni dla Dorosłych

Od października zapraszamy na wystawę prac pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej „Zacisze” w Olsztynku. Prezentowane prace zostały wykonane w ramach zajęć terapii zajęciowej. Stanowią one przekrój różnych technik plastycznych oraz form rękodzielniczych.

Spotkanie autorskie z Sylwią Kubik

Już wkrótce zapraszamy na spotkanie autorskie z Sylwią Kubik. Odbędzie się ono 16 października o godz. 17:00 w Piwnicach Zamkowych Zespołu Szkół w Olsztynku. Wstęp wolny. Zapraszamy!

Powrót do biblioteki po wakacjach – jesienne atrakcje dla najmłodszych

Po wakacyjnej przerwie nasza biblioteka powróciła do stałych zajęć, które od lat cieszą się ogromnym zainteresowaniem najmłodszych czytelników i ich rodziców.

Dla dzieci do 3. roku życia prowadzimy Klub Malucha – miejsce spotkań, zabawy i pierwszego kontaktu z książką. Zajęcia to nie tylko wspólne spędzanie czasu, ale także rozwój poprzez zabawę i integrację z rówieśnikami. Nadal mamy wolne miejsca, więc serdecznie zapraszamy chętnych rodziców z dziećmi.

Starsze dzieci, do 7. roku życia, mogą wziąć udział w spotkaniach „Czytanie Bajanie”. To cykl zajęć, podczas których zachęcamy do wspólnego czytania, rozbudzamy wyobraźnię oraz kreatywność uczestników. Spotkania mają charakter tematyczny, a ich ważnym elementem są także prace plastyczne inspirowane przeczytanymi tekstami.

Już po raz czwarty biblioteka włączyła się w **ogólnopolską akcję „Czytamy z sercem”**, promującą czytelnictwo i zdrowy styl życia. To dla nas niezwykle ważna inicjatywa, dzięki której pokazujemy, że książka może

Finisaż wystawy prac Barbary Zelmańskiej / MBP Olsztynek

Powołanie nowej Rady Bibliotecznej / fot. MBP Olsztynek

Akcja „Czytanie z sercem” / fot. MBP Olsztynek

być nie tylko źródłem wiedzy i rozrywki, ale również inspiracją do dbania o siebie i innych.

Oddział dla dzieci zachęca także do odwiedzania biblioteki i udziału w akcji

„Mała książka – wielki człowiek”. Każde nowo zapisane dziecko otrzymuje w prezencie wyjątkową książkę – to doskonały sposób, aby rozpocząć przygodę z literaturą i już od najmłodszych

lat budować miłość do czytania.

Serdecznie zapraszamy do biblioteki – tu czeka na Was wiele atrakcji, radości i oczywiście... książek!

MBP OLSZTYNEK

Kulinarny kącik Ewy

EWA WARAKSA

Jesień, to idealny czas, aby zwolnić tempo i cieszyć się chwilami spędzonymi w kuchni. Dni są coraz krótsze, a kuchnia staje się bardzo przyjemnym miejscem. Zapachy wypełniają cały dom, a my czujemy się wtedy szczęśliwsi. Nic tak dobrze nie smakuje, jak naleśniki z domowym dżemem, pieczeń w sosie z własnoręcznie zebranych grzybów lub słoiczki z warzywami sałatkami z własnego ogrodu. To jesienne dobro pełne smaku i aromatu rozpieszcza nasze kubki smakowe. Potrawy długo gotowane i pieczone możemy przechowywać w lodówce kilka dni delektując się ich smakiem. Rozgrzewające herbatki i nalewki w te coraz chłodniejsze dni poprawią nam nastrój, samopoczucie i oczywiście dodadzą zdrowia.

SYROP Z PIGWOWCA

- pigwowiec – 3 kg
- cukier drobny – 3 kg

Owoce pigwowca myjemy, usuwamy gniazda nasienne i kroimy w cienie plasterki. Układamy w słoikach partiami przesypując cukrem, aż do zapełnienia. Słoik zakręcamy i odstawiamy na 4 dni w ciepłe miejsce. Od czasu do czasu potrząsamy słoikiem, aż cukier się całkowicie rozpuści. Zlewamy syrop do butelek. Przechowujemy w lodówce. Syrop z pigwowca posiada minerały i dużą zawartość witaminy C. Ma właściwości bakteriobójcze, usuwa toksyny. Poprawia także trawienie (2 do 5 łyżek na 1 szklankę wody).

KIESZONKI SCHABOWE

- Składniki:
- schab – 1 ½ kg
 - przyprawy: papryka mielona, sól, pieprz, czosnek granulowany, majeranek – po 1 łyżeczce

Umyty i oczyszczony schab nacieramy przyprawami. Odstawiamy na kilka godzin do lodówki. Następnie pieczemy w rękawie foliowym 1 godzinę i 20 minut w temperaturze 200°C. Upieczone mięso odstawiamy, aby wystudziło się. Następnie schab kroimy w podwójne plastry, aby można było zrobić z nich kieszonki.

Farsz jajeczny:

- jajka ugotowane na twardo – 6 szt.
- chrzan – 3 łyżki
- majonez – 2 łyżki
- pieprz, sól do smaku
- pietruszka natka – 2 łyżki

Posiekane jajka doprawiamy chrzaniem, majonezem, przyprawami i pietruszką. Tak

przygotowaną masą nadziewamy kieszonki schabowe. Układamy ładnie na półmisku. Z powstałego wywaru po pieczeniu schabu robimy wywar do zalania kieszonek.

Wywar:

Dolewamy około 1 szklanki wody, doprawiamy solą, pieprzem, czosnkiem granulowanym i papryką, aby był wyrazisty. Zagotować, odstawić i wlać 2 łyżki rozpuszczonej w wodzie żelatyny. Zalewamy ułożone na półmisku kieszonki. Dekorujemy natką pietruszki i odstawiamy do lodówki, aby stężało.

CIASTO Z BRZOSKWINIAMI POD KRUSZONKĄ

Ciasto:

- masło – 250 g
- cukier – 200 g
- jajka – 6 sztuk
- mąka – 280 g
- budyń waniliowy bez cukru – 2 opakowania
- proszek do pieczenia – 2 łyżeczki

Kruszonka:

- mąka – 150 g
- masło – 100 g
- cukier – 75 g
- cukier wanilinowy – 1 opakowanie

Inne:

- puszka brzoskwiń – odcedzić i pokroić w paski
- cukier puder do obsypania

Przygotować kruszonkę. Wszystkie składniki połączyć tworząc grudki. Wstawić do lodówki.

Miękkie masło utrzeć z cukrem na jasną masę. Dokładać do masy po jednym jajku ciągle ucierając. Przesiać do miski mąkę, budyń i proszek do pieczenia. Mieszać do połączenia się składników.

Na blaszkę wyłożoną papierem do pieczenia wylać ciasto i poukładać pokrojone brzoskwinie. Obsypać kruszonką. Piec 50 minut w temperaturze 180°C do suchego patyczka. Po upieczeniu posypać cukrem pudrem.

MAŁE PĄCZUSZKI

Składniki:

- jajka – 2 szt.
- jogurt naturalny – 250 g
- mąka – 250 g
- cukier wanilinowy – 1 opakowanie
- cukier – 3 łyżki
- proszek do pieczenia – 1 łyżeczka
- szczypta soli
- kilka kropel olejku arakowego
- olej do smażenia
- cukier puder do posypania

Wszystkie składniki na pączuszki mieszamy trzepaczką na jednolitą masę. Na patelni rozgrzewamy olej. Smażymy na głębokim oleju nakładając łyżką na rozgrzany olej. Smażymy na złoty kolor. Obsypujemy cukrem pudrem.

CIASTO BEZ PIECZENIA Z ORZECHAMI

Spód:

- precle – 200 g
- czekolada biała – 100 g
- masło miękkie – 130 g
- szczypta soli

Nadzienie:

- kajmak – 1 puszka
- orzeszki ziemne prażone i solone – 140 g
- masło miękkie – 100 g

Polewa:

- czekolada mleczna – 50 g
- czekolada ciemna – 100 g
- masło – 100 g

Precle wrzucamy do woreczka i rozkruszamy je na małe kawałki. Białą czekoladę rozpuszczamy w kąpieli wodnej. Precle wymieszać z czekoladą dokładając masło. Formę

wyłożoną papierem do pieczenia wypełniamy powstałą masą wyrównując i uciskając. Orzeszki pokruszyć na drobne kawałki, wymieszać z masą kajmakową i masłem. Masę wyłożyć na spód. Czekoladę mleczną i ciemną rozpuścić z masłem i wylać na ciasto. Wstawić do lodówki na kilka godzin. Pokroić w niewielkie fantazyjne kawałki i udekorować według własnego uznania, na przykład płatkami czekolady.

KREM Z DYNI Z JABŁKIEM I GRZANKAMI

Składniki:

- dynia – ½ kg (gramatura na opakowaniu podana jest w gramach)
- olej kokosowy – 1 łyżka
- bulion – 0,7 litra
- sól, pieprz do smaku

Oczyszczoną dynię kroimy w kostkę, dodajemy drobno posiekana cebulkę i smażymy w garnku na oleju kokosowym. Jabłko kroimy w kostkę i dodajemy do dyni. Zalewamy rosół. Dokładamy starkowany imbir. Doprawiamy solą i pieprzem. Blendujemy. Pod koniec gotowania (15 minut) wlewamy mleczko kokosowe. Podajemy udekorowany grzankami, kleksem z mleka kokosowego i podprażonymi pestkami dyni.

SCHAB W SOSIE GRZYBOWYM

Składniki:

- schab – 6 plasterów (rozbitych)
- grzyby suszone – ½ szklanki
- cebula – 1 sztuka
- sos sojowy – 2 łyżki

- sól, pieprz do smaku
- ziele angielskie, liść laurowy – po 3 sztuki
- mąka – 1 łyżka
- olej do smażenia

Grzyby zalewamy wrzątkiem i odstawiamy, aby namiękły. Schab doprawiamy solą, pieprzem i sosem sojowym. Na rozgrzanym oleju smażymy doprawione mięso do zrumienienia. Dodajemy drobno pokrojoną cebulkę, listki laurowe, ziele angielskie oraz grzyby. Dolewamy także wodę z ich moczenia. Przykrywamy i dusimy do miękkości. Mąkę rozrabiamy z wodą i wlewamy do sosu, aby go zagęścił. Gotujemy jeszcze chwilkę. Podajemy z ziemniakami i ulubioną surówką, na przykład z białej kapusty.

SALATKA ZIEMNIACZANA

Składniki:

- ziemniaki – ½ kg
- pieczarki – 300 g
- oliwa z oliwek – 2 łyżki
- natka pietruszki – 1 garść
- majonez – 3 łyżki
- musztarda francuska – 2 łyżki
- sól, pieprz do smaku

Ugotowane ziemniaki w mundurkach obrać, pokroić według własnego gustu. Można w plasterki lub kostkę. Oczyszczone pieczarki pokroić w plasterki i podsmażyć na patelni na oliwie. Ostudzić. Wymieszać składniki, dodać majonez, musztardę, sól, pieprz i garść drobno posiekanej pietruszki.

Serdecznie pozdrawiam zachęcając do jesiennych spacerów po lesie, zbierania kasztanów i podziwiania kolorów liści oraz szukania pozytywnych myśli.

EWA WARAKSA

Z notesu mundurowego

Poniższe wydarzenia dotyczą okresu sierpień - wrzesień 2025 i opracowane zostały na podstawie informacji olsztyńskich służb mundurowych.

Straż Miejska

► Realizując ustawowe obowiązki Straż Miejska, podjęła szereg interwencji, w wyniku których wobec części osób zastosowano przewidziane prawem środki oddziaływania. Wobec pozostałych sprawców wykroczeń zastosowano środki wychowawcze w postaci pouczeń, zgodnie z art. 41 Kodeksu wykroczeń. Zgłoszenia i interwencje w większości dotyczyły takich kwestii, jak: niebezpieczne, wałęsające się zwierzęta, niewłaściwe warunki bytowe zwierząt, uszkodzenia infrastruktury technicznej, nieprawidłowe parkowanie pojazdów, nielegalna wycinka drzew i niszczenie zieleni, uszkodzenie mienia należącego do gminy, konflikty sąsiedzkie, wyrzucanie lub spalanie nieczystości komunalnych, nieprawidłowa gospodarka ściekami.

Zwracamy się z prośbą i przypominamy wszystkim mieszkańcom:

Rozpoczął się sezon grzewczy – to czas, w którym szczególnie ważna staje się troska o jakość powietrza, którym wszyscy oddychamy. Niestety, niepokojącym zjawiskiem jest nadal nielegalne pozbywanie się odpadów, zarówno poprzez ich wyrzucanie w miejscach do tego nieprzeznaczonych, jak i spalanie w piecach centralnego ogrzewania lub na otwartej przestrzeni.

Przypominamy, że spalanie śmieci jest surowo zabronione!

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, takie działanie może skutkować mandatem, a w poważniejszych przypadkach – nawet skierowaniem sprawy do sądu.

Spalanie odpadów (np. plastiku, lakierowanego drewna, ubrań, starych mebli czy opakowań) jest nie tylko nielegalne, ale szkodliwe dla zdrowia i środowiska. Dym zawiera toksyczne substancje – w tym dioksyny i metale ciężkie – które mogą powodować poważne choroby układu oddechowego, zatruchiwać glebę, wodę i zagrażać naszym dzieciom, seniorom oraz sąsiadom. Dla

tego zamiast spalać odpady, należy je segregować i przekazywać do punktów selektywnej zbiórki. Tylko wspólnymi działaniami możemy zadbać o czyste powietrze, zdrowe otoczenie i bezpieczną przyszłość dla nas wszystkich.

Apel o noszenie odblasków – zadbajmy wspólnie o bezpieczeństwo!

Zbliża się okres krótszych dni i szybko zapadającego zmroku. W tym czasie widoczność na drogach znacznie się pogarsza, a bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów staje się szczególnie zagrożone.

Dlatego apelujemy: Nośmy odblaski – dla siebie i dla innych! Nawet niewielki element odblaskowy może uratować życie, czyniąc nas widocznymi dla kierowców z odpowiedniej odległości. Odblaski są szczególnie ważne dla dzieci, seniorów oraz wszystkich poruszających się po zmroku poza obszarem zabudowanym.

OPRAC. NA PODSTAWIE INFORMACJI STRAŻY MIEJSKIEJ W OLSZTYNKU

Policja

► Przed sądem odpowie 28-latek, który przez ostatnie miesiące włamywał się do lokali gastronomicznych na terenie Olsztyńska. Mężczyzna usłyszał zarzuty. Policjanci odzyskali część skradzionych przez niego przedmiotów.

Sprawa rozpoczęła się kilka miesięcy temu, kiedy policjanci z Komisariatu Policji w Olsztyńku dostali informacje o włamaniach do lokali gastronomicznych na terenie Olsztyńska. Funkcjonariusze od razu zajęli się wyjaśnianiem tych spraw. Z ustaleń śledczych wynika, że podejrzany dostawał się do wnętrza lokali, wylamując zamki. Jego łupem padała głównie gotówka, sprzęt elektroniczny. Łączne straty oszacowano na kwotę przekraczającą kilka tysięcy złotych.

Policjanci zabezpieczyli ślady na miejscach zdarzeń, analizowali nagrania monitoringu i wykonywali szereg czynności, które doprowa-

foto: UM Olsztynek

dziły do ustalenia tożsamości mężczyzny odpowiedzialnego za te przestępstwa. Zatrzymanie 28-latka było więc tylko kwestią czasu. Podejrzany, gdy dowiedział się, że nie uniknie odpowiedzialności, sam zgłosił się do komisariatu. Usłyszał zarzuty kradzieży z włamaniem. Policjanci odzyskali część skradzionych przez niego przedmiotów. Za popełnione przestępstwa grozi mu kara do 10 lat pozbawienia wolności.

► **18.07.** Policjanci z Olsztyńska zostali skierowani na węzeł Olsztynek Zachód, gdzie z naczepy samochodu ciężarowego spadły worki z używaną odzieżą. Funkcjonariusze zabezpieczyli miejsce zdarzenia do czasu uprzątnięcia ubrań z jezdni. Kierujący pojazdem, za niedostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze został ukarany mandatem w wysokości 2000 zł.

► **20.07.** Policjanci zostali powiadomieni o tym, że przy Zatoce Księżycowej jeziora Plusznego jakiś mężczyzna myje swój samochód osobowy. 33-letni kierowca został ukarany mandatem w wysokości 500 zł.

► **12.08.** We wtorek około godz. 20:00 policjanci z Komisariatu Policji w Olsztyńku podczas patrolo-

wania okolicy m. Jemiołowo zauważyli volkswagena, którego kierowca na widok radiowozu gwałtownie zahamował, a następnie zawrócił i zaczął odjeżdżać w przeciwnym kierunku. Policjanci natychmiast podjęli wobec niego interwencję. Włączyli sygnały świetlne i dźwiękowe w celu zatrzymania pojazdu, jednak kierowca kontynuował jazdę i uciekał przed radiowozem. Podczas pościgu kierowca volkswagena wielokrotnie stwarzał zagrożenie. Jechał tzw. „wężykiem”, próbował zepchnąć radiowóz z drogi. Kierowca poruszał się drogami asfaltowymi, szutrowymi oraz leśnymi. Po około 35 km pościgu na drodze leśnej volkswagen uległ uszkodzeniu. Wówczas kierowca pozostawił pasażerów i oddalił się pieszo. W aucie został jeden z pasażerów, 48-latek. Kilkadziesiąt metrów od auta policjanci znaleźli schowanego za drzewem drugiego mężczyznę, 34-latka. Obaj znajdowali się w stanie nietrzeźwości. Policjanci ustalili, że byli to pasażerowie volkswagena. Na miejscu pracowała grupa operacyjno-procesowa. Zabezpieczone zostały ślady oraz sporządzona została dokumentacja.

Kilka godzin później funkcjonariusze zatrzymali kierowcę pojazdu, 32-latka. Jak się okazało, posiadał on dożywotni zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych. Nie po-

raz pierwszy go złamał. Mężczyzna został doprowadzony do Komisariatu Policji w Olsztynku, gdzie usłyszał zarzuty niezatrzymania się do kontroli oraz złamania sądowego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Działal w warunkach tzw. recydywy. Za popełnione przestępstwa odpowie przed sądem.

► **26-27.08.** W nocy z wtorku na środę pod numer alarmowy zadzwonił mieszkaniec gminy Olsztynek, który twierdził, że został napadnięty i okradziony w swoim własnym domu. Z relacji pokrzywdzonego wynikało, że w czasie kiedy spał, do jego mieszkania weszło dwóch mężczyzn, zaatakowali go, a następnie z jego kieszeni zabrali mu wszystkie pieniądze, które miał. Zagrozili też, że zrobią mu większą krzywdę, jeżeli o wszystkim powiadomi służby. Mężczyzna dodał, że sprawcami mogli być jego dwaj znajomi, z którymi spotkał się kilka godzin wcześniej.

Sprawą zajęli się policjanci z Komisariatu Policji w Olsztynku. Już następnego dnia w południe zatrzymali 38- i 52-latką. Materiał dowodowy zebrany przez śledczych był wystarczający do tego, żeby postawić zatrzymanym zarzuty popełnienia rozboju i zastosować wobec nich środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Obu podejrzanym grozi kara w wymiarze od 2 do 15 lat pozbawienia wolności.

► **07.09.** W niedzielę około godz. 13:00 na drodze S7 w pobliżu Królikowa według wstępnych ustaleń kierująca hondą 58-latką nie dostosowała prędkości do warunków panujących na drodze w wyniku czego zderzyła się z jadącą prawidłowo skodą, która podróżowały 3 osoby. Wszyscy uczestnicy zdarzenia zostali przetransportowani do szpitala. Zdarzenie zostało zakwalifikowane jako wypadek drogowy.

► **10.09.** W środę po południu policjanci z Olsztynka zatrzymali do kontroli drogowej 29-letniego kierowcę BMW. Mężczyzna badanie stanu trzeźwości zakończył z wynikiem 1,5 promila alkoholu w organizmie. Poza tym wsiadł za kierownicę mimo aktywnego zakazu prowadzenia pojazdów.

Funkcjonariusze wykonali z kierowcą czynności procesowe i zwolnili go do domu. Nie było przesłanek do tego, aby zatrzymać pojazd, którym się poruszał, więc auto zostało przekazane do dyspozycji tak zwanej osobie godnej zaufania – była to partnerka kierowcy.

Czynności związane z nietrzeź-

29-latek w BMW jednego dnia dwukrotnie zatrzymany za jazdę po pijaku / fot. KMP w Olsztynie

wym kierującym prowadził sierż. Patryk Jastrzębowski z Komisariatu Policji w Olsztynku. Funkcjonariusz po zakończonej służbie wsiadł do swojego samochodu i ruszył w drogę do domu. Kiedy jechał ulicami Olsztynka zauważył to samo bmw, które kontrolował kilka godzin wcześniej. Za kierownicą siedział nikt inny, jak znany mu 29-latek. Patryk samodzielnie podjął interwencję i kolejny raz zatrzymał mężczyznę, który tym razem „wydmuchał” nieco ponad 1 promil.

Zatrzymany spędził noc za kratami komendy. Następnego dnia usłyszał zarzuty dwukrotnego kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości i wbrew sądowemu prowadzenia pojazdów.

Policjanci z Komisariatu Policji w Olsztynku sporządzą też wniosek o ukaranie 32-letniej partnerki kierującego, która zobowiązała się zabezpieczyć bmw. Kobieta odpowie przed sądem za udostępnienie pojazdu osobie znajdującej się pod wpływem alkoholu i niemającej uprawnień do kierowania. Za to wykroczenie grozi jej kara grzywny w wysokości do 5000 zł.

► **20.09.** W sobotę w południe pod numer alarmowy zadzwonili świadkowie, którzy na krajowej 7 zauważyli hondę jadącą z dużą prędkością i zjeżdżającą na pobocze. Po chwili operator odebrał kolejny telefon z informacją, że kierujący zjechał na stację benzynową, a obserwujący go wcześniej kierowcy zabrali mu kluczyki do auta. Skierowani na miejsce policjanci zbadali stan

trzeźwości ujętego 46-latka z wynikiem 1 promila alkoholu w organizmie. Okazało się też, że jego samochód nie był ubezpieczony i nie miał ważnych okresowych badań technicznych.

**OPRAC. NA PODSTAWIE
MATERIAŁÓW Z ZESPOŁU
PRASOWO-INFORMACYJNEGO
KMP W OLSZTYNIE**

OSP

► Od 15 lipca do 26 września na terenie gminy miało miejsce wiele zdarzeń wymagających interwencji straży pożarnej. Jednostki ochrony przeciwpożarowej podejmowały działania w odpowiedzi na różnorodne sytuacje kryzysowe, związane zarówno z zagrożeniem pożarowym, jak i innymi miejscowymi zdarzeniami o charakterze ratowniczym.

W ciągu niespełna dwóch i pół miesiąca przeprowadzono łącznie 59 akcji ratowniczych, w tym 7 związanych z pożarami, 43 z miejscowymi zagrożeniami oraz 9 z fałszywymi alarmami. Każda interwencja wymagała natychmiastowej mobilizacji sił i środków oraz skutecznej koordynacji działań i profesjonalizmu wszystkich zaangażowanych służb. Dzięki szybkiej reakcji i zaangażowaniu strażaków możliwe było ograniczenie skutków wielu groźnych sytuacji oraz zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy.

Zdarzenia miały miejsce zarówno na terenie samego Olsztynka, jak i w miejscowościach należących do gminy, takich jak: Samogowo, Drwęck, Waplewo, Pawłowo, Gaj, Mycyny, Swaderki, Gryźliny, Sudwa, Ząbie, Królikowo, Waszeta, Kurki, Wilkowo, Selwa, Gąsiorowo Olsztyneckie, Jemiołowo, Marózek, Ameryka, Elgnówko, Kołatek i inne.

W działaniach ratowniczo-gaśniczych uczestniczyli strażacy z wielu jednostek, w tym: OSP Mańki, OSP Pawłowo, OSP Waplewo, OSP Gryźliny, OSP Gierzwałd, OSP Batąg, a także zastępy z JRG 1 Olsztyn, JRG 2 Olsztyn oraz JRG Ostróda. Współpraca pomiędzy jednostkami Ochotniczej Straży Pożarnej i Państwowej Straży Pożarnej pozwoliła na skuteczne prowadzenie akcji oraz ograniczenie skutków zagrożeń.

Dziękujemy mieszkańcom za ich czujność, rozwagę oraz odpowiedzialne postawy, które często przyczyniają się do szybszego wykrywania zagrożeń. Słowa podziękowania kierujemy również do wszystkich służb ratowniczych oraz instytucji współdziałających – za ich nieustanne zaangażowanie, profesjonalizm oraz gotowość do działania w każdej, nawet najtrudniejszej sytuacji. Dzięki wspólnemu wysiłkowi możliwe jest skuteczne reagowanie na zagrożenia i zapewnianie bezpieczeństwa całej naszej społeczności.

**OPRAC. NA PODSTAWIE
INFORMACJI OSP W OLSZTYNKU**

Powiatowa Olimpiada Sportowa

17 września Olsztynek na jeden dzień stał się sportową stolicą całego powiatu. Tego dnia odbyła się Powiatowa Olimpiada Sportowa, która zgromadziła dzieci, młodzież, licznych kibiców oraz gości honorowych. Wydarzeniu towarzyszyła wyjątkowa uroczystość – podpisanie Aktu Erekcyjnego pod budowę nowej hali widowiskowo-sportowej, która powstanie w ramach Powiatowego Centrum Sportu i Zdrowia w Olsztyнку.

Zawody odbywały się równoległe w trzech miejscach:

- w Zespole Szkół im. K.C. Mrogowiusza przy ul. Klikowicza 4,
- w Szkole Podstawowej nr 1 im. Noblistów Polskich przy ul. Górnej 5,
- w Szkole Podstawowej nr 2 im. rtm. Witolda Pileckiego przy ul. Ostródzkiej 2.

Uczestnicy rywalizowali w wielu dyscyplinach sportowych, a na trybunach nie zabrakło emocjonującego dopingu. Atmosfera pełna sportowej rywalizacji i integracji na długo pozostanie w pa-

foto: UM Olsztynek

mięci zawodników i kibiców.

W olimpiadzie wzięły udział szkoły podstawowe, ponadpodstawowe oraz szkoły specjalne z całego powiatu olsztyńskiego wraz z uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej w Olsztyńku. Udział tak szerokiej reprezentacji sprawił, że wydarzenie to miało wyjątkowy wymiar integracyjny i edukacyjny.

Olimpiada odbyła się pod Honorowym Patronatem Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Kuratorium Oświaty w Olsztyńku.

W uroczystości uczestniczyli m.in.:

- Poseł na Sejm RP Paweł Papke,
- Członek Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego Robert Turlej,
- Warmińsko-Mazurski Kurator Oświaty Jolanta We-

ronika Skrzypczyńska,

- Starosta Olsztyński Andrzej Abako wraz z Wicestarostą Arturem Wrochną,
- Przewodniczący Rady Powiatu Olsztyńskiego Grzegorz Piotr Drozdowski,
- Burmistrz Olsztyńka Robert Waraksa wraz z Radnymi,
- Dyrektorzy i przedstawiciele szkół oraz instytucji z terenu gminy Olsztynek.

Powiatowa Olimpiada Sportowa w Olsztyńku była nie tylko świętem sportu, ale także okazją do integracji środowiska lokalnego i zapowiedzią nowych inwestycji sportowych w regionie. Podpisanie Aktu Erekcyjnego pod budowę nowej hali widowiskowo-sportowej symbolicznie podkreśliło znaczenie wydarzenia – sport i aktywność fizyczna odgrywają coraz większą rolę w życiu mieszkańców powiatu.

Organizatorzy, uczestnicy oraz goście zgodnie podkreślali, że takie wydarzenia są niezwykle ważne dla rozwoju młodzieży, promocji zdrowego stylu życia i budowania wspólnoty lokalnej. W tym miejscu kierujemy podziękowania dla sponsorów, którzy ufundowali nagrody i produkty dla uczestników wydarzenia: Tymbark GMW Sp. z o.o. Oddział w Olsztyńku, Ziaja Polska - Oddział w Olsztyńku, Fiege Centrum Dystrybucyjne w Ameryce oraz SHP - Spółdzielnia Handlowo-Produkcyjna w Olsztyńku.

UM OLSZTYNEK

Co słyszeć w Olimpii?

Po rozegranych dotychczas 9 kolejkach zespół Olimpii zgromadził 18 punktów, co daje 2. miejsce w tabeli klasy

okręgowej (grupa 1). Bilans to 6 zwycięstw i 3 porażki przy bramkach 18:17. Walka o kolejne punkty dopiero nabiera tempa – przed nami

jeszcze wiele spotkań, w których Olimpia będzie dążyć do umocnienia swojej pozycji w czołówce tabeli. Serdecznie zapraszamy wszyst-

kich sympatyków Olimpii do wsparcia z trybun i głośnego dopingu podczas nadchodzących spotkań (harmonogram poniżej). Aktualne informacje o wszystkich drużynach Olimpii znajdują się na profilu Facebook:

MKS Olimpia Olsztynek. Transmisje spotkań oraz pomocowe skróty publikowane są – w miarę możliwości – na kanale YouTube: Olimpia Olsztynek TV.

REDAKCJA

Tabela / Klasa Okręgowa grupa 1

Poz.	Drużyna	M	Pkt	Z	R	P	Bramki
1	UKS Naki Olsztyn	9	19	6	1	2	26:12
2	MKS Olimpia Olsztynek	9	18	6	0	3	18:17
3	LKS Orzeł Janowiec Kościelny	9	17	5	2	2	26:18
4	LKS Mazur Wydminy	9	16	5	1	3	22:16
5	KS Mazur Pisz	9	15	4	3	2	25:20
6	Stomil II Olsztyn SA	9	14	4	2	3	27:20
7	SKS Gwardia Szczytno	8	13	4	1	3	16:14
8	LKS Błękitni Pasym	9	13	4	1	4	23:23
9	RKS Orleńca Rema Reszel	9	13	4	1	4	17:20
10	MBKS Victoria Bartoszyce	9	12	3	3	3	18:15
11	KS Śniardwy Orzysz	9	12	3	3	3	13:14
12	MLKS Czarni Olecko	9	10	2	4	3	18:19
13	KKS Warmia Olsztyn	9	9	3	0	6	16:21
14	GKS Cresovia Górowo Iławeckie	8	8	2	2	4	14:17
15	MKS Kłobuk Mikołajki	9	7	2	1	6	13:27
16	CWKS Węgoria Węgorzewo	9	4	1	1	7	12:31

Terminarz rogywek / Klasa Okręgowa grupa 1

1 sierpnia, 19 ³⁰	KKS Warmia Olsztyn	1:2	MKS Olimpia Olsztynek
8 sierpnia, 18 ⁰⁰	MKS Olimpia Olsztynek	3:1	LKS Błękitni Pasym
15 sierpnia, 18 ⁰⁰	UKS Naki Olsztyn	6:1	MKS Olimpia Olsztynek
23 sierpnia, 17 ⁰⁰	MKS Olimpia Olsztynek	4:2	Stomil II Olsztyn SA
31 sierpnia, 17 ⁰⁰	KS Śniardwy Orzysz	0:2	MKS Olimpia Olsztynek
6 września, 16 ⁰⁰	MKS Olimpia Olsztynek	3:1	MLKS Czarni Olecko
13 września, 16 ⁰⁰	MBKS Victoria Bartoszyce	1:2	MKS Olimpia Olsztynek
20 września, 16 ⁰⁰	MKS Olimpia Olsztynek	0:2	SKS Gwardia Szczytno
27 września, 16 ⁰⁰	RKS Orleńca Rema Reszel	3:1	MKS Olimpia Olsztynek
5 października, 14 ⁰⁰	LKS Orzeł Janowiec Kościelny	--:	MKS Olimpia Olsztynek
11 października, 15 ⁰⁰	MKS Olimpia Olsztynek	--:	GKS Cresovia Górowo Iławeckie
18 października, 15 ⁰⁰	CWKS Węgoria Węgorzewo	--:	MKS Olimpia Olsztynek
25 października, 14 ⁰⁰	MKS Olimpia Olsztynek	--:	MKS Kłobuk Mikołajki
8 listopada, 13 ⁰⁰	LKS Mazur Wydminy	--:	MKS Olimpia Olsztynek
15 listopada, 13 ⁰⁰	MKS Olimpia Olsztynek	--:	KS Mazur Pisz

Historyczny start naszej młodej wojowniczkii

W dniach 12.09-21.09 we włoskim Lido di Jesolo odbywały się Mistrzostwa Europy w Kickboxingu. Ta najważniejsza impreza kickbokserska na starym kontynencie zgromadziła ponad 2 600 zawodników z 45 europejskich krajów. Wśród licznej Reprezentacji Polski znalazło się miejsce dla Naszej zawodniczki – Zosi Waśk.

Ten rok był dla Zosi niezwykle udany, ale też bardzo wymagający. Ciężkie przygotowania do sezonu startowego zaczęły się jeszcze w zeszłym roku, ale poskutkowały zwycięstwem na Mistrzostwach Polski K1, srebrem na Mistrzostwach Polski Lowkick i największym sukcesem, jakim było zdobycie Pucharu Świata w K1 w kategorii - 44 kg. Te osiągnięcia pozwoliły Zosi dostać się do ścisłej Kadry i otrzymać powołanie do wyjazdu z reprezentacją na Mistrzostwa Europy.

Trzymanie odpowiedzialnej wagi, ciężkie treningi zarówno w klubie, jak i siłowe pod okiem trenerów przygotowania motorycznego i drugie miejsce w światowym rankingu WAKO w swojej kategorii wagowej pozwalało nam wierzyć, że wyjazd do Włoch jest nagrodą za ciężką pracę i szansą na zrobienie czegoś, co zapamiętamy na długo.

Jak bywa na takich turniejach, nie ma tam słabych przeciwników i łatwych walk. A już sama lista zgłoszonych zawodniczek robiła wrażenie. Bo oprócz Zosi w jej kategorii zgłoszone zostały aktualna mistrzyni Świata w Full Contact, 1-ka światowego rankingu WAKO w formule lowkick, zdobywczyni srebrnego medalu na Pucharze świata etc. Losowanie trochę nie poszło po naszej myśli, bo już w półfinale mogliśmy trafić na najmocniejszą rywalkę, jaką była Chorwatka – aktualna mistrzyni Świata. Po ówczes-

Mistrzostwa Europy Woko Youth European Kickboxing Championship Italy 2025 / fot. archiwum prywatne

finale było jasne, że to właśnie z nią będzie Zosi dane zmierzyć się.

Kilka dni przerwy z obowiązkiem pilnowania wagi i w końcu nadszedł dzień półfinału. Mimo bardzo mocnej rywalki ambicje były wielkie. Przyjechaliśmy bić się o tytuł Mistrza

Europy, więc nie było mowy o odpuszczaniu. Mieliliśmy gotowy plan na walkę, wiedzieliśmy, co umie i co robi rywalka, i co Zosia musi zrobić, by ją pokonać. Niestety nie zawsze udaje się zrobić to, co się zaplanowało i już początek walki pokazał, że nasz plan posypał się jak

domek z kart. Wygrał stres, wygrała presja, zabrakło chłodnej głowy i zapewne doświadczenia. Ta walka pokazała, że w tym sporcie oprócz świetnego przygotowania i umiejętności ogromną rolę odgrywa głowa. Kończymy z brązowym medalem.

Nie traktujemy tego jednak w kategorii porażki, a lekcji. Cennej lekcji, doświadczenia, którego nikt nigdy nam nie odbierze. Jesteśmy dumni, że jako mały klub z małego miasta możemy być częścią historii polskiego kickboxingu i bić się z czołówką o najwyższe laury. Ten rok pokazał, że ciężka i systematyczna praca pozwala dojść na szczyt. Wiemy, że to nie jest ostatnie słowo Zosi i każdy kolejny poważny start będzie dawał jej więcej wiary w swoje umiejętności. Wierzymy, że jak nie w przyszłym roku, to w kolejnych latach zrewanżujemy się rywalce i to ręka naszej zawodniczki powędruje do góry.

I choć apetyty były dużo większe, to nie można traktować jako porażki roku, w którym robimy najlepszy wynik w historii naszego małego klubu i wprowadzamy olsztynecki kickboxing na światowe i europejskie salony. **Duma.**

WOJCIECH JAROSZ

Zosia Waśk z medalem Mistrzostw Europy w Kickboxingu / fot. archiwum prywatne

Krzyżówka nr 281

NAGRODA
Karta podarunkowa
o wartości **100 zł**
do wykorzystania w drogeriach **Rossmann**

Poziomo:

1) dzielnica miasta, 5) nad Wisłą, 9) kręci się w te i we wte, 10) stwierdzona wyspa, 11) krasnal w paski, 12) Kuba w Polsce, 13) Anglik z finką, 14) na psa, 15) zubożały magnat, 16) konkurencyjny, 18) powstaje z rzepaku, 19) błędne miasto, 21) Raisa w cerkwi, 23) wiał w zamieszaniu, 24) słodki grzech, 25) czasem wolny, 26) rzeczywisty pieniądz, 27) wczesny obłąd

Pionowo:

1) tańcząca kampania, 2) koncepcja na nie, 3) bocian z butem, 4) bez jajka, 6) czasem niepotrzebnie żywiona, 7) rozprawa drogowa, 8) połowa lekarstwa, 16) czynny, 17) braterstwo, 19) nisko urodzony, 20) posiadał węgiel, 22) lampa z lampy

Rozwiązania prosimy nadsyłać na kartkach pocztowych do 15 listopada 2025 r. na adres redakcji. Spośród prawidłowych rozwiązań wylosujemy nagrodę - **kartę podarunkową o wartości 100 zł do wykorzystania w drogeriach Rossmann**. Prawidłowym rozwiązaniem krzyżówki nr 280 była nazwa uczelni: „*Uniwersytet Warszawski*”, nagrodę (kartę podarunkową) wylosował **Elżbieta Kaczmarek**.

— autor krzyżówki: Wiesław Gąsiorowski —

Administratorem danych osobowych jest Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynie z siedzibą w Olsztynie (11-015) przy ul. Ratusz 1, tel. 89 519 27 12. Dane osobowe Uczestników krzyżówki będą przetwarzane w celu realizacji umowy przystąpienia do krzyżówki, jej prawidłowego przeprowadzenia i wydania przyznanych nagród. Podstawa prawna art. 6 ust.1 lit.b) RODO. Dane przetwarzane będą przez lat 5. Każdej osobie, która podała dane przysługuje prawo żądania dostępu do danych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo sprzeciwu wobec ich przetwarzania i wniesienia skargi do organu nadzorczego. Przekazanie danych jest dobrowolne. Lecz niezbędne do wzięcia udziału w krzyżówce.

— reklama —

1		2		3		4		5	6		7
	8							12			
							8				
9				7				10			
				11							
							2			1	4
12								13			
				10				17			21
				14							
							20				
15								16		17	
		13						5			
					18						
						6					
19				20				21			22
				18					14		
				23							
24								25			3
	9										
		16									
26					27						
								19			11

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 21, utworzą rozwiązanie (przysłowie polskie)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

Zamieść ogłoszenie,
reklamę w biuletynie
ALBO

REKLAMA

zgłoszenia
w biurze redakcji:
tel. 89 519 27 12,
albo@olsztynek.pl

USŁUGI POGRZEBOWE

ARKA

K.M. Zakrzewscy
rok założenia 1999

ul. Mickiewicza 13, 11-015 Olsztynek

tel. 0 89 519 34 10,

kom. 0 604 051 513 (całodobowy)

całodobowy przewóz zmarłych

Nasze wieloletnie doświadczenie pomoże godnie pochować bliskich.

- odbiór zmarłego z miejsca zgonu, przygotowanie zmarłego do pogrzebu
- obsługa uroczystości pogrzebowej, transport miejscowy i zamiejscowy
- transport zmarłego z zagranicy i za granicę, oraz załatwienie wszystkich formalności związanych z ich sprowadzeniem
- posiadamy w sprzedaży trumny, krzyże, tabliczki, wieńce, odzież dla zmarłych
 - omówienie oferowanych usług w domu klienta
 - kredytowanie pogrzebu
- leżanka klimatyzowana (zimne łóżko) przechowywanie zmarłego w domu
 - kremacja (spopielenie)

mdk Olsztynek

KONCERTY CZWARTKOWE

mdk Olsztynek

KONCERT

ZDAŻYĆ PÓLNOCA

MIEJSKI DOM KULTURY W OLSZTYNKU ZAPRASZA

OLSZTYNEK
KINO GRUNWALD

09.10
GODZ. 18:00

BILETY
30ZŁ
BILETY DO NABYCIA
W MIEJSKIM DOMU KULTURY

POTRZEBUJESZ POMOCY? ZADZWOŃ!

Skorzystaj z pomocy Psychologicznego Punktu Konsultacyjnego dla Młodzieży

Punkt jest czynny w czwartki w godz. 8⁰⁰-13⁰⁰

Zapisy na konsultacje telefoniczne pod nr tel. 535 311 908

Kino "Grunwald"

ul. Grunwaldzka 2, tel. 501 067 763

<h3>ZAMACH NA PAPIEŻA</h3> <p>18.10 godz. 16:30 i 19:00 19.10 godz. 16:30 i 19:00 20.10 godz. 16:30 i 19:00 21.10 godz. 16:30 i 19:00</p> <h3>SUPER PIES I KOT ŁOTR</h3> <p>2.11 godz. 15:00 3.11 godz. 17:00 4.11 godz. 17:00 7.11 godz. 17:00 8.11 godz. 15:00 9.11 godz. 15:00 10.11 godz. 17:00 11.11 godz. 17:00</p> <h3>SEKS DLA OPORNÝCH</h3> <p>2.11 godz. 17:00 i 19:00 3.11 godz. 19:00 4.11 godz. 19:00 7.11 godz. 19:00 8.11 godz. 17:00 i 19:00 9.11 godz. 17:00 i 19:00 10.11 godz. 19:00 11.11 godz. 19:00</p>	<h3>ZWIERZAKI NA ZAKRĘCIE</h3> <p>14.11 godz. 17:00 15.11 godz. 15:00 16.11 godz. 15:00 17.11 godz. 17:00 18.11 godz. 17:00 21.11 godz. 17:00 22.11 godz. 15:00 23.11 godz. 15:00 24.11 godz. 17:00 25.11 godz. 17:00</p> <h3>TRON. ARES</h3> <p>14.11 godz. 19:00 15.11 godz. 17:00 i 19:00 16.11 godz. 17:00 i 19:00 17.11 godz. 19:00 18.11 godz. 19:00</p> <h3>PREDATOR. STREFA ZAGROŻENIA</h3> <p>21.11 godz. 19:00 22.11 godz. 17:00 i 19:00 23.11 godz. 17:00 i 19:00 24.11 godz. 19:00 25.11 godz. 19:00</p>
---	--

aktualny repertuar dostępny na www.kino.olsztynek.com.pl

Spotkanie autorskie

NOC bibliotek

Sylwia KUBIK

16 października | 17.00

Piwnice zamkowe w Olsztyнку

ZS im. K.C. Mrongowiusza w Olsztyнку (ul. Zamkowa 6) / wstęp wolny

Gminne Święto Plonów w Królikowie

fol. facebook / Olsztynek - oficjalna strona

